2024/1781

28.6.2024.

# UREDBA (EU) 2024/1781 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

**od 13. lipnja 2024.**

**o uspostavi okvira za utvrđivanje zahtjeva za ekološki dizajn održivih proizvoda, izmjeni Direktive (EU) 2020/1828 i Uredbe (EU) 2023/1542 te stavljanju izvan snage Direktive 2009/125/EZ**

**(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 114.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora [1],

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom [2],

budući da:

(1) Europski zeleni plan utvrđen u Komunikaciji Komisije od 11. prosinca 2019. europska je strategija održivog rasta i njime se nastoji preobraziti u pravedno i prosperitetno društvo s modernim, konkurentnim, klimatski neutralnim i kružnim gospodarstvom i netoksičnim okolišem. Njime se utvrđuje ambiciozan cilj osiguravanja da Unija do 2050. postane prvi klimatski neutralan kontinent. Njime se prepoznaju prednosti ulaganja u konkurentnu održivost Unije izgradnjom pravednije, zelenije i digitalnije Europe. Proizvodi imaju ključnu ulogu u ovoj zelenoj tranziciji. Ističući da su sadašnji proizvodni procesi i obrasci potrošnje i dalje previše linearni i ovisni o protoku novih ekstrahiranih materijala, kojima se trguje i koji se prerađuju u robu koja se konačno odlaže kao otpad ili emisijske jedinice, europski zeleni plan naglašava hitnu potrebu za prelaskom na model kružnog gospodarstva i naglašava da znatan napredak tek treba ostvariti. Isto tako navodi energetsku učinkovitost kao prioritet za dekarbonizaciju energetskog sektora i postizanje klimatskih ciljeva u 2030. i 2050.

(2) Kako bi se ubrzao prelazak na model kružnog gospodarstva, Komisija je u svojoj Komunikaciji od 11. ožujka 2020. naslovljenoj „Novi akcijski plan za kružno gospodarstvo – Za čišću i konkurentniju Europu” („akcijski plan za kružno gospodarstvo”) osmislila program usmjeren na budućnost u cilju pripreme regulatornog okvira za održivu budućnost. U akcijskom planu za kružno gospodarstvo istaknuto je da „kružno gospodarstvo građanima će donijeti visokokvalitetne, funkcionalne i sigurne proizvode koji su učinkoviti i cjenovno pristupačni, duže traju i mogu se ponovno upotrijebiti, popraviti i visokokvalitetno reciklirati”. Kako je utvrđeno u akcijskom planu za kružno gospodarstvo, trenutačno ne postoji sveobuhvatan skup zahtjeva kojima bi se osiguralo da svi proizvodi koji se stavljaju na tržište Unije budu sve održiviji i u skladu s načelom kružnosti. Osobito, dizajn proizvoda u dovoljnoj mjeri ne promiče održivost tijekom cijelog životnog ciklusa. Zbog toga se proizvodi često zamjenjuju, što uključuje znatnu potrošnju energije i upotrebu resursa kako bi se proizveli i distribuirali novi, a zbrinuli stari proizvodi. Gospodarski subjekti i građani još uvijek se teško odlučuju za održiva rješenja kad je riječ o proizvodima jer im za to nedostaju relevantne informacije i cjenovno pristupačne opcije. To dovodi do propuštenih prilika za održivost i za poslovanje kojim se zadržava vrijednost, do ograničene potražnje za sekundarnim materijalima te do prepreka za usvajanje kružnih poslovnih modela.

[1] SL C 443, 22.11.2022., str. 123.
[2] Stajalište Europskog parlamenta od 23. travnja 2024. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 27. svibnja 2024.

(3) Potpuno funkcionalno unutarnje tržište održivih proizvoda preduvjet je za uspostavu kružnoga gospodarstva u Uniji. Zajednički zahtjevi za ekološki dizajn na razini Unije omogućili bi razvoj, uvođenje i širenje novih poslovnih modela kružnoga gospodarstva na cijelom unutarnjem tržištu. Takvim bi se mjerama ublažilo i nerazmjerno opterećenje za trgovačka društva te industriji i potrošačima pružio pristup pouzdanim i jasnim podatcima, čime bi se omogućilo donošenje održivijih odluka.

(4) U Komunikaciji Komisije od 10. ožujka 2020. naslovljenoj „Nova industrijska strategija za Europu" utvrđena je sveobuhvatna ambicija EU-a za poticanje „usporedne tranzicije" prema klimatskoj neutralnosti i digitalnom vodstvu. Njome se odražava europski zeleni plan ukazivanjem na vodeću ulogu koju europska industrija mora imati u tom pogledu putem smanjivanja ugljičnog otiska i materijalnog otiska i ugrađivanja kružnosti u cijelo gospodarstvo te naglašava potrebu za odmakom od tradicionalnih modela i revolucioniranjem načina na koji oblikujemo, proizvodimo, upotrebljavamo i zbrinjavamo proizvode, kao i potrebu za osiguravanjem opskrbe sirovinama. Recikliranje i upotreba sekundarnih sirovina doprinijet će smanjenju ovisnosti Unije. Komunikacija Komisije od 5. svibnja 2021. naslovljena „Ažuriranje nove industrijske strategije za 2020.: izgradnja snažnijeg jedinstvenog tržišta za oporavak Europe" dodatno naglašava glavne poruke strategije iz 2020. i usredotočuje se na pouke iz krize uzrokovane bolešću COVID-19, uključujući potrebu za jačanjem otpornosti.

(5) U nedostatku prava Unije već su se pojavili različiti nacionalni pristupi poboljšanju okolišne održivosti proizvoda, u rasponu od zahtjeva u pogledu informacija o trajanju softverske kompatibilnosti elektroničkih uređaja do obveza izvješćivanja o rukovanju neprodanom trajnom robom. To je pokazatelj da bi daljnji nacionalni napori za postizanje ciljeva kojima teži ova Uredba vjerojatno doveli do daljnje fragmentacije unutarnjeg tržišta. Stoga, kako bi se doprinijelo funkcioniranju unutarnjeg tržišta uz istodobno osiguravanje visoke razine zaštite okoliša, potreban je ambiciozan regulatorni okvir za postupno uvođenje zahtjeva za ekološki dizajn proizvoda. Ovom će se Uredbom uspostaviti takav okvir tako što će pristup ekološkom dizajnu koji je prvobitno utvrđen u Direktivi 2009/125/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([3]) učiniti primjenjivim na najširi mogući raspon proizvoda.

(6) Ovom će se Uredbom podupirati obrasci proizvodnje i potrošnje koji su usklađeni s općim ciljevima Unije u pogledu održivosti, uključujući klimatske, okolišne i energetske ciljeve te ciljeve u području korištenja resursa i bioraznolikosti, pri čemu se ostaje unutar granica planeta, jer će se njome uspostaviti zakonodavni okvir kojim se doprinosi omogućavanju toga da proizvodi postanu prikladni za klimatski neutralno, resursno učinkovito i kružno gospodarstvo, da se smanji količina otpada te da postignuća predvodnikâ u održivosti postupno postanu norma. Njome bi se trebalo osigurati utvrđivanje novih zahtjeva za ekološki dizajn kako bi se poboljšala trajnost, pouzdanost, mogućnost popravka, nadogradnje, ponovne uporabe i recikliranja proizvoda, poboljšale mogućnosti za obnovu i održavanje proizvoda, riješio problem prisutnosti opasnih kemikalija u proizvodima, povećala energetska učinkovitost proizvoda i učinkovitost resursa proizvoda, među ostalim i kad je riječ o mogućnosti oporabe strateških i kritičnih sirovina, smanjila njihova očekivana proizvodnja otpada i povećao udio recikliranog sadržaja u proizvodima, istodobno osiguravajući njihovu učinkovitost i sigurnost, omogućavajući ponovnu proizvodnju i visokokvalitetno recikliranje te smanjujući ugljični i ekološki otisak.

(7) Zahtjevi za ekološki dizajn trebali bi se odnositi i na prakse povezane s prijevremenim zastarijevanjem. Takve prakse općenito negativno utječu na okoliš, u obliku povećane proizvodnje otpada te uporabe energije i materijala, što se može smanjiti zahtjevima za ekološki dizajn uz istodobno doprinošenje održivoj potrošnji.

(8) Europski parlament u svojoj je Rezoluciji od 25. studenoga 2020. na temu „Prema održivijem jedinstvenom tržištu za poduzeća i potrošače" ([4]) pozdravio promicanje trajnih proizvoda koje je lakše popraviti, ponovno uporabiti i reciklirati. U svojoj Rezoluciji od 10. veljače 2021. o novom akcijskom planu za kružno gospodarstvo ([5]) Europski parlament naglasio je da bi održivi, kružni, sigurni i netoksični proizvodi i materijali trebali postati standard, a ne iznimka na tržištu Unije te da bi ih trebalo smatrati zadanim izborom koji je privlačan, cjenovno pristupačan i dostupan svim potrošačima. Europski parlament pozvao je i na obvezujuće ciljeve Unije kako bi se znatno smanjio otisak Unije u pogledu materijala i potrošnje. Smatrao je da prelazak na kružno gospodarstvo može pružiti rješenja za suočavanje s trenutačnim izazovima u području zaštite okoliša i gospodarskom krizom koju je donijela pandemija bolesti COVID-19. Vijeće je u svojim zaključcima o „Osiguravanju kružnog i zelenog oporavka" donesenima 11. prosinca 2020. pozdravilo i namjeru Komisije da podnese zakonodavne prijedloge kao dio sveobuhvatnog

([3]) Direktiva 2009/125/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o uspostavi okvira za utvrđivanje zahtjeva za ekološki dizajn proizvoda koji koriste energiju (SL L 285, 31.10.2009., str. 10.).
([4]) SL C 425, 20.10.2021., str. 10.
([5]) SL C 465, 17.11.2021., str. 11.

i integriranog okvira politike za održive proizvode kojim se promiču klimatska neutralnost, energetska učinkovitost i učinkovitost resursa te netoksično kružno gospodarstvo, štiti javno zdravlje i bioraznolikost te osnažuje i štiti potrošače i javne naručitelje.

(9) Ova će Uredba doprinijeti postizanju klimatskih i energetskih ciljeva Unije. U skladu s ciljevima utvrđenim u Pariškom sporazumu, koji je donesen 12. prosinca 2015. u sklopu Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama ([6]) („Pariški sporazum") i koji je Unija odobrila 5. listopada 2016. ([7]), Uredbom (EU) 2021/1119 Europskog parlamenta i Vijeća ([8]) utvrđuje se čvrsta obveza Unije da smanji domaće neto emisije stakleničkih plinova za najmanje 55 % do 2030. te se u zakonodavstvo uključuje cilj postizanja klimatske neutralnosti u cjelokupnom gospodarstvu do 2050. Komisija je 2021. donijela paket „Spremni za 55 %" kako bi klimatske i energetske politike Unije prilagodila postizanju tih ciljeva. Kako bi se to postiglo, u skladu s načelom „energetska učinkovitost na prvom mjestu" utvrđenim u Direktivi (EU) 2018/2002 Europskog parlamenta i Vijeća ([9]), poboljšanja energetske učinkovitosti potrebno je znatno povećati na oko 36 % u pogledu potrošnje konačne energije do 2030. Zahtjevi za proizvode utvrđeni ovom Uredbom imat će važnu ulogu u postizanju tog cilja znatnim smanjenjem energetskog otiska proizvoda. Tim zahtjevima za energetsku učinkovitost smanjit će se i osjetljivost potrošača na povećanje cijena energije. Kako je prepoznato u Pariškom sporazumu, poboljšanje održivosti potrošnje i proizvodnje isto tako igra važnu ulogu u borbi protiv klimatskih promjena.

(10) Ovom će se Uredbom doprinijeti i postizanju širih ciljeva Unije u području okoliša. Osmi program djelovanja za okoliš uspostavljen Odlukom (EU) 2022/591 Europskog parlamenta i Vijeća ([10]) u pravni okvir ugrađuje cilj Unije da ostane unutar granica planeta te utvrđuje uvjete koji omogućavaju postizanje prioritetnih ciljeva, među kojima je prelazak na netoksično kružno gospodarstvo. Europskim zelenim planom Unija se isto tako poziva da bolje prati, prijavljuje, sprečava i uklanja onečišćenje zraka, vode, tla i proizvoda široke potrošnje. To znači da kemikalije, materijali i proizvodi moraju biti osmišljeni tako da budu sigurni i održivi tijekom svojeg životnog ciklusa, što dovodi do ciklusâ netoksičnih materijala, kako je utvrđeno u Komunikaciji Komisije od 12. svibnja 2021. naslovljenoj „Akcijski plan EU-a: Prema postizanju nulte stope onečišćenja zraka, vode i tla" i Komunikaciji Komisije od 14. listopada 2020. naslovljenoj „Strategija održivosti u području kemikalija: Prelazak na netoksični okoliš", u kojoj se poziva na prihvaćanje ciljeva nulte stope onečišćenja u proizvodnji i potrošnji. Osim toga, i europski zeleni plan i akcijski plan za kružno gospodarstvo prepoznaju da unutarnje tržište Unije pruža kritičnu masu koja može utjecati na globalne standarde održivosti i dizajna proizvoda. Ova će Uredba stoga imati važnu ulogu u postizanju nekoliko ciljnih vrijednosti utvrđenih u okviru ciljeva održivog razvoja iz Programa Ujedinjenih naroda za održivi razvoj do 2030., i unutar i izvan Unije, a posebno ciljnih vrijednosti u sklopu cilja održivog razvoja br. 12 („odgovorna potrošnja i proizvodnja").

(11) Direktivom 2009/125/EZ uspostavljen je okvir za utvrđivanje zahtjeva za ekološki dizajn proizvoda povezanih s energijom. Zajedno s Uredbom (EU) 2017/1369 Europskog parlamenta i Vijeća ([11]), njome se znatno smanjila potražnja Unije za primarnom energijom za proizvode, a procjenjuje se da će te uštede i dalje rasti. Provedbene mjere donesene na temelju Direktive 2009/125/EZ uključuju i zahtjeve u pogledu aspekata kružnosti, kao što su trajnost te mogućnost popravka i recikliranja. S druge strane, instrumenti kao što je znak za okoliš EU-a uveden Uredbom (EZ) br. 66/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ([12]) ili kriteriji EU-a za zelenu javnu nabavu utvrđeni u komunikaciji Komisije od 16. srpnja 2008. naslovljenoj „Javna nabava za bolji okoliš" imaju šire područje primjene, ali imaju ograničen učinak zbog toga što se primjenjuju dobrovoljno.

([6]) SL L 282, 19.10.2016., str. 4.
([7]) Odluka Vijeća (EU) 2016/1841 od 5. listopada 2016. o sklapanju, u ime Europske unije, Pariškog sporazuma donesenoga u sklopu Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama (SL L 282, 19.10.2016., str. 1.).
([8]) Uredba (EU) 2021/1119 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. lipnja 2021. o uspostavi okvira za postizanje klimatske neutralnosti i o izmjeni uredaba (EZ) br. 401/2009 i (EU) 2018/1999 („Europski zakon o klimi") (SL L 243, 9.7.2021., str. 1.).
([9]) Direktiva (EU) 2018/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o izmjeni Direktive 2012/27/EU o energetskoj učinkovitosti (SL L 328, 21.12.2018., str. 210.).
([10]) Odluka (EU) 2022/591 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. travnja 2022. o Općem programu djelovanja Unije za okoliš do 2030. (SL L 114, 12.4.2022., str. 22.).
([11]) Uredba (EU) 2017/1369 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2017. o utvrđivanju okvira za označivanje energetske učinkovitosti i o stavljanju izvan snage Direktive 2010/30/EU (SL L 198, 28.7.2017., str. 1.).
([12]) Uredba (EZ) br. 66/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. o znaku za okoliš EU-a (SL L 27, 30.1.2010., str. 1.).

(12) Direktiva 2009/125/EZ općenito je uspješna u poticanju energetske učinkovitosti i nekih aspekata kružnosti proizvoda povezanih s energijom, a svojim pristupom ekološkog dizajna ima potencijal za postupno rješavanje pitanja održivosti svih proizvoda. Kako bi se ispunile obveze iz europskog zelenog plana, ovaj pristup trebalo bi proširiti na druge skupine proizvoda i sustavno rješavati ključne aspekte za povećanje okolišne održivosti proizvoda s obvezujućim zahtjevima. Osiguravanjem da se na tržište Unije stavljaju samo proizvodi koji ispunjavaju te zahtjeve, ova Uredba neće samo poboljšati slobodno kretanje takvih proizvoda izbjegavanjem nacionalnih razlika nego i smanjiti negativan utjecaj na okoliš tijekom životnog ciklusa proizvoda za koje su utvrđeni takvi zahtjevi.

(13) Kako bi se stvorio djelotvoran i usklađen regulatorni okvir otporan na buduće promjene, potrebno je osigurati utvrđivanje zahtjeva za ekološki dizajn za svu fizičku robu koja se stavlja na tržište ili stavlja u uporabu, uključujući sastavne dijelove, kao što su gume i međuproizvodi. U područje primjene treba uključiti i digitalni sadržaj koji je sastavni dio fizičkog proizvoda. To bi Komisiji trebalo omogućiti da uzme u obzir najširi mogući raspon proizvoda kada određuje prioritete u utvrđivanju zahtjeva za ekološki dizajn, i time u najvećoj mogućoj mjeri poveća njihova djelotvornost. Ako je to potrebno, pri utvrđivanju zahtjeva za ekološki dizajn trebalo bi omogućiti posebna izuzeća, posebno ako zahtjevi za ekološki dizajn nisu potrebni kako bi se doprinijelo okolišnoj održivosti određenih proizvoda ili na primjer za proizvode s posebnom uporabom, proizvode s posebnom namjenom koja se ne bi mogla ispuniti u skladu sa zahtjevima za ekološki dizajn ili za proizvode proizvedene u vrlo malim količinama ili uzimajući u obzir specifičnost i veličinu tržišta proizvoda. Osim toga, ova se Uredba ne bi trebala primjenjivati na proizvode za koje je već jasno da zahtjevi za ekološki dizajn ne bi bili prikladni ili ako se drugim okvirima predviđa utvrđivanje takvih zahtjeva. To bi trebao biti slučaj s hranom i hranom za životinje kako su definirane u Uredbi (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća ([13]), s lijekovima kako su definirani u Direktivi 2001/83/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([14]), s veterinarskim lijekovima kako su definirani u Uredbi (EU) 2019/6 Europskog parlamenta i Vijeća ([15]), sa živim biljkama, životinjama i mikroorganizmima, s proizvodima ljudskog podrijetla te s biljnim i životinjskim proizvodima koji se odnose izravno na njihovo buduće razmnožavanje, kao i s vozilima kako se na njih upućuje u članku 2. stavku 1. Uredbe (EU) br. 167/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ([16]), članku 2. stavku 1. Uredbe (EU) br. 168/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ([17]) i članku 2. stavku 1. Uredbe (EU) 2018/858 Europskog parlamenta i Vijeća ([18]), u pogledu onih aspekata proizvoda za koje su zahtjevi utvrđeni u sektorskim zakonodavnim aktima Unije koji su primjenjivi na ta vozila. Ta vozila podliježu nekoliko zahtjeva za određene proizvode i različitim usklađenim sustavima homologacije na temelju pravnih akata Unije, kao što su direktive 2000/53/EZ ([19]) i 2005/64/EZ ([20]) Europskog parlamenta i Vijeća te Uredba (EU) 2018/858. Dodatni usklađeni zahtjevi za vozila trebali bi biti ograničeni na aspekte koji trenutačno nisu obuhvaćeni, kao što su, na primjer, okolišni zahtjevi za gume. Međutim, električni bicikli i električni romobili ne bi trebali biti isključeni iz područja primjene ove Uredbe.

(14) Direktivom (EU) 2024/1275 Europskog parlamenta i Vijeća ([21]) od država članica zahtijeva se da odrede minimalne zahtjeve u pogledu energetskih svojstava za dijelove zgrada koji čine dio ovojnice zgrade i zahtjeve za sustave u vezi s ukupnim energetskim svojstvima, ispravnim postavljanjem i odgovarajućim dimenzioniranjem, ugađanjem i nadzorom tehničkih sustava u novim ili postojećim zgradama. U skladu je s ciljevima ove Uredbe da se u određenim okolnostima tim minimalnim zahtjevima u pogledu energetskih svojstava može ograničiti postavljanje

([13]) Uredba (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2002. o utvrđivanju općih načela i uvjeta zakona o hrani, osnivanju Europske agencije za sigurnost hrane te utvrđivanju postupaka u područjima sigurnosti hrane (SL L 31, 1.2.2002., str. 1.).
([14]) Direktiva 2001/83/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. studenoga 2001. o zakoniku Zajednice o lijekovima za humanu primjenu (SL L 311, 28.11.2001., str. 67.).
([15]) Uredba (EU) 2019/6 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o veterinarskim lijekovima i stavljanju izvan snage Direktive 2001/82/EZ (SL L 4, 7.1.2019., str. 43.).
([16]) Uredba (EU) br. 167/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. veljače 2013. o homologaciji i nadzoru tržišta traktora za poljoprivredu i šumarstvo (SL L 60, 2.3.2013., str. 1.).
([17]) Uredba (EU) br. 168/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. siječnja 2013. o homologaciji i nadzoru tržišta vozila na dva ili tri kotača i četverocikala (SL L 60, 2.3.2013., str. 52.).
([18]) Uredba (EU) 2018/858 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o homologaciji i nadzoru tržišta motornih vozila i njihovih prikolica te sustavâ, sastavnih dijelova i zasebnih tehničkih jedinica namijenjenih za takva vozila, o izmjeni uredaba (EZ) br. 715/2007 i (EZ) br. 595/2009 te o stavljanju izvan snage Direktive 2007/46/EZ (SL L 151, 14.6.2018., str. 1.).
([19]) Direktiva 2000/53/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 18. rujna 2000. o otpadnim vozilima (SL L 269, 21.10.2000., str. 34.).
([20]) Direktiva 2005/64/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 26. listopada 2005. o homologaciji tipa motornih vozila s obzirom na mogućnost njihove ponovne uporabe, recikliranja i oporabe i o izmjeni Direktive Vijeća 70/156/EEZ (SL L 310, 25.11.2005., str. 10.).
([21]) Direktiva (EU) 2024/1275 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. travnja 2024. o energetskim svojstvima zgrada (SL L, 2024/1275, 8.5.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1275/oj).

proizvoda povezanih s energijom koji su u skladu s ovom Uredbom i njezinim delegiranim aktima, pod uvjetom da takvi zahtjevi ne predstavljaju neopravdanu tržišnu prepreku.

(15) Kako bi se poboljšala okolišna održivost proizvoda i osiguralo slobodno kretanje proizvoda na unutarnjem tržištu, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) radi dopune ove Uredbe utvrđivanjem zahtjeva za ekološki dizajn. Ti bi se zahtjevi za ekološki dizajn u pravilu trebali primjenjivati na određene skupine proizvoda, kao što su kućanske perilice rublja ili kućanske perilice i sušilice rublja. Kako bi se maksimalno povećala djelotvornost zahtjeva za ekološki dizajn i učinkovito poboljšala okolišna održivost proizvoda, trebalo bi isto tako biti moguće utvrditi jedan ili više horizontalnih zahtjeva za ekološki dizajn za širi raspon skupina proizvoda, kao što su elektronički uređaji ili tekstil. Ako tehničke sličnosti skupina proizvoda omogućuju poboljšanje njihove okolišne održivosti na temelju istih zahtjeva, trebalo bi utvrditi horizontalne zahtjeve za ekološki dizajn. Važno je razviti horizontalne zahtjeve, posebno u pogledu trajnosti i mogućnosti popravka.

(16) Prema potrebi, zahtjevi za ekološki dizajn trebali bi uključivati zahtjeve u pogledu svojstava ili zahtjeve u pogledu informacija ili i jedne i druge zahtjeve. Ti zahtjevi trebali bi se primjenjivati za poboljšanje aspekata proizvoda koji su važni za okolišnu održivost, kao što su trajnost, mogućnost ponovne uporabe, mogućnost popravka, energetska učinkovitost, mogućnost recikliranja te ugljični i ekološki otisak. Zahtjevi za ekološki dizajn trebali bi biti transparentni, objektivni, razmjerni i u skladu s pravilima međunarodne trgovine.

(17) Sektor rabljenih proizvoda ima važnu ulogu u promicanju održive proizvodnje i potrošnje, među ostalim i u razvoju novih kružnih poslovnih modela, te doprinosi produljenju životnog vijeka proizvoda i sprječavanju da on postane otpad. Rabljeni proizvodi, a posebno proizvodi koji su predmet obnove ili popravka, koji potječu iz Unije nisu novi proizvodi i mogu se kretati na unutarnjem tržištu, a da pritom ne moraju ispunjavati delegirane akte o utvrđivanju zahtjeva za ekološki dizajn koji su stupili na snagu nakon njihova stavljanja na tržište. Međutim, ponovno proizvedeni proizvodi smatraju se novim proizvodima te će podlijegati zahtjevima za ekološki dizajn ako su obuhvaćeni područjem primjene delegiranog akta.

(18) Nakon što Komisija za određenu skupinu proizvoda donese delegirani akt o utvrđivanju zahtjeva za ekološki dizajn, države članice više ne bi trebale moći, kako bi se osiguralo funkcioniranje unutarnjeg tržišta, utvrđivati nacionalne zahtjeve u pogledu svojstava na temelju parametara proizvoda obuhvaćenih takvim zahtjevima u pogledu svojstava utvrđenima u tom delegiranom aktu niti utvrđivati nacionalne zahtjeve u pogledu informacija na temelju parametara proizvoda obuhvaćenih takvim zahtjevima u pogledu informacija utvrđenima u tom delegiranom aktu. Kako bi se poboljšala okolišna održivost proizvoda i osiguralo njihovo slobodno kretanje na unutarnjem tržištu, Komisija bi trebala biti ovlaštena za utvrđivanje da u vezi s određenim parametrom proizvoda nisu potrebni zahtjevi za ekološki dizajn u obliku zahtjeva u pogledu svojstava ili u obliku zahtjeva u pogledu informacija ako bi zahtjev povezan s tim određenim parametrom proizvoda negativno utjecao na zahtjeve za ekološki dizajn koji se razmatraju za tu skupinu proizvoda.

(19) Pri utvrđivanju zahtjeva za ekološki dizajn Komisija bi trebala uzeti u obzir prirodu i svrhu predmetnih proizvoda kao i karakteristike relevantnih tržišta. Na primjer, obrambena oprema treba biti upotrebljiva u posebnim i ponekad teškim uvjetima i to treba uzeti u obzir pri utvrđivanju zahtjeva za ekološki dizajn. Određene informacije o obrambenoj opremi ne bi trebalo objavljivati i trebalo bi ih zaštititi. Stoga zahtjeve za ekološki dizajn ne bi trebalo utvrditi za proizvode koji se upotrebljavaju isključivo u svrhu obrane ili nacionalne sigurnosti. Važno je da se zahtjevima za ekološki dizajn druge vojne ili osjetljive opreme uzimaju u obzir sigurnosne potrebe i značajke obrambenog tržišta, kako je definirano u Direktivi 2009/81/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([22]). Jednako tako, svemirska industrija strateški je važna za Europu i njezinu tehnološku neovisnost. Budući da se svemirske tehnologije primjenjuju u ekstremnim uvjetima, svi zahtjevi za ekološki dizajn svemirskih proizvoda trebali bi uravnotežiti pitanja održivosti s otpornošću i očekivanom učinkovitošću. Nadalje, za medicinske proizvode kako su definirani u članku 2. točki 1. Uredbe (EU) 2017/745 Europskog parlamenta i Vijeća ([23]) i in vitro dijagnostičke medicinske proizvode kako su definirani u članku 2. točki 2. Uredbe (EU) 2017/746 Europskog parlamenta i Vijeća ([24]) Komisija bi trebala uzeti u obzir potrebu da ne utječu negativno na zdravlje i sigurnost pacijenata i korisnika. Osim toga, Komisija bi pri procjeni značajki tržišta i pripremi zahtjeva za ekološki dizajn trebala nastojati uzeti u obzir

([22]) Direktiva 2009/81/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o usklađivanju postupaka nabave za određene ugovore o radovima, ugovore o nabavi robe i ugovore o uslugama koje sklapaju javni naručitelji ili naručitelji u području obrane i sigurnosti te izmjeni direktiva 2004/17/EZ i 2004/18/EZ (SL L 216, 20.8.2009., str. 76.).

([23]) Uredba (EU) 2017/745 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. travnja 2017. o medicinskim proizvodima, o izmjeni Direktive 2001/83/EZ, Uredbe (EZ) br. 178/2002 i Uredbe (EZ) br. 1223/2009 te o stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 90/385/EEZ i 93/42/EEZ (SL L 117, 5.5.2017., str. 1.).

([24]) Uredba (EU) 2017/746 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. travnja 2017. o in vitro dijagnostičkim medicinskim proizvodima te o stavljanju izvan snage Direktive 98/79/EZ i Odluke Komisije 2010/227/EU (SL L 117, 5.5.2017., str. 176.).

nacionalne značajke, kao što su različiti klimatski uvjeti u državama članicama te prakse i tehnologije koje se upotrebljavaju u državama članicama s dokazanim korisnim učincima na okoliš.

(20) Kako bi se izbjeglo regulatorno opterećenje, trebalo bi osigurati dosljednost između ove Uredbe i zahtjeva utvrđenih u ostalom pravu Unije ili u skladu s njime, što se posebno odnosi na zakonodavstvo o proizvodima, kemikalijama, pakiranju i otpadu. Međutim, to što u ostalom pravu Unije postoje ovlasti za utvrđivanje zahtjeva koji imaju iste ili slične učinke kao zahtjevi iz ove Uredbe ne ograničava ovlasti uključene u ovu Uredbu osim ako je u njoj tako navedeno.

(21) Pri pripremi zahtjeva za ekološki dizajn Komisija bi trebala uzeti u obzir niz elemenata, odnosno prioritete Unije, relevantno pravo Unije i nacionalno pravo, relevantne međunarodne sporazume te mjere samoregulacije i relevantne norme. Komisija bi također trebala uzeti u obzir prioritete u području klime, okoliša, energetske učinkovitosti, učinkovitosti resursa i sigurnosti, uključujući netoksično kružno gospodarstvo, te ostale prioritete i ciljeve Unije. Važno je obratiti pozornost na ciljeve Osmog programa djelovanja za okoliš utvrđenog u Odluci (EU) 2022/591, među ostalim na cilj da najkasnije do 2050. ljudi žive dobro, unutar granica planeta u održivom gospodarstvu dobrobiti, na načelo nečinjenja štete i hijerarhiju otpada kako su utvrđeni u Direktivi 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([25]), kao i na obveze Unije u pogledu zaštite i obnove bioraznolikosti, kako je navedeno i u Komunikaciji Komisije od 20. svibnja 2020. naslovljenoj „Strategija EU-a za bioraznolikost do 2030.: Vraćanje prirode u naše živote” i globalnom okviru za bioraznolikost iz Kunminga i Montreala donesenom na 15. konferenciji stranaka (COP 15) Konvencije Ujedinjenih naroda o biološkoj raznolikosti.

(22) Delegirani akti kojima se utvrđuju zahtjevi za ekološki dizajn trebali bi, kao što je bio slučaj za provedbene mjere na temelju Direktive 2009/125/EZ, biti podvrgnuti posebnoj procjeni učinka i savjetovanju s dionicima te bi trebali biti sastavljeni u skladu sa smjernicama Komisije za bolju regulativu i uključivati procjenu međunarodne dimenzije i učinaka na treće zemlje. Komisija bi svoju procjenu učinka trebala temeljiti na najboljim dostupnim dokazima i uzeti u obzir sve aspekte životnog ciklusa proizvoda. Komisija bi pri pripremi zahtjeva za ekološki dizajn trebala primijeniti znanstveni pristup i uzeti u obzir relevantne tehničke informacije koje su upotrijebljene kao osnova ili su proizašle posebno iz Uredbe (EZ) br. 66/2010, Direktive 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća ([26]), kriterije tehničke provjere donesene u skladu s Uredbom (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća ([27]) i kriterije EU-a za zelenu javnu nabavu.

(23) Kako bi se uzela u obzir raznolikost proizvoda, Komisija bi trebala odabrati metode za procjenu utvrđivanja zahtjeva za ekološki dizajn i, prema potrebi, dalje ih razvijati. Takve metode trebale bi se temeljiti na prirodi proizvoda, njegovim najrelevantnijim aspektima i učincima tijekom njegova životnog ciklusa. Pritom bi Komisija trebala uzeti u obzir svoje iskustvo u ocjenjivanju utvrđivanja zahtjeva u skladu s Direktivom 2009/125/EZ i stalne napore za razvoj i poboljšanje znanstveno utemeljenih alata za procjenu, uključujući ažuriranje metodologije za ekološki dizajn proizvoda povezanih s energijom, te metodu mjerenja ekološkog otiska proizvoda utvrđenu u Preporuci Komisije (EU) 2021/2279 ([28]), među ostalim u pogledu privremenog skladištenja ugljika, kao i razvoj normi međunarodnih i europskih organizacija za normizaciju, među ostalim o učinkovitosti materijala za proizvode povezane s energijom. Na temelju tih alata i primjenjujući namjenske studije ako je to potrebno, Komisija bi trebala dodatno ojačati aspekte kružnosti, kao što su trajnost, mogućnost popravka, uključujući procjenu mogućnosti popravka, recikliranja i ponovne uporabe, identifikacija kemikalija koje sprečavaju ponovnu uporabu i recikliranje, u ocjenjivanju proizvoda, u skladu s pristupom koji se temelji na cijelom životnom ciklusu u cilju pripreme zahtjeva za ekološki dizajn te bi prema potrebi trebala razviti nove metode ili alate. Informacije povezane s okolišnim pokazateljima životnog ciklusa, kao što je ugljični otisak, trebale bi se izračunavati uzimajući u obzir postojeće i međunarodno utvrđene metode, kao i one koje su već provedene u pravo Unije. Također je potrebno uzeti u obzir znanstvene metode koje preporučuju međunarodne i europske organizacije za normizaciju. Osobito, kad je riječ o modeliranju

([25]) Direktiva 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o otpadu i stavljanju izvan snage određenih direktiva (SL L 312, 22.11.2008., str. 3.).

([26]) Direktiva 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o industrijskim emisijama (integrirano sprečavanje i kontrola onečišćenja) (SL L 334, 17.12.2010., str. 17.).

([27]) Uredba (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2020. o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088 (SL L 198, 22.6.2020., str. 13.).

([28]) Preporuka Komisije (EU) 2021/2279 od 15. prosinca 2021. o uporabi metoda mjerenja ekološkog otiska za mjerenje i priopćavanje o okolišnoj učinkovitosti proizvoda i organizacija za vrijeme njihova životnog ciklusa (SL L 471, 30.12.2021., str. 1.).

energije koja se upotrebljava u proizvodnim procesima, posebnu pozornost trebalo bi posvetiti modeliranju kombinacije izvora energije kojim bi se u obzir uzela i pitanja kao što su ugovori o kupnji energije, jamstva o podrijetlu i vlastita proizvodnja električne energije. Mogli bi biti potrebni i novi pristupi za pripremu obveznih kriterija javne nabave i za zabrane uništenja neprodanih proizvoda široke potrošnje.

(24) Zahtjevi u pogledu svojstava trebali bi se odnositi na odabrani parametar proizvoda relevantan za ciljani aspekt proizvoda za koji je utvrđen potencijal za poboljšanje okolišne održivosti. Takvi zahtjevi mogli bi uključivati minimalne ili maksimalne razine svojstava u odnosu na parametar proizvoda, nekvantitativne zahtjeve koji su usmjereni na poboljšanje svojstava u odnosu na parametar proizvoda ili zahtjeve povezane s funkcionalnim svojstvima proizvoda kako bi se osiguralo da odabrani zahtjevi u pogledu svojstava ne utječu negativno na sposobnost proizvoda da obavlja funkciju za koju je dizajniran i stavljen na tržište. U pogledu minimalnih ili maksimalnih razina, to bi na primjer moglo biti ograničenje potrošnje energije u fazi uporabe ili količina određenog materijala ugrađenog u proizvod, zahtjev za najmanju količinu recikliranog materijala ili ograničenje na određenu kategoriju utjecaja na okoliš ili na skup svih relevantnih utjecaja na okoliš. Primjer nekvantitativnog zahtjeva jest zabrana posebnog tehničkog rješenja koje negativno utječe na mogućnost popravka proizvoda. Zahtjevi u pogledu svojstava primjenjivat će se kako bi se proizvode s najlošijim svojstvima uklonilo s tržišta i kako bi se postupno došlo do proizvoda s najboljim svojstvima ako je to potrebno radi davanja doprinosa ciljevima okolišne održivosti iz ove Uredbe. Zahtjevi u pogledu svojstava mogli bi se odnositi i na upotrebu resursa, uključujući zahtjeve povezane s uporabom obnovljivih izvora ili materijala s biološkim sadržajem u proizvodu, te bi mogli obuhvaćati ispuštanje nanoplastike i mikroplastike. Pri predviđanju kombinacije zahtjeva, Komisija bi zahtjeve trebala ocijeniti u cjelini i utvrditi kombinaciju zahtjeva koja donosi najveće koristi za okolišnu održivost.

(25) Kako bi se osigurala dosljednost, zahtjevi u pogledu svojstava trebali bi dopunjavati provedbu prava Unije o otpadu. Iako su zahtjevi za stavljanje na tržište ambalaže kao konačnog proizvoda utvrđeni u Direktivi Europskog parlamenta i Vijeća 94/62/EZ ([29]), ovom Uredbom mogla bi se nadopuniti ta direktiva utvrđivanjem zahtjeva temeljenih na proizvodu koji se usredotočuju na ambalažu određenih proizvoda kada se stavljaju na tržište. Prema potrebi, takvi dodatni zahtjevi trebali bi posebno doprinijeti smanjenju količine upotrijebljene ambalaže na najmanju moguću mjeru, a time doprinijeti i sprečavanju nastanka otpada u Uniji.

(26) Kemijska sigurnost priznati je element održivosti proizvoda. Temelji se na intrinzičnim opasnostima kemikalija za zdravlje ili okoliš u kombinaciji s posebnom ili generičkom izloženošću te je obuhvaćena pravom Unije o kemikalijama, kao što su uredbe (EZ) br. 1935/2004 ([30]), (EZ) br. 1907/2006 ([31]), (EZ) br. 1272/2008 ([32]), (EZ) br. 1223/2009 ([33]), (EU) 2017/745 i (EU) 2019/1021 ([34]) te Direktiva 2009/48/EZ ([35]) Europskog parlamenta i Vijeća. Ova Uredba ne bi trebala omogućiti ograničavanje tvari prvenstveno na temelju kemijske sigurnosti, kao što je učinjeno u okviru ostalog prava Unije. Pravom Unije o kemikalijama već je predviđeno ograničenje za tvari ili smjese povezano sa sigurnošću ili rizikom, prema potrebi. Međutim, utvrđivanjem zahtjeva u pogledu svojstava također bi se, prema potrebi, trebali smanjiti znatni rizici za zdravlje ljudi ili okoliš. Zahtjevi u pogledu informacija o prisutnosti zabrinjavajućih tvari doprinijet će i smanjenju izloženosti kemikalijama, uz mjere upravljanja rizikom predviđene ostalim pravom Unije. Slično tome, ovom se Uredbom ne bi trebalo omogućiti ograničavanje tvari iz razloga povezanih sa sigurnošću hrane. Međutim, propisima Unije o kemikalijama i hrani ne omogućuje se da se

([29]) Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća 94/62/EZ od 20. prosinca 1994. o ambalaži i ambalažnom otpadu (SL L 365, 31.12.1994., str. 10.).

([30]) Uredba (EZ) br. 1935/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. listopada 2004. o materijalima i predmetima koji dolaze u dodir s hranom i stavljanju izvan snage direktiva 80/590/EEZ i 89/109/EEZ (SL L 338, 13.11.2004., str. 4.).

([31]) Uredba (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) i osnivanju Europske agencije za kemikalije te o izmjeni Direktive 1999/45/EZ i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 793/93 i Uredbe Komisije (EZ) br. 1488/94 kao i Direktive Vijeća 76/769/EEZ i direktiva Komisije 91/155/EEZ, 93/67/EEZ, 93/105/EZ i 2000/21/EZ (SL L 396, 30.12.2006., str. 1.).

([32]) Uredba (EZ) br. 1272/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o razvrstavanju, označivanju i pakiranju tvari i smjesa, o izmjeni i stavljanju izvan snage Direktive 67/548/EEZ i Direktive 1999/45/EZ i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1907/2006 (SL L 353, 31.12.2008., str. 1.).

([33]) Uredba (EZ) br. 1223/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenoga 2009. o kozmetičkim proizvodima (SL L 342, 22.12.2009., str. 59.).

([34]) Uredba (EU) 2019/1021 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o postojanim organskim onečišćujućim tvarima (SL L 169, 25.6.2019., str. 45.).

([35]) Direktiva 2009/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2009. o sigurnosti igračaka (SL L 170, 30.6.2009., str. 1.).

utjecaji na održivost koji nisu povezani s kemijskom sigurnošću ili sigurnošću hrane rješavaju ograničenjima za određene tvari. Kako bi se prevladalo to ograničenje, ova bi Uredba pod određenim uvjetima trebala omogućiti da se tvari koje su prisutne u proizvodima ili se upotrebljavaju u postupcima njihove proizvodnje koji negativno utječu na održivost proizvodâ ograniče. Ova Uredba trebala bi, prema potrebi, dopuniti i ne bi smjela dupliciratiili zamijeniti ograničenja za tvari obuhvaćene Direktivom 2011/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća ([36]), čiji je cilj zaštita zdravlja ljudi i okoliša, uključujući oporabu i zbrinjavanje otpada od električne i elektroničke opreme na okolišno prihvatljiv način.

(27) Komisija bi pri utvrđivanju zahtjeva u pogledu svojstava trebala moći uvesti zahtjeve kojima bi se spriječilo uključivanje određenih tvari u proizvod. Identifikacija takvih tvari trebala bi biti dio procjene Komisije prije utvrđivanja zahtjeva za ekološki dizajn za određenu skupinu proizvoda, a Komisija bi u toj procjeni trebala uzeti u obzir, na primjer, čini li tvar složenijom ponovnu uporabu ili recikliranje proizvoda ili utječe li negativno na svojstva recikliranog materijala, na primjer svojom bojom ili mirisom. Ako je tvar već utvrđena kao tvar koja ometa kružnost za jednu skupinu proizvoda, to može biti naznaka da se njome ometa kružnost i za druge skupine proizvoda. Identifikacija i moguće ograničenje tvari trebali bi aktivirati i zahtjev u pogledu informacija.

(28) Kako bi se poboljšala okolišna održivost proizvoda, zahtjevi u pogledu informacija trebali bi se odnositi na odabrani parametar proizvoda relevantan za aspekt proizvoda, kao što su ekološki otisak proizvoda, ugljični otisak proizvoda i trajnost proizvoda. Tim zahtjevima od proizvođača bi trebalo zahtijevati da stavi na raspolaganje informacije o svojstvima proizvoda u odnosu na odabrani parametar proizvoda ili druge informacije koje mogu utjecati na način na koji strane koje nisu proizvođač postupaju s proizvodom kako bi se poboljšala svojstva u odnosu na takav parametar. Takve zahtjeve u pogledu informacija trebalo bi utvrditi kao dodatak zahtjevima u pogledu svojstava za isti parametar proizvoda ili umjesto njih, prema potrebi. Važno je da Komisija na odgovarajući način obrazloži svoju odluku da umjesto zahtjeva u pogledu svojstava utvrdi samo zahtjeve u pogledu informacija. Ako delegirani akt uključuje zahtjeve u pogledu informacija, u njemu bi trebalo navesti način stavljanja na raspolaganje traženih informacija i olakšavanja pristupa tim informacijama, kao što je njihovo objavljivanje na javno dostupnim internetskim stranicama ili uključivanje u digitalnu putovnicu za proizvode ili na oznaku proizvoda. Neophodne informacije koje se odnose na zdravlje, sigurnost i prava krajnjih korisnika trebale bi se uvijek pružati potrošačima fizičkim sredstvima i biti dostupne na nosaču podataka uključenom na proizvodu odnosno uz proizvod. Zahtjevi u pogledu informacija potrebni su kako bi doveli do promjene ponašanja koja je potrebna kako bi se osiguralo postizanje ciljeva okolišne održivosti iz ove Uredbe. Informacije relevantne za donošenje informirane odluke o kupnji potrošaču bi trebalo pružiti prije kupnje proizvoda. Očekuje se da će zahtjevi u pogledu informacija potaknuti potrošače i tijela javne vlasti na održivije odluke pružanjem primjerenih sredstava kupcima i tijelima javne vlasti za usporedbu proizvoda na temelju njihove okolišne održivosti. Zahtjevi u pogledu informacija trebali bi doprinijeti i poboljšanju stopa prikupljanja koje države članice provode za relevantne skupine proizvoda, posebno za one za koje postoji znatan potencijal za ponovnu uporabu i obnovu, kao što su mobilni telefoni za koje stopa prikupljanja u državama članicama ne premašuje 5 %, na primjer omogućavanjem prikupljanja informacija o programima povrata putem financijskih poticaja i sustava povrata pologa, jamstvima privatnosti podataka, bazama podataka o lokacijama za preuzimanje i personaliziranim informacijama o kraju životnog vijeka, putem digitalne putovnice za proizvode, o vrijednosti proizvoda i o najboljim praksama u pogledu pravilnog zbrinjavanja.

(29) Ako delegirani akti uključuju zahtjeve u pogledu informacija, njima bi se mogli dodatno utvrditi razredi učinkovitosti u odnosu na jedan ili više relevantnih parametara proizvoda kako bi se olakšala usporedba proizvoda. Razredi učinkovitosti trebali bi omogućiti razlikovanje proizvoda na temelju njihove relativne održivosti, a mogli bi ih upotrebljavati i potrošači i tijela javne vlasti. Kao takvi, namijenjeni su usmjeravanju tržišta prema održivijim proizvodima.

(30) Zahtjevi u pogledu informacija o mogućnosti popravka i trajnosti imaju ključnu ulogu u pomaganju potrošačima da njihova potrošnja bude održiva. Ovom bi se Uredbom trebala omogućiti uspostava ocjena mogućnosti popravka ili ocjena trajnosti za proizvode za koje se takve ocjene smatraju primjerenima radi pružanja koristi za okoliš i jasnijih informacija za potrošače. Kako bi se potrošačima omogućilo da djelotvorno procijene i usporede proizvode, važno je da format, sadržaj i prikaz takvih ocjena mogućnosti popravka i trajnosti uključuju lako razumljiv jezik i piktograme te da se ocjena mogućnosti popravka temelji na usklađenoj metodologiji utvrđenoj za proizvod ili skupinu proizvoda, kojom se parametri kao što su dostupnost rezervnih dijelova, cijena rezervnih dijelova, jednostavnost rastavljanja i dostupnost alata objedinjuju u jedinstvenu ocjenu.

([36]) Direktiva 2011/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2011. o ograničenju uporabe određenih opasnih tvari u električnoj i elektroničkoj opremi (SL L 174, 1.7.2011., str. 88.).

(31) Informacije o prisutnosti zabrinjavajućih tvari u proizvodima ključan su element za identifikaciju i promicanje proizvoda koji su održivi. Kemijski sastav proizvoda u velikoj mjeri određuje njihove funkcionalnosti i učinke, kao i mogućnost ponovne uporabe ili oporabe nakon što postanu otpad. U Komunikaciji Komisije od 14. listopada 2020. naslovljenoj „Strategija održivosti u području kemikalija: Prelazak na netoksični okoliš” poziva se na smanjenje prisutnosti zabrinjavajućih tvari u proizvodima i osiguravanje dostupnosti informacija o kemijskom sadržaju i sigurnoj uporabi uvođenjem zahtjeva u pogledu informacija i praćenjem prisutnosti zabrinjavajućih tvari tijekom cijelog životnog ciklusa materijala i proizvoda. Uredbom (EZ) br. 1272/2008 i ostalim postojećim pravom o kemikalijama, kao što je Uredba (EZ) br. 1223/2009, već se osigurava obavješćivanje o opasnostima za zdravlje ili okoliš koje predstavljaju određene zabrinjavajuće tvari, pojedinačno ili u smjesi. Korisnicima tvari i smjesa trebalo bi također pružati relevantne informacije. Nadalje, korisnici proizvoda koji nisu tvari ili smjese i osobe koje gospodare otpadom od takvih proizvoda isto bi tako trebali primati relevantne informacije, uključujući informacije koje se prvenstveno odnose na opasnosti kemikalija za zdravlje ili okoliš. Stoga bi se ovom Uredbom trebalo omogućiti utvrđivanje zahtjeva povezanih s praćenjem i priopćavanjem informacija o održivosti, uključujući prisutnost zabrinjavajućih tvari u proizvodima tijekom njihova cijelog životnog ciklusa, među ostalim i radi njihove dekontaminacije i oporabe kada postanu otpad. Takav okvir trebao bi biti usmjeren na postupno obuhvaćanje zabrinjavajućih tvari u svim proizvodima navedenima u planovima rada koje Komisija treba donijeti. Takve zahtjeve u pogledu praćenja zabrinjavajućih tvari trebalo bi automatski uključiti ako se zahtjev u pogledu informacija treba utvrditi na temelju ove Uredbe, osim ako je takav zahtjev u pogledu informacija dio horizontalnih zahtjeva za ekološki dizajn. Kako bi se uzeli u obzir kriteriji koje zahtjevi za ekološki dizajn trebaju ispuniti, a posebno kako bi se izbjeglo nerazmjerno administrativno opterećenje za gospodarske subjekte, Komisija bi trebala moći, prema potrebi za predmetnu skupinu proizvoda, utvrditi pragove za koncentraciju tvari u proizvodu ili relevantnim sastavnim dijelovima na temelju kojih se pokreće zahtjev u pogledu praćenja, odrediti različite rokove za podnošenje zahtjeva i, u opravdanim slučajevima, predvidjeti odstupanja od zahtjeva u pogledu praćenja. Pri utvrđivanju pojedinosti potrebnih informacija i pragova Komisija bi trebala uzeti u obzir postojeće zahtjeve u pogledu informacija i pragove u skladu s pravom Unije, posebno u skladu s uredbama (EZ) br. 1907/2006 i (EZ) br. 1272/2008 te drugim sektorskim zakonodavstvom o proizvodima. Odstupanje na temelju tehničke izvedivosti moglo bi se primjenjivati u slučajevima kada se prisutnost tvari u proizvodu ne može provjeriti s pomoću trenutačno dostupne tehnologije.

(32) Zahtjevi u pogledu informacija utvrđeni ovom Uredbom trebali bi uključivati zahtjev za stavljanje na raspolaganje digitalne putovnice za proizvode. Digitalna putovnica za proizvode važan je digitalni alat za stavljanje informacija na raspolaganje akterima u cjelokupnom lancu vrijednost te se očekuje da će dostupnost digitalne putovnice za proizvode znatno poboljšati sveobuhvatnu sljedivost proizvoda u cijelom njegovu lancu vrijednosti. Očekuje se da će digitalna putovnica za proizvode, među ostalim, pomoći kupcima u donošenju informiranih odluka poboljšanjem njihova pristupa relevantnim informacijama, omogućiti gospodarskim subjektima, to jest proizvođačima, ovlaštenim zastupnicima, uvoznicima, distributerima, trgovcima i pružateljima usluge provođenja narudžbi, te drugim akterima u lancu vrijednost, kao što su kupci, profesionalni serviseri, neovisni subjekti, subjekti koji se bave obnovom, subjekti koji se bave ponovnom proizvodnjom, subjekti koji se bave recikliranjem, tijela za nadzor tržišta i carinska tijela, organizacije civilnog društva, istraživači, sindikati i Komisija, ili bilo kojoj organizaciji koja djeluje u njihovo ime, da pristupaju relevantnim podatcima te da ih unose ili ažuriraju, kao i omogućiti nadležnim nacionalnim tijelima da obavljaju svoje dužnosti bez ugrožavanja zaštite povjerljivih poslovnih informacija. U tu je svrhu važno da digitalna putovnica za proizvode bude prilagođena korisnicima i da su u njoj sadržani podatci točni, potpuni i ažurirani. Digitalna putovnica za proizvode trebala bi, prema potrebi, biti dopunjena nedigitalnim oblicima prijenosa informacija, kao što su informacije u priručniku za proizvod ili na oznaci. Osim toga, trebalo bi omogućiti uporabu digitalne putovnice za proizvode radi pružanja informacija o relevantnoj skupini proizvoda u skladu s ostalim pravom Unije.

(33) Kako bi se uzela u obzir priroda proizvoda i njegovo tržište, informacije koje treba uključiti u digitalnu putovnicu za proizvode trebalo bi pažljivo ispitati od slučaja do slučaja pri izradi pravila za pojedine proizvode. Kako bi se postigao najbolji pristup podatcima koji iz toga proizlaze uz istodobnu zaštitu prava intelektualnog vlasništva, potrebno je osmisliti i provesti digitalnu putovnicu za proizvode tako da se omoguće različite opcije pristupa podatcima uključenima u digitalnu putovnicu za proizvode ovisno o vrsti podataka i tipologiji dionika. Jednako tako, kako bi se izbjegli troškovi za trgovačka društva i za javnost koji nisu razmjerni širim koristima, digitalna putovnica za proizvode trebala bi biti specifična za artikl, šaržu ili model proizvoda, ovisno o, na primjer, složenosti lanca vrijednost, veličini, prirodi ili učincima razmatranih proizvoda. U procjenama učinka provedenima pri pripremi delegiranih akata kojima se utvrđuju zahtjevi za ekološki dizajn trebali bi se analizirati troškovi i koristi utvrđivanja zahtjeva u pogledu informacija s pomoću digitalnih putovnica za proizvode na razini modela, šarže ili artikla. Pojmom „model” obično se upućuje na verziju proizvoda čije sve jedinice imaju ista tehnička svojstva relevantna za zahtjeve za ekološki dizajn i istu identifikacijsku oznaku modela, pojmom „šarža” obično se upućuje na podskup određenog modela koji se sastoji od svih proizvoda proizvedenih u određenom proizvodnom pogonu u određenom

trenutku, a pojmom „artikl” obično se upućuje na jednu jedinicu modela. U procjeni učinka trebalo bi, u mjeri u kojoj se digitalna putovnica za proizvode oslanja na norme koje nisu besplatne, razmotriti je li takvo oslanjanje primjereno i kako se mogu izbjeći nerazmjerni troškovi za mikro, mala i srednja poduzeća (MSP-ovi).

(34) S obzirom na to da se ostalim pravom Unije utvrđuju zahtjevi u pogledu informacija za proizvode i uspostavljaju sustavi za stavljanje informacija na raspolaganje gospodarskim subjektima i kupcima, Komisija bi trebala razmotriti povezivanje zahtjeva u pogledu informacija iz ove Uredbe s tim drugim zahtjevima, kao što je obveza dostavljanja sigurnosno-tehničkih listova za tvari i smjese u skladu s Uredbom (EZ) br. 1907/2006. Kada je to izvedivo, Komisija bi također trebala povezati digitalnu putovnicu za proizvode s postojećim bazama podataka i alatima Unije kao što su Europski registar proizvoda za označivanje energetske učinkovitosti (EPREL) ili baza podataka za informiranje o zabrinjavajućim tvarima u predmetima kao takvima ili u složenim predmetima (proizvodima) (SCIP).

(35) Kako se ne bi nepotrebno odgađalo utvrđivanje zahtjeva za ekološki dizajn osim onih u vezi s digitalnom putovnicom za proizvode ili kako bi se osigurala mogućnost djelotvorne provedbe digitalnih putovnica za proizvode, Komisiji bi trebalo dopustiti da skupine proizvoda izuzme od zahtjeva povezanih s digitalnom putovnicom za proizvode ako tehničke specifikacije nisu dostupne u odnosu na neophodne zahtjeve za tehničko rješenje i funkcioniranje digitalne putovnice za proizvode. Isto tako, kako bi se spriječilo nepotrebno administrativno opterećenje za gospodarske subjekte, Komisiji bi trebalo dopustiti da skupine proizvoda izuzme od zahtjeva u pogledu digitalne putovnice za proizvode ako drugi pravni akti Unije već uključuju sustav za digitalno pružanje informacija o proizvodima kojim se akterima duž lanca vrijednosti omogućuje pristup relevantnim informacijama o proizvodima i olakšava provjera sukladnosti proizvoda koju provode nadležna nacionalna tijela. Ta izuzeća trebalo bi povremeno preispitivati uzimajući u obzir daljnju dostupnost tehničkih specifikacija.

(36) Jedinstvena identifikacija proizvodâ temeljni je element za omogućivanje sljedivosti u cijelom lancu opskrbe. Stoga bi digitalna putovnica za proizvode trebala biti povezana s jedinstvenom identifikacijskom oznakom proizvoda. Osim toga, prema potrebi, digitalna putovnica za proizvode trebala bi biti povezana s jedinstvenom identifikacijskom oznakom subjekta i jedinstvenom identifikacijskom oznakom objekta, čime bi se omogućilo praćenje aktera i proizvodnih postrojenja povezanih s tim proizvodom. Kako bi se osigurala interoperabilnost, nosač podataka, jedinstvenu identifikacijsku oznaku subjekta i jedinstvenu identifikacijsku oznaku objekta koje omogućavaju sljedivost trebalo bi izdavati u skladu s međunarodno priznatim normama. Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. UFEU-a radi izmjene ove Uredbe zamjenom ili dodavanjem normi u skladu s kojima se nosač podataka, jedinstvena identifikacijska oznaka subjekta i jedinstvena identifikacijska oznaka objekta mogu izdati, s obzirom na tehnički ili znanstveni napredak. Time bi se trebalo osigurati da podatke sadržane u digitalnoj putovnici za proizvode mogu bilježiti i prenositi svi gospodarski subjekti te bi se trebala jamčiti kompatibilnost jedinstvenih identifikacijskih oznaka s vanjskim sastavnim dijelovima kao što su uređaji za skeniranje. Osim toga, podatci bi trebali biti prenosivi putem otvorene interoperabilne mreže za razmjenu podataka bez ovisnosti o jednom pružatelju usluga.

(37) Digitalizirane informacije o proizvodu i njegovu životnom ciklusu ili, ako je primjenjivo, njegova putovnica trebale bi biti lako dostupne skeniranjem nosača podataka, kao što je vodeni žig ili kod za brzi odgovor (QR). Ako je moguće, nosač podataka trebao bi se nalaziti na samom proizvodu kako bi se osiguralo da podatci ostanu dostupni tijekom njegova cijelog životnog ciklusa. Međutim, ovisno o prirodi, veličini ili namjeni predmetnih proizvoda, trebala bi biti moguća odstupanja.

(38) Kako bi se osigurao pristup digitalnoj putovnici za proizvode tijekom razdoblja navedenog u delegiranim aktima, među ostalim nakon nesolventnosti, likvidacije ili prestanka djelatnosti u Uniji, gospodarski subjekt koji stavlja proizvod na tržište trebao bi staviti na raspolaganje rezervni primjerak digitalne putovnice za proizvode putem pružatelja usluga digitalne putovnice za proizvode koji je neovisna treća strana.

(39) Kako bi se osiguralo djelotvorno uvođenje digitalne putovnice za proizvode, njezino tehničko rješenje, zahtjevi u pogledu podataka i funkcioniranje putovnice za proizvode trebali bi biti u skladu sa skupom neophodnih tehničkih zahtjeva koji su osnova za dosljedno uvođenje digitalne putovnice za proizvode u svim sektorima. Kako bi se osigurala djelotvorna provedba tih neophodnih zahtjeva, trebalo bi utvrditi tehničke specifikacije u obliku usklađenih normi na koje su upućivanja objavljena u *Službenom listu Europske unije* ili, kao zamjenska mogućnost, u obliku zajedničkih specifikacija koje bi Komisija donijela putem provedbenih akata. Tehničkim rješenjem trebalo bi osigurati da se podatci u digitalnoj putovnici za proizvode prenose na siguran način, uz poštovanje pravila o privatnosti. Potrebno je digitalnu putovnicu za proizvode razviti na temelju otvorenog dijaloga s međunarodnim partnerima kako bi se njihova stajališta uzela u obzir pri izradi tehničkih specifikacija te kako bi se osigurao njihov doprinos uklanjanju trgovinskih prepreka za zelenije proizvode koji imaju dulje životne cikluse i prilagođeniji su kružnom gospodarstvu, čime bi se smanjili troškovi povezani s održivim ulaganjima, stavljanjem na tržište i usklađivanjem, te poduprle inovacije. Kako bi se omogućila njihova djelotvorna provedba, važno je da se razviju

tehničke specifikacije i zahtjevi povezani sa sljedivošću duž cijelog lanca vrijednosti koliko je moguće, na temelju sporazumnog pristupa te sudjelovanja, suglasnosti i djelotvorne suradnje različitih aktera kao što su tijela za normizaciju, industrijska udruženja, start-up poduzeća, organizacije potrošača, stručnjaci, nevladine organizacije i međunarodni partneri, uključujući gospodarstva u razvoju.

(40) Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. UFEU-a radi dopune ove Uredbe jasnim definiranjem uloge i odgovornosti različitih aktera, kao što su agencije nadležne za izdavanje i pružatelji usluga koji će biti uključeni u izradu, autentifikaciju, obradu i pohranu podataka i moguće povlačenje važnih elemenata digitalne putovnice za proizvode, kao što su jedinstvene identifikacijske oznake i nosači podataka. Komisija bi u toj mjeri mogla provesti procjenu učinka kako bi istražila prikladnost razvoja sustava certificiranja za pružatelje usluga digitalne putovnica za proizvode.

(41) Kako bi se osiguralo da je digitalna putovnica za proizvode fleksibilna, prilagodljiva i zasnovana na tržištu te da se razvija u skladu s poslovnim modelima, tržištima i inovacijama, trebala bi se temeljiti na decentraliziranom podatkovnom sustavu te bi je trebali uspostaviti i njome upravljati gospodarski subjekti. Međutim, za potrebe izvršavanja i praćenja potrebno je da nadležna nacionalna tijela i Komisija imaju izravan pristup evidenciji svih jedinstvenih identifikacijskih oznaka koje su povezane s proizvodima koji se stavljaju na tržište ili se stavljaju u uporabu. U tu bi svrhu Komisija trebala uspostaviti registar digitalnih putovnica za proizvode radi pohrane takvih podataka („registar”) i njime upravljati. Ako je to potrebno radi dodatnog olakšavanja izvršavanja, Komisija bi, prema potrebi, trebala odrediti druge podatke sadržane u digitalnoj putovnici za proizvode koji moraju biti pohranjeni u registru.

(42) Komisija bi trebala uspostaviti i održavati javno dostupan internetski portal prilagođen korisnicima na kojem dionici kao što su kupci, gospodarski subjekti i drugi relevantni akteri imaju pristup podatcima sadržanima u digitalnim putovnicama za proizvode te mogućnost pretraživanja i usporedbe podataka sadržanih u tim putovnicama u skladu sa svojim pravima pristupa utvrđenima u delegiranim aktima kojima se utvrđuju zahtjevi za ekološki dizajn. Taj internetski portal trebao bi sadržavati poveznice na podatke koje je gospodarski subjekt već pohranio u svojoj decentraliziranoj digitalnoj putovnici za proizvode.

(43) Svaka obrada osobnih podataka na temelju ove Uredbe treba biti u skladu s primjenjivim pravilima o zaštiti osobnih podataka. Nadležna nacionalna tijela u državama članicama trebaju obrađivati osobne podatke u skladu s Uredbom (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća ([37]) i pri tome posebnu pozornost davati načelima tehničke i integrirane zaštite podataka. Komisija svaku obradu osobnih podataka, posebno podataka pohranjenih u registru, treba provoditi u skladu s Uredbom (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća ([38]). Osobni podatci kupaca ne bi se smjeli pohranjivati u digitalnu putovnicu za proizvode.

(44) Djelotvorno izvršavanje u pogledu proizvoda koji se stavljaju na tržište Unije, neovisno o tome jesu li iz domaće proizvodnje ili iz uvoza, neophodno je za postizanje ciljeva ove Uredbe. Stoga bi, nakon što Komisija uspostavi registar, carinska tijela trebala imati izravan pristup tom registru putem okružja jedinstvenog sučelja EU-a za carinu utvrđenog Uredbom (EU) 2022/2399 Europskog parlamenta i Vijeća ([39]). Uloga carinskih tijela trebala bi biti da barem provjere odgovaraju li jedinstvena identifikacijska oznaka registracije proizvoda koja se im mora dostaviti ili staviti na raspolaganje i relevantna oznaka robe podatcima pohranjenima u registru. Time bi se carinskim tijelima omogućilo da provjere postoji li digitalna putovnica za proizvode u slučaju uvezenih proizvoda. Prema potrebi, Komisija bi u svojem provedbenom aktu o registru trebala utvrditi potrebne obveze gospodarskih subjekata da ažuriraju podatke pohranjene u registru.

(45) Podatcima sadržanima u digitalnoj putovnici za proizvode želi se carinskim tijelima omogućiti unapređivanje i olakšavanje upravljanja rizicima te bolje usmjeravanje kontrola na granici. Stoga bi carinskim tijelima trebalo omogućiti da podatke sadržane u digitalnoj putovnici za proizvode i povezanom registru preuzimaju i upotrebljavaju

([37]) Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.).

([38]) Uredba (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ (SL L 295, 21.11.2018., str. 39.).

([39]) Uredba (EU) 2022/2399 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. studenoga 2022. o uspostavi okruženja jedinstvenog sučelja Europske unije za carinu i izmjeni Uredbe (EU) br. 952/2013 (SL L 317, 9.12.2022., str. 1.).

radi obavljanja svojih zadaća u skladu s pravom Unije, pa tako i upravljanja rizikom u skladu s Uredbom (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ([40]).

(46) Kako bi se potrošače potaknulo na donošenje održivih odluka, oznake bi, kad se to zahtijeva delegiranim aktima donesenima na temelju ove Uredbe, trebale sadržavati jasne i lako razumljive informacije koje omogućavaju djelotvornu usporedbu proizvoda, na primjer navođenjem razredâ učinkovitosti. Naime, fizičke oznake mogu poslužiti potrošačima kao dodatni izvor informacija na mjestu prodaje. One bi trebale pružiti brzu vizualnu osnovu za razlikovanje proizvoda na temelju njihovih svojstava u odnosu na određeni parametar ili skup parametara proizvoda. Njima bi se, prema potrebi, trebao omogućiti i pristup dodatnim informacijama navođenjem posebnih upućivanja poput adresa internetskih stranica, dinamičnih kodova za brzi odgovor (QR oznaka), poveznica na oznake dostupne na internetu ili bilo kojeg odgovarajućeg sredstva usmjerenog na potrošače. Komisija bi u relevantnom delegiranom aktu trebala utvrditi najdjelotvorniji način prikazivanja takvih oznaka, među ostalim u slučaju prodaje na daljinu putem interneta, uzimajući u obzir posljedice za kupce i gospodarske subjekte te značajke predmetnih proizvoda. Komisija bi trebala moći zahtijevati i da oznaka bude otisnuta na pakiranju proizvoda.

(47) Uredba (EU) 2017/1369, kojom se uspostavlja okvir za označivanje energetske učinkovitosti primjenjuje se, usporedno s ovom Uredbom, na proizvode povezane s energijom. Oznake energetske učinkovitosti uspješan su instrument u pogledu pružanja potrošačima odgovarajućih informacija o proizvodima povezanima s energijom. Razrede učinkovitosti utvrđene ovom Uredbom trebalo bi, prema potrebi, uključiti u oznaku energetske učinkovitosti kao dodatne informacije kako je predviđeno u članku 16. Uredbe (EU) 2017/1369. U slučajevima u kojima se relevantne informacije o svojstvima proizvoda u odnosu na neki njegov parametar ne mogu uključiti kao dodatne informacije u oznaku energetske učinkovitosti, Komisija bi, prema potrebi, trebala moći zahtijevati utvrđivanje oznake u skladu s ovom Uredbom u koju se mogu uključiti relevantne informacije iz oznake energetske učinkovitosti, umjesto oznake energetske učinkovitosti.

(48) Potrošače treba zaštititi od informacija koje bi ih mogle dovesti u zabludu i omesti ih u odabiru održivijih proizvoda. Zbog toga bi trebalo zabraniti da se stavljaju na tržište ili da se stavljaju u upotrebu proizvodi koji nose oznake ili su popraćeni oznakama koje bi kupce mogle dovesti u zabludu ili ih zbuniti oponašanjem oznaka predviđenih ovom Uredbom ili ako su popraćeni bilo kojom drugom informacijom koja bi kupce mogla dovesti u zabludu ili ih zbuniti u pogledu oznaka predviđenih ovom Uredbom. Ne treba se smatrati da znak za okoliš EU-a ili drugi nacionalno ili regionalno službeno priznati znakovi za okoliš EN ISO 14024 tipa I dovode u zabludu ili zbunjuju, ako su kriteriji razvijeni na temelju tih programa označivanja barem jednako strogi kao zahtjevi za ekološki dizajn.

(49) Kako bi se na najučinkovitiji način ostvarili ciljevi europskog zelenog plana i ponajprije riješilo pitanje proizvoda s najvećim utjecajem na okoliš, Komisija bi trebala odrediti prioritete među proizvodima koji će se urediti ovom Uredbom i zahtjevima koji će se na njih primjenjivati. Na temelju postupka određivanja prioriteta u skladu s Direktivom 2009/125/EZ Komisija bi trebala donijeti plan rada kojim bi obuhvatila razdoblje od najmanje tri godine i u kojem bi utvrdila popis skupina proizvoda za koje namjerava donijeti delegirane akte te aspekte proizvoda za koje namjerava donijeti delegirane akte horizontalne primjene. Komisija bi se pri određivanju prioriteta trebala rukovoditi skupom kriterija koji se posebno odnose na mogući doprinos delegiranih akata ostvarivanju klimatskih, okolišnih i energetskih ciljeva Unije te njihov potencijal za poboljšanje odabranih aspekata proizvoda bez stvaranja nerazmjernih troškova za javnost i gospodarske subjekte. S državama članicama i dionicima trebalo bi se savjetovati i u okviru Foruma za ekološki dizajn koji Komisija treba uspostaviti. Zbog komplementarnosti između ove Uredbe i Uredbe (EU) 2017/1369 u pogledu proizvoda povezanih s energijom, trebalo bi uskladiti vremenske okvire za plan rada u skladu s ovom Uredbom i plan rada predviđen člankom 15. Uredbe (EU) 2017/1369. Pri određivanju prioriteta kad je riječ o međuproizvodima Komisija bi trebala uzeti u obzir i posljedice takvih međuproizvoda za konačne proizvode. S obzirom na njihovu važnost za postizanje energetskih ciljeva Unije, odgovarajući dio mjera sadržanih u planu rada trebao bi se odnositi na proizvode povezane s energijom. Vozila iz članka 2. stavka 1. Uredbe (EU) br. 167/2013, članka 2. stavka 1. Uredbe (EU) br. 168/2013 i članka 2. stavka 1. Uredbe (EU) 2018/858, već podliježu sveobuhvatnim odredbama, uključujući posebne okolišne zahtjeve, te stoga ne bi smjela imati prednost pri utvrđivanju zahtjeva za ekološki dizajn. U prvom planu rada Komisija bi trebala dati prednost željezu, čeliku, aluminiju, tekstilu, posebno odjeći i obući, namještaju, među ostalim madracima, gumama, deterdžentima, bojama, mazivima, kemikalijama, proizvodima informacijske i komunikacijske tehnologije i drugim elektroničkim uređajima i proizvodima povezanima s energijom, za koje će se prvi put utvrditi zahtjevi za ekološki dizajn ili za koje treba

([40]) Uredba (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. listopada 2013. o Carinskom zakoniku Unije (SL L 269, 10.10.2013., str. 1.).

preispitati postojeće mjere donesene na temelju Direktive 2009/125/EZ u skladu s ovom Uredbom. Ako odluči izmijeniti taj popis, Komisija bi za to trebala dati odgovarajuće obrazloženje.

(50) Industrija cementa, kao jedan od sektora s najvećom potrošnjom energije i materijala i s najvećim emisijama ugljika, trenutačno je odgovorna za oko 7 % globalnih emisija $CO_2$ i 4 % emisija u Uniji, što je čini ključnim sektorom za što brže usklađivanje s Pariškim klimatskim sporazumom i klimatskim ciljevima Unije. Iako građevni proizvodi, uključujući cement, trebaju biti obuhvaćeni uredbom Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju usklađenih uvjeta za stavljanje na tržište građevnih proizvoda („uredba o građevnim proizvodima") oni ostaju obuhvaćeni područjem primjene ove Uredbe. Kako bi se izbjeglo nepostojanje zahtjeva u pogledu proizvoda koji su hitno potrebni da bismo ostvarili klimatske i okolišne ciljeve, u izostanku adekvatnih zahtjeva u pogledu svojstava i zahtjeva u pogledu informacija za takve proizvode na temelju uredbe o građevnim proizvodima, Komisija bi trebala donijeti delegirane akte kojima se utvrđuju zahtjevi za ekološki dizajn za cement najranije 31. prosinca 2028. i najkasnije do 1. siječnja 2030.

(51) Kad je riječ o građevnim proizvodima, ovom bi se Uredbom trebali utvrditi zahtjevi za konačne proizvode samo ako nije vjerojatno da će se obvezama koje su stvorene uredbom o građevnim proizvodima i njezinom provedbom u dovoljnoj mjeri ostvariti ciljevi okolišne održivosti koji se nastoje postići ovom Uredbom. Osim toga, pri izradi planova rada Komisija bi trebala uzeti u obzir da, nadovezujući se na aktualnu praksu, uredba o građevnim proizvodima u odnosu na proizvode povezane s energijom koji su ujedno građevni proizvodi daje prednost zahtjevima održivosti utvrđenima u ovoj Uredbi. To bi se, na primjer, trebalo odnositi na grijače, kotlove, dizalice topline, uređaje za grijanje vode i prostora, ventilatore, sustave hlađenja i ventilacije te fotonaponske proizvode, osim fotonaponskih ploča integriranih u zgrade. Uredba o građevnim proizvodima može se prema potrebi na te proizvode primijeniti komplementarno, uglavnom u vezi sa sigurnosnim aspektima, uzimajući u obzir i ostalo pravo Unije o proizvodima kao što su plinski aparati, niskonaponska oprema i strojevi.

(52) Kako bi se osiguralo da se održi odgovarajuće savjetovanje sa svim zainteresiranim stranama, Komisija bi trebala uspostaviti Forum za ekološki dizajn, sastavljen od stručnjaka koje su imenovale države članice i druge zainteresirane strane kao što su predstavnici industrije, među ostalim MSP-ova i obrta, socijalnih poduzeća, sindikata, trgovaca na veliko i malo, uvoznika, udruga za zaštitu okoliša i udruženja potrošača, aktera uključenih u aktivnosti kružnog gospodarstva, europskih organizacija za normizaciju te istraživača. U okviru Foruma za ekološki dizajn Komisija bi trebala osnovati stručnu skupinu država članica, koja bi trebala doprinositi izradi novih zahtjeva za ekološki dizajn, procjeni mjera samoregulacije, razmjeni informacija i najboljih praksi među državama članicama o mjerama za poboljšanje usklađenosti s ovom Uredbom, kao što su obrazovne i informativne kampanje ili pružanje potpore MSP-ovima, te utvrđivanju prioriteta.

(53) Radi poticanja samoregulacije kao valjane alternative regulatornim pristupima, ova bi Uredba, oslanjajući se na Direktivu 2009/125/EZ, trebala uključivati mogućnost da industrija predlaže mjere samoregulacije za proizvode koji nisu uključeni u plan rada. Mjere samoregulacije trebale bi biti usklađene s ciljevima ove Uredbe. Komisija bi trebala ocijeniti mjere samoregulacije koje predloži industrija, zajedno s informacijama i dokazima koje su dostavili potpisnici, s obzirom na, među ostalim, međunarodne trgovinske obveze Unije i potrebu da se osigura dosljednost s pravom Unije. Primjereno je i da Komisija može zatražiti revidiranu verziju mjere samoregulacije kad se god to smatra potrebnim, na primjer s obzirom na relevantna tržišna kretanja ili tehnološke pomake unutar predmetne skupine proizvoda. Nakon što se mjera samoregulacije navede u provedbenom aktu koji sadržava popis mjera samoregulacije koje ispunjavaju kriterije utvrđene u ovoj Uredbi, gospodarski subjekti opravdano očekuju da će Komisija prvo razmotriti sadržaj te mjere prije podnošenja prijedloga delegiranog akta kojim se za određenu skupinu proizvoda utvrđuju zahtjevi za ekološki dizajn. Međutim, Komisija bi trebala moći donositi zahtjeve za ekološki dizajn koji se primjenjuju i na neke od proizvoda ili sve proizvode obuhvaćene nekom priznatom mjerom samoregulacije u odnosu na one aspekte proizvoda koji nisu obuhvaćeni tom mjerom samoregulacije. Ako smatra da neka mjera samoregulacije više ne ispunjava kriterije utvrđene u ovoj Uredbi, Komisija bi je trebala ukloniti iz tog provedbenog akta. Stoga bi trebalo biti moguće utvrditi zahtjeve za ekološki dizajn za skupine proizvoda na koje se prethodno odnosila ta mjera samoregulacije.

(54) MSP-ovi bi mogli imati velike koristi od povećanja potražnje za održivim proizvodima, ali bi se mogli suočiti i s troškovima i poteškoćama zbog određenih zahtjeva. Komisija bi pri pripremi zahtjeva za ekološki dizajn trebala uzeti u obzir njihov učinak na MSP-ove, a posebno na mikropoduzeća, koji djeluju u relevantnom proizvodnom sektoru. Države članice i Komisija trebale bi u svojim područjima nadležnosti pružati odgovarajuće informacije,

uključujući smjernice, ciljano i specijalizirano osposobljavanje, te bi trebale pružati posebnu pomoć i potporu, uključujući financijsku potporu, MSP-ovima koji se bave proizvodnjom proizvoda za koje su utvrđeni zahtjevi za ekološki dizajn. Te su mjere posebno važne za skupine proizvoda u kojima je prisutnost MSP-ova značajna. Komisija bi, prema potrebi, trebala podržati izračun ekološkog otiska proizvoda pružanjem digitalnih alata, na primjer alata za izračun procjene životnog ciklusa, i podržati provedbu digitalne putovnice za proizvode. Važno je da Komisija pruža financijsku potporu predstavnicima MSP-ova, a posebno predstavnicima mikropoduzeća, kako bi im se omogućilo djelotvorno sudjelovanje u Forumu za ekološki dizajn, te da MSP-ovima pruža lako dostupne informacije o dostupnoj financijskoj potpori i programima. Države članice trebale bi poduzeti mjere u skladu s primjenjivim pravilima o državnim potporama. Pri razvoju i provedbi tih mjera države članice mogu se osloniti na potporu koju pružaju programi Unije i inicijative za MSP-ove.

(55) Gospodarski subjekti uništavaju neprodane proizvode široke potrošnje poput tekstila i obuće, i to uništenje prerasta u jedan od raširenih okolišnih problema na cijelom prostoru Unije, posebno zbog ubrzanog rasta internetske prodaje. To dovodi do gubitka dragocjenih gospodarskih resursa jer se roba proizvodi, prevozi i nakon toga uništava a da se pritom uopće ne iskoristi u svrhu kojoj je namijenjena. Stoga je u interesu zaštite okoliša potrebno ovom Uredbom uspostaviti okvir za sprečavanje uništenja neprodanih proizvoda prvenstveno namijenjenih potrošačima, uključujući proizvode koji nisu ponuđeni na prodaju ili proizvode koje su potrošači vratili na temelju svojeg prava odustajanja kako je utvrđeno Direktivom 2011/83/EU Europskog parlamenta i Vijeća ([41]) ili tijekom duljeg razdoblja odustajanja koje je pružio trgovac. Koncept uništenja, kako je izložen u ovoj Uredbi, trebao bi obuhvaćati posljednje tri aktivnosti iz hijerarhije otpada, prvenstveno recikliranje, druge postupke oporabe i zbrinjavanje. Priprema za ponovnu uporabu, među ostalim obnovu i ponovnu proizvodnju, ne bi se smjela smatrati uništenjem. Sprečavanjem uništenja smanjit će se utjecaj na okoliš tih proizvoda tako što će se smanjiti stvaranje otpada i odvraćati od prekomjerne proizvodnje. Gospodarski subjekti trebali bi poduzeti mjere koje su potrebne kako bi se spriječila potreba za uništavanjem neprodanih proizvoda široke potrošnje. Osim toga, s obzirom na to da je nekoliko država članica uvelo nacionalno zakonodavstvo o uništenju neprodanih proizvoda široke potrošnje i time dovelo do narušavanja tržišta, potrebna su usklađena pravila o uništenju neprodanih proizvoda široke potrošnje kako bi se osiguralo da se na distributere, trgovce na malo i druge gospodarske subjekte primjenjuju ista pravila i poticaji u svim državama članicama.

(56) Radi odvraćanja od uništenja neprodanih proizvoda široke potrošnje i prikupljanja daljnjih podataka o pojavi te prakse, ovom bi se Uredbom trebala uvesti obveza transparentnosti za gospodarske subjekte, osim za mikropoduzeća i mala poduzeća, čime bi se od njih zahtijevalo da barem na lako dostupnoj internetskoj stranici njihova mrežnog mjesta objave informacije o broju i težini neprodanih proizvoda široke potrošnje koji se godišnje odbacuju. Ako je primjenjivo, također bi trebali moći uvrstiti te informacije u svoja izvješća o upravljanju u skladu s Direktivom 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća ([42]). Ta obveza trebala bi se primjenjivati na srednja poduzeća počevši od šest godina nakon stupanja na snagu ove Uredbe. Gospodarski subjekt trebao bi navesti vrstu ili kategoriju proizvoda, razloge za odbacivanje proizvoda i informacije o njihovu otpremanju radi daljnjih postupaka obrade otpada te poduzete i planirane mjere za sprečavanje uništenja neprodanih proizvoda široke potrošnje.

(57) Nepotrebno velik obujam proizvodnje i kratka faza uporabe tekstila, od čega odjeća čini najveći udio potrošnje u Uniji, imaju znatan utjecaj na okoliš, kako je opisano u Komunikaciji Komisije od 30. ožujka 2022. o strategiji EU-a za održive i kružne tekstilne proizvode. Navodno su među artiklima koji se uništavaju novoproizvedeni, ali neprodani tekstilni proizvodi, a posebno odjeća. Odjeću bi trebalo više cijeniti te bi je trebalo nositi duže i brinuti se za nju više nego što je to slučaj u današnjoj kulturi brze mode. Iz perspektive kružnog gospodarstva takvo rasipanje vrijednih resursa u očitoj je suprotnosti s ciljevima ove Uredbe. Stoga je opravdano zabraniti uništenje neprodane odjeće i odjevnih dodataka te obuće.

(58) Kako bi se uzeo u obzir utjecaj na okoliš uništenja drugih vrsta neprodanih proizvoda široke potrošnje, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. UFEU-a radi izmjene ove Uredba dodavanjem novih proizvoda na popis proizvoda široke potrošnje za koje je gospodarskim subjektima zabranjeno da ih unište.

([41]) Direktiva 2011/83/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2011. o pravima potrošača, izmjeni Direktive Vijeća 93/13/EEZ i Direktive 1999/44/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 85/577/EEZ i Direktive 97/7/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 304, 22.11.2011., str. 64.).

([42]) Direktiva 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o godišnjim financijskim izvještajima, konsolidiranim financijskim izvještajima i povezanim izvješćima za određene vrste poduzeća, o izmjeni Direktive 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i o stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ (SL L 182, 29.6.2013., str. 19.).

S obzirom na širok raspon proizvoda koje bi se moglo uništiti a da ih se uopće ne proda niti iskoristi, potrebno je da Komisija ocijeni razmjere uništenja takvih proizvoda u praksi, pri čemu se, prema potrebi, vodi računa o informacijama koje su gospodarski subjekti stavili na raspolaganje. Kako bi se osigurala razmjernost te obveze, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. UFEU-a radi dopune ove Uredbe utvrđivanjem posebnih odstupanja u skladu s kojima se uništavanje neprodanih proizvoda široke potrošnje i dalje može dopustiti, na primjer iz zdravstvenih i sigurnosnih razloga. Kako bi se pratila djelotvornost takve zabrane i odvratilo od njezina izbjegavanja, od gospodarskih subjekata trebalo bi zahtijevati da objave broj i težinu odbačenih neprodanih proizvoda široke potrošnje, razloge za odbacivanje tih proizvoda i primjenjiva odstupanja. Naposljetku, kako bi se izbjeglo nepotrebno administrativno opterećenje za mikropoduzeća i mala poduzeća, trebalo bi ih izuzeti od zabrane uništenja određenih proizvoda utvrđenih u ovoj Uredbi. Ta obveza trebala bi se primjenjivati na srednja poduzeća počevši od šest godina nakon stupanja na snagu ove Uredbe. Međutim, ako postoje osnovani dokazi da bi se mikropoduzeća i mala poduzeća mogla iskoristiti za izbjegavanje te zabrane, Komisija bi u delegiranim aktima trebala moći zahtijevati da se zabrana uništenja neprodanih proizvoda široke potrošnje ili obveza objavljivanja primjenjuje i na ta poduzeća za specifične proizvode.

(59) Države članice ne bi se smjelo sprečavati u uvođenju ili zadržavanju nacionalnih mjera u pogledu uništenja neprodanih proizvoda široke potrošnje za proizvode koji ne podliježu zabrani na temelju ove Uredbe, pod uvjetom da su takve mjere u skladu s pravom Unije.

(60) Na temelju informacija koje objavljuju gospodarski subjekti i drugih dostupnih dokaza Komisija bi na svojim internetskim stranicama trebala objavljivati konsolidirane informacije o uništenju neprodanih proizvoda široke potrošnje te bi u planu rada trebala utvrditi proizvode za koje bi trebalo razmotriti zabranu uništenja. Trebalo bi razmotriti uključivanje električne i elektroničke opreme u prvi plan rada.

(61) Gospodarski subjekti trebali bi biti odgovorni za sukladnost proizvoda sa zahtjevima za ekološki dizajn u odnosu na njihovu ulogu u lancu opskrbe kako bi se osiguralo slobodno kretanje tih proizvoda na unutarnjem tržištu i poboljšala njihova održivost. Gospodarski subjekti koji sudjeluju u opskrbnom i distribucijskom lancu trebali bi poduzeti odgovarajuće mjere kako bi osigurali da stavljaju na raspolaganje na tržištu samo one proizvode koji su u skladu s ovom Uredbom i delegiranim aktima donesenima na temelju nje.

(62) S obzirom na to da proizvođači podrobno poznaju postupak dizajna i proizvodnje, trebali bi biti odgovorni za provedbu primjenjivog postupka ocjenjivanja sukladnosti ili za osiguravanje njegove provedbe u svoje ime.

(63) Kako bi se zaštitilo funkcioniranje unutarnjeg tržišta, potrebno je osigurati da su proizvodi iz trećih zemalja koji ulaze na tržište Unije u skladu s ovom Uredbom i s delegiranim aktima donesenima na temelju nje, bez obzira na to uvoze li se kao proizvodi, sastavni dijelovi ili međuproizvodi. Posebno je potrebno osigurati da su proizvođači proveli odgovarajuće postupke ocjenjivanja sukladnosti tih proizvoda. Od uvoznika bi stoga trebalo zahtijevati da osiguraju da su proizvodi koje stavljaju na tržište u skladu s tim zahtjevima te da su oznaka CE i dokumentacija koju su proizvođači pripremili dostupni za inspekciju koju provode nadležna nacionalna tijela. Isto tako, od uvoznika bi trebalo zahtijevati da osiguraju, ako je to primjenjivo, dostupnost digitalne putovnice za te proizvode.

(64) Pri stavljanju proizvoda na tržište uvoznici bi trebali na proizvodu navesti svoje ime, registrirano trgovačko ime ili registrirani žig, poštansku adresu i elektronička sredstva komunikacije putem kojih je moguće s njima stupiti u kontakt. Odstupanja bi trebalo predvidjeti za slučajeve u kojima navođenje tih informacija nije moguće zbog veličine proizvoda ili u kojima bi uvoznici morali otvoriti ambalažu da bi na proizvod stavili ime i adresu ili u kojima je proizvod premalen da bi se na njega stavile takve informacije.

(65) Budući da distributeri stavljaju proizvode na raspolaganje na tržištu nakon što ih je na tržište stavio proizvođač ili uvoznik, trebali bi postupati s dužnom pažnjom u vezi s primjenjivim zahtjevima za ekološki dizajn. Distributeri bi trebali osigurati i da njihovo rukovanje proizvodima ne utječe negativno na sukladnost tih proizvoda s ovom Uredbom ili delegiranim aktima donesenima na temelju nje.

(66) Budući da su distributeri i uvoznici blizu tržišta i imaju važnu ulogu u osiguravanju sukladnosti proizvoda, oni bi trebali biti uključeni u zadaće nadzora nad tržištem koje provode nadležna nacionalna tijela i pripremljeni za aktivno sudjelovanje, tako što dostavljaju tim tijelima sve potrebne informacije povezane s predmetnim proizvodom.

(67) Budući da trgovci nude proizvode za prodaju, najam ili kupnju uz obročnu otplatu ili izlažu proizvode kupcima ili instalaterima, potrebno je da trgovci svojim kupcima, među ostalim potencijalnim kupcima, omoguće djelotvoran pristup informacijama koje se zahtijevaju na temelju ove Uredbe, među ostalim i u slučaju prodaje na daljinu. Konkretno, ovom bi se Uredbom od trgovaca trebalo zahtijevati da osiguraju da je digitalna putovnica za proizvode dostupna njihovim kupcima, među ostalim potencijalnim kupcima, i da su oznake jasno prikazane, u skladu s primjenjivim zahtjevima. Trgovci bi trebali ispuniti tu obvezu svaki put kad se proizvod nudi za prodaju, najam ili kupnju uz obročnu otplatu.

(68) Kako bi se olakšao odabir održivijih proizvoda, oznake bi, prema potrebi, trebale biti prikazane na jasno vidljiv i prepoznatljiv način. Trebale bi biti prepoznatljive kao oznake koje pripadaju predmetnom proizvodu, a da kupci, među ostalim i potencijalni kupci, na njima pritom ne moraju pročitati naziv robne marke i broj modela. Oznake bi trebale privući pozornost kupaca pri pretraživanju izloženih proizvoda. Kako bi se osiguralo da su oznake dostupne kupcima pri razmatranju kupnje, trgovac i odgovorni gospodarski subjekt trebali bi ih prikazati pri svakom oglašavanju proizvoda, pa tako i u slučajevima prodaje na daljinu, među ostalim na internetu.

(69) Uvoznici ili distributeri koji proizvod obuhvaćen delegiranim aktom donesenim na temelju ove Uredbe stavljaju na tržište pod vlastitim imenom ili žigom ili koji takav proizvod preinačuju prije njegova stavljanja u uporabu na način koji bi mogao utjecati na sukladnost s ovom Uredbom ili relevantnim delegiranim aktom trebali bi se smatrati proizvođačem te preuzeti obveze proizvođača.

(70) Pružatelji internetskih platformi za trgovanje imaju ključnu ulogu u lancu opskrbe jer gospodarskim subjektima omogućavaju da dopru do velikog broja kupaca. S obzirom na njihovu važnu ulogu kao posrednika između gospodarskih subjekata i kupaca u prodaji proizvoda, pružatelji internetskih platformi za trgovanje trebali bi preuzeti odgovornost za rješavanje problema prodaje proizvoda koji nisu u skladu sa zahtjevima za ekološki dizajn te surađivati s tijelima za nadzor tržišta. Direktivom 2000/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([43]) utvrđuju se opći okvir za e-trgovinu i određene obveze za internetske platforme. Uredbom (EU) 2022/2065 Europskog parlamenta i Vijeća ([44]) uređuje se odgovornost pružatelja posredničkih usluga na internetu u pogledu nezakonitog sadržaja, uključujući proizvode koji nisu u skladu sa zahtjevima za ekološki dizajn. Na temelju tog općeg okvira trebalo bi uvesti posebne zahtjeve za djelotvorno rješavanje problema prodaje nesukladnih proizvoda na internetu.

(71) Neophodno je da pružatelji internetskih platformi za trgovanje blisko surađuju s tijelima za nadzor tržišta. U skladu s člankom 7. stavkom 2. Uredbe (EU) 2019/1020 Europskog parlamenta i Vijeća ([45]) pružateljima usluga informacijskog društva nameće se obveza suradnje s tijelima za nadzor tržišta u pogledu proizvoda obuhvaćenih tom uredbom, uključujući proizvode za koje su utvrđeni zahtjevi za ekološki dizajn koji su utvrđeni ovom Uredbom. U tu bi se svrhu trebale primjenjivati opće obveze utvrđene u poglavlju IV. Uredbe (EU) 2022/2065, posebno obveza koja se odnosi na integriranu usklađenost pružatelja internetskih platformi za trgovanje iz članka 31. Uredbe (EU) 2022/2065. Za potrebe članka 31. stavka 3. Uredbe (EU) 2022/2065 pružatelji internetskih platformi za trgovanje trebali bi upotrebljavati, između ostaloga, informacije dostupne u sučelju za javne korisnike informacijskog i komunikacijskog sustava iz Uredbe (EU) 2019/1020. Kako bi se riješio problem nezakonitog sadržaja povezanog s nesukladnim proizvodima, pružatelji internetskih platformi za trgovanje trebali bi surađivati i s tijelima za nadzor tržišta. Mjere u okviru te suradnje trebale bi uključivati uspostavu redovite i strukturirane razmjene informacija o mjerama koje poduzimaju pružatelji internetskih platformi za trgovanje, uključujući uklanjanje ponuda za proizvode. Pružatelji internetskih platformi za trgovanje također bi trebali omogućiti pristup svojim sučeljima kako bi tijelima za nadzor tržišta pomogli da identificiraju nesukladne proizvode koji se prodaju na internetu. Nadalje, postoji mogućnost da će tijela za nadzor tržišta morati strugati podatke s internetskih platformi za trgovanje.

(72) Člankom 14. Uredbe (EU) 2019/1020 tijelima za nadzor tržišta daje se ovlast da, ako ne postoje druga djelotvorna sredstva za uklanjanje ozbiljnog rizika, zahtijevaju da se s internetskog sučelja ukloni sadržaj koji se odnosi na nesukladne proizvode. Ovlasti povjerene tijelima za nadzor tržišta tom uredom trebale bi se primjenjivati i u kontekstu ove Uredbe. Međutim, za djelotvoran nadzor tržišta na temelju ove Uredbe i kako bi se izbjeglo da na

([43]) Direktiva 2000/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2000. o određenim pravnim aspektima usluga informacijskog društva na unutarnjem tržištu, posebno elektroničke trgovine (Direktiva o elektroničkoj trgovini) (SL L 178, 17.7.2000., str. 1.).

([44]) Uredba (EU) 2022/2065 Europskog parlamenta i Vijeća od 19. listopada 2022. o jedinstvenom tržištu digitalnih usluga i izmjeni Direktive 2000/31/EZ (Akt o digitalnim uslugama) (SL L 277, 27.10.2022., str. 1.).

([45]) Uredba (EU) 2019/1020 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o nadzoru tržišta i sukladnosti proizvoda i o izmjeni Direktive 2004/42/EZ i uredbi (EZ) br. 765/2008 i (EU) br. 305/2011 (SL L 169, 25.6.2019., str. 1.).

tržištu Unije budu prisutni nesukladni proizvodi, te bi se ovlasti trebale primjenjivati u svim potrebnim i proporcionalnim slučajevima, pa tako i na proizvode koji predstavljaju manje ozbiljan rizik. Te bi se ovlasti trebale izvršavati u skladu s člankom 9. Uredbe (EU) 2022/2065.

(73) Osiguravanjem sljedivosti proizvoda u cijelom lancu opskrbe tijelima za nadzor tržišta olakšava se pronalaženje gospodarskih subjekata koji su stavili na tržište ili stavili na raspolaganje na tržištu nesukladne proizvode. Od gospodarskih subjekata trebalo bi se stoga zahtijevati da tijekom određenog razdoblja čuvaju podatke o svojim transakcijama.

(74) Kako bi se ubrzala i olakšala provjera sukladnosti proizvoda stavljenih na tržište, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. UFEU-a radi dopune ove Uredbe tako da se od gospodarskih subjekata zahtijeva da, prema potrebi, nadležnim nacionalnim tijelima i Komisiji u digitalnom obliku stave na raspolaganje određene dijelove tehničke dokumentacije. Time bi se nadležnim nacionalnim tijelima omogućio pristup takvim informacijama bez zahtjeva, a istodobno bi se i dalje jamčila zaštita poslovnih tajni i prava intelektualnog vlasništva. Mogući načini stavljanja takvih informacija na raspolaganje u digitalnom obliku trebali bi u pravilu uključivati digitalnu putovnicu za proizvode, unos u dio baze podataka o proizvodima iz Uredbe (EU) 2017/1369 koji se odnosi na usklađenost ili objavu na internetskoj stranici gospodarskog subjekta. Tom se obvezom nadležnim nacionalnim tijelima ne bi smjelo oduzeti pravo da na zahtjev pristupe drugim dijelovima tehničke dokumentacije.

(75) Kako bi se omogućila bolja procjena prodora relevantnih proizvoda na tržište, bolje potkrijepile studije koje služe kao podloga za izradu ili ažuriranje zahtjevâ za ekološki dizajn i planova rada te olakšalo utvrđivanje tržišnog udjela određenih skupina proizvoda radi bržeg formuliranja ili preispitivanja zahtjevâ za ekološki dizajn, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. UFEU-a radi dopune ove Uredbe zahtjevom u pogledu prikupljanja odgovarajućih i pouzdanih podataka o prodaji proizvoda tako što će se omogućiti da ih Komisija ili netko drugi u njezino ime prikuplja izravno od proizvođača ili trgovaca na malo. Pri donošenju pravila o praćenju i izvješćivanju Komisija bi trebala uzeti u obzir potrebu da se što više poveća količina dostupnih podataka o prodoru na tržište te da se administrativno opterećenje za gospodarske subjekte, posebno za MSP-ove, svede na najmanju moguću mjeru.

(76) Kako bi se poboljšali budući zahtjevi za ekološki dizajn i povećalo povjerenje krajnjih korisnika u pogledu utvrđivanja i ispravljanja odstupanja između parametara potrošnje energije u uporabi i drugih parametara svojstava mjerenih u ispitnim uvjetima i pri stvarnom radu, Komisija bi trebala imati pristup neosobnim podatcima o stvarnoj potrošnji energije proizvoda tijekom uporabe, a prema potrebi i o drugim parametrima svojstava. U tu bi svrhu Komisiji trebalo delegirati ovlast za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 290. UFEU-a radi dopune ove Uredbe zahtjevom da se za pojedinačne proizvode, slično kao i za cestovna vozila, bilježi potrošnja energije u uporabi i drugi relevantni parametri svojstava te da se povezane podatke izloži krajnjem korisniku. Kad je riječ o proizvodima povezanima s internetom, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje delegiranih akata radi dopune ove Uredbe zahtjevom da gospodarski subjekti neosobne podatke prikupljene tijekom uporabe prikupljaju na daljinu i dostavljaju te podatke Komisiji jer je neophodno utvrditi kakva je učinkovitost tih proizvoda i o tome obavijestiti javnost. Za proizvode čija učinkovitost u uporabi u znatnoj mjeri ovisi i o klimatskim ili geografskim uvjetima trebalo bi prikupljati i dostavljati i opće klimatske ili zemljopisne informacije na način kojim se ne omogućuje utvrđivanje konkretne lokacije pojedinačnih aparata. Krajnji korisnici trebali bi se izričito složiti s prikupljanjem informacija za koje smatraju da ih je primjereno dijeliti. Prikupljanje informacija o ponašanju aparata koje se događa u kontekstu u kojem pojedinac može razumno očekivati da se ne provodi opažanje, snimanje ili prikupljanje informacija koje bi moglo pružiti ili omogućiti identifikaciju pojedinaca ili izvođenje zaključaka o njihovu ponašanju ne bi smjelo biti dopušteno.

(77) Kako bi se doprinijelo olakšavanju provjere sukladnosti sa zahtjevima za ekološki dizajn, uključujući olakšavanje ocjenjivanja sukladnosti i nadzora tržišta, Komisija bi trebala biti ovlaštena zahtijevati, ako je to propisno opravdano, da akteri u lancu opskrbe besplatno dostave informacije o onome čime opskrbljuju, kao što su količina i vrsta ili kemijski sastav upotrijebljenih materijala ili primijenjeni proizvodni postupak, ili informacije o uvjetima pružanja svojih usluga. Također bi trebalo biti moguće omogućiti proizvođačima pristup dokumentima koji sadržavaju takve informacije ili stvarnim postrojenjima aktera u lancu opskrbe kako bi mogli izravno pristupiti potrebnim informacijama ako akteri u lancu opskrbe tražene informacije ne dostave u razumnom roku. Komisija bi također trebala biti ovlaštena omogućiti prijavljenim tijelima i nacionalnim tijelima da provjere točnost informacija koje se odnose na aktivnosti aktera u lancu opskrbe.

(78) Kako bi se osigurala djelotvorna i usklađena primjena zahtjeva za ekološki dizajn utvrđenih ovom Uredbom, uključujući aspekte kao što su potrošnja energije ili energetska učinkovitost, trajnost i pouzdanost te udio recikliranog sadržaja, sukladnost s tim zahtjevima trebala bi se mjeriti pouzdanim, točnim i ponovljivim metodama kojima se uzimaju u obzir općepriznate najsuvremenije metode. Delegirani akti kojima se utvrđuju zahtjevi za ekološki dizajn proizvoda trebali bi u pravilu uključivati specifikacije za ispitivanja, mjerenja ili izračune potrebne za utvrđivanje ili provjeru sukladnosti. Osim toga, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. UFEU-a radi dopune ove Uredbe zahtjevom za upotrebu digitalnih alata koji udovoljavaju primjenjivim zahtjevima za izračun radi osiguravanja njihove usklađene primjene.

(79) Kako bi se osiguralo da se zahtjevima za ekološki dizajn ostvare željeni učinci, ovom bi se Uredbom trebale utvrditi opće i sveobuhvatne odredbe koje su primjenjive na sve proizvode obuhvaćene zahtjevima za ekološki dizajn i kojima se zabranjuje izbjegavanje tih zahtjeva. Stoga bi trebalo zabraniti svako postupanje koje dovodi do neopravdane promjene svojstava proizvoda tijekom ispitivanja njegove sukladnosti ili nedugo nakon stavljanja u uporabu, zbog čega objavljena svojstva proizvoda pogrešno prikazuju njegovu stvarnu učinkovitost pri uporabi.

(80) Prema potrebi, delegirani akti kojima se utvrđuju zahtjevi za ekološki dizajn trebali bi se moći odnositi na primjenu normi za utvrđivanje ili provjeru sukladnosti. Kako bi se osiguralo da na unutarnjem tržištu ne bude prepreka trgovini, te bi norme trebale biti usklađene na razini Unije. Nakon što se upućivanje na norme donese u skladu s Uredbom (EU) br. 1025/2012 Europskog parlamenta i Vijeća ([46]) i objavi u *Službenom listu Europske unije*, proizvode koji su sukladni s takvim normama trebalo bi smatrati sukladnima sa zahtjevima za ekološki dizajn donesenima na temelju ove Uredbe u mjeri u kojoj su obuhvaćeni relevantnim usklađenim normama. Isto tako, metode ispitivanja, mjerenja ili izračuna koje su sukladne s usklađenim normama trebalo bi smatrati sukladnima sa zahtjevima za metode ispitivanja, mjerenja i izračuna utvrđenima u relevantnim delegiranim aktima kojima se utvrđuju zahtjevi za ekološki dizajn u mjeri u kojoj su obuhvaćene relevantnim usklađenim normama.

(81) Postojeći okvir Unije za normizaciju koji se temelji na načelima novog pristupa iz Rezolucije Vijeća od 7. svibnja 1985. o novom pristupu tehničkom usklađivanju i normama ([47]) te na Uredbi (EU) br. 1025/2012 čini standardni okvir za izradu normi kojima se osigurava pretpostavka sukladnosti s relevantnim zahtjevima utvrđenima u ovoj Uredbi. U nedostatku relevantnih upućivanja na usklađene norme, Komisija bi trebala mogući donijeti provedbene akte o utvrđivanju zajedničkih specifikacija, što bi trebalo poslužiti kao iznimno zamjensko rješenje kojim bi se proizvođaču olakšalo ispunjavanja zahtjeva za ekološki dizajn, na primjer kad je postupak normizacije blokiran jer dionici ne mogu postići konsenzus ili ako dođe do kašnjenja u utvrđivanju usklađene norme te se ne može poštovati propisani rok. Do takvih kašnjenja može doći, na primjer, ako nije postignuta potrebna kvaliteta. Osim toga, primjena tog rješenja trebala bi biti moguća ako je Komisija ograničila ili povukla upućivanja na relevantne usklađene norme u skladu Uredbom (EU) br. 1025/2012. Usklađenost sa zajedničkim specifikacijama trebala bi isto tako dovesti do pretpostavke sukladnosti. Kako bi se osigurala učinkovitost, Komisija bi relevantne dionike trebala uključiti u postupak utvrđivanja zajedničkih specifikacija koje obuhvaćaju zahtjeve za ekološki dizajn donesene na temelju ove Uredbe.

(82) Kako bi se gospodarskim subjektima omogućilo da dokažu da su proizvodi stavljeni na raspolaganje na tržištu u skladu sa zahtjevima za ekološki dizajn donesenima na temelju ove Uredbe, a nadležnim tijelima da to i provjere, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. UFEU-a radi dopune ove Uredbe utvrđivanjem postupaka ocjenjivanja sukladnosti koji su primjereni i razmjerni prirodi predmetnog proizvoda i njegovih uređenih parametara. Kako bi se osigurala dosljednost s drugim pravom Unije, postupke ocjenjivanja sukladnosti trebalo bi odabrati iz modula za unutarnju kontrolu proizvodnje uključenog u ovu Uredbu odnosno iz modula uključenih u Odluku br. 768/2008/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([48]), počevši od najmanje strogog do najstrožeg. Kako bi se dodatno osiguralo da je primjenjivi modul primjeren i razmjeran prirodi predmetnog proizvoda i njegovih uređenih parametara, Komisija bi, prema potrebi, trebala odabrani modul prilagoditi na odgovarajući način.

([46]) Uredba (EU) br. 1025/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o europskoj normizaciji, o izmjeni direktiva Vijeća 89/686/EEZ i 93/15/EEZ i direktiva 94/9/EZ, 94/25/EZ, 95/16/EZ, 97/23/EZ, 98/34/EZ, 2004/22/EZ, 2007/23/EZ, 2009/23/EZ i 2009/105/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Odluke Vijeća 87/95/EEZ i Odluke br. 1673/2006/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 316, 14.11.2012., str. 12.).

([47]) SL C 136, 4.6.1985., str. 1.

([48]) Odluka br. 768/2008/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 9. srpnja 2008. o zajedničkom okviru za stavljanje na tržište proizvoda i o stavljanju izvan snage Odluke Vijeća 93/465/EEZ (SL L 218, 13.8.2008., str. 82.).

(83) Proizvođači bi trebali sastaviti EU izjavu o sukladnosti kako bi pružili informacije o sukladnosti proizvodâ s ovom Uredbom. Od proizvođača bi se i ostalim pravom Unije moglo zahtijevati da sastave EU izjavu o sukladnosti. Kako bi se osigurao djelotvorna pristup informacijama u svrhu tržišnog nadzora, trebalo bi sastaviti jedinstvenu EU izjavu o sukladnosti s obzirom na svo pravo Unije. Kako bi se smanjilo administrativno opterećenje za gospodarske subjekte, trebalo bi omogućiti da ta jedinstvena EU izjava o sukladnosti bude dosje sastavljen od relevantnih pojedinačnih EU izjava o sukladnosti.

(84) Uredbom (EZ) br. 765/2008 Europskog parlamenta i Vijeća ([49]) utvrđuju se pravila za akreditaciju tijela za ocjenjivanje sukladnosti te se utvrđuju opća načela kojima se uređuje oznaka CE i njezin odnos s drugim oznakama. Ta bi se Uredba trebala primjenjivati na proizvode obuhvaćene ovom Uredbom kako bi se osiguralo da proizvodi za koje vrijedi slobodno kretanje robe unutar Unije ispunjavaju zahtjeve u pogledu visoke razine zaštite javnih interesa kao što su zdravlje ljudi, sigurnost i okoliš. Ako su za proizvod doneseni zahtjevi za ekološki dizajn, oznaka CE trebala bi upućivati na sukladnost tog proizvoda s ovom Uredbom i zahtjevima za ekološki dizajn donesenima u skladu s njom, u mjeri u kojoj se odnose na taj proizvod. S obzirom na to da se ovom Uredbom predviđa utvrđivanje zahtjeva za ekološki dizajn za širok raspon proizvoda, delegiranim aktima kojima se utvrđuju ti zahtjevi trebala bi se utvrditi pravila o označivanju sukladnosti u odnosu na zahtjeve za ekološki dizajn kako bi se osigurala usklađenost sa zahtjevima koji se na temelju prava Unije primjenjuju na obuhvaćene proizvode, spriječila zamjena s drugim oznakama i smanjilo administrativno opterećenje za gospodarske subjekte.

(85) Neki od modula za ocjenjivanje sukladnosti utvrđenih u Odluci br. 768/2008/EZ zahtijevaju intervenciju tijela za ocjenjivanje sukladnosti. Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu ove Uredbe, tijela država članica trebala bi prijaviti ta tijela Komisiji.

(86) Kako bi se osigurala dosljedna razina kvalitete pri ocjenjivanju sukladnosti, potrebno je utvrditi zahtjeve za tijela koja provode prijavljivanje i uključena su u ocjenjivanje, prijavljivanje i praćenje prijavljenih tijela. Ponajprije bi države članice trebale osigurati da je tijelo koje provodi prijavljivanje objektivno i nepristrano u svojem djelovanju. Nadalje, od tijela koja provode prijavljivanje trebalo bi zahtijevati da čuvaju povjerljivost prikupljenih informacija, no ipak bi trebala moći razmjenjivati informacije o prijavljenim tijelima s nacionalnim tijelima, tijelima koja provode prijavljivanje iz drugih država članica i Komisijom kako bi se osigurala dosljednost pri ocjenjivanju sukladnosti. Radi djelotvornog utvrđivanja i praćenja stručnosti i neovisnosti tijela koja podnose zahtjev, tijela koja provode prijavljivanje trebala bi ocijeniti isključivo ono pravno tijelo koje je podnijelo zahtjev za prijavljivanje, pri čemu ne bi smjela uzimati u obzir kvalifikacije matičnog ili sestrinskih društava. Iz istog razloga bi tijela koja provode prijavljivanje trebala ocijeniti tijela koja podnose zahtjev u odnosu na sve relevantne zahtjeve i zadaće ocjenjivanja sukladnosti, oslanjajući se na usklađene norme za zahtjeve i zadaće obuhvaćene tim normama.

(87) S obzirom na središnju ulogu koju tijela koja provode prijavljivanje imaju u osiguravanju pouzdanosti ocjenjivanja sukladnosti u odnosu na zahtjeve za ekološki dizajn, neophodno je da raspolažu dostatnim stručnim osobljem i financijskim sredstvima za propisno obavljanje svojih zadaća.

(88) Neophodno je da sva prijavljena tijela obavljaju svoje funkcije na jednakoj razini i pod uvjetima poštenog tržišnog natjecanja i autonomije. Stoga bi trebalo utvrditi zahtjeve za tijela za ocjenjivanje sukladnosti koja žele dobiti status prijavljenog tijela kako bi obavljala poslove ocjenjivanja sukladnosti. Ti bi se zahtjevi trebali i dalje primjenjivati kako bi se osiguralo da se zadrži stručnost prijavljenog tijela. Kako bi se osigurala njegova autonomija, od prijavljenog tijela i osoblja koje zapošljava trebalo bi zahtijevati da zadrže neovisnost od gospodarskih subjekata u lancu vrijednosti proizvoda za koje je prijavljeno i od drugih trgovačkih društava, uključujući poslovna udruženja te matična i sestrinska društva, društva kćeri te podugovaratelje.

(89) Ako tijelo za ocjenjivanje sukladnosti dokaže sukladnost s kriterijima utvrđenima u usklađenim normama, trebalo bi pretpostaviti da je u skladu s odgovarajućim zahtjevima utvrđenima u ovoj Uredbi.

(90) Tijela za ocjenjivanje sukladnosti za obavljanje dijela svojih poslova povezanih s ocjenjivanjem sukladnosti često sklapaju ugovore s podugovarateljima ili ih prenose na društvo kćer. Kako bi se osiguralo da su proizvodi stavljeni na tržište Unije u skladu sa zahtjevima za ekološki dizajn, podugovaratelji i društva kćeri zaduženi za ocjenjivanje sukladnosti trebali bi ispunjavati iste zahtjeve kao prijavljena tijela kad je riječ o izvršavanju zadaća ocjenjivanja

([49]) Uredba (EZ) br. 765/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. srpnja 2008. o utvrđivanju zahtjeva za akreditaciju i o stavljanju izvan snage Uredbe (EEZ) br. 339/93 (SL L 218, 13.8.2008., str. 30.).

sukladnosti u skladu s ovom Uredbom. Da bi to osigurala, relevantna prijavljena tijela trebaju uspostaviti postupke za trajno praćenje stručnosti, aktivnosti i rada svojih podugovaratelja ili društava kćeri, na primjer preko matrice kvalifikacija.

(91) Kako bi tijela koja provode prijavljivanje mogla djelotvorno utvrditi i pratiti stručnost i neovisnost tijela koja su podnijela zahtjev, ta bi prijavljena tijela trebala biti i ostati neovisna. Stoga bi određene poslove i postupke donošenja odluka povezane s ocjenjivanjem sukladnosti proizvodâ i drugim poslovima koji se obavljaju u prijavljenom tijelu trebalo obavljati isključivo sâmo prijavljeno tijelo.

(92) Kako bi se olakšao postupak utvrđivanja i praćenja stručnosti i neovisnosti tijela koja su podnijela zahtjev, ona bi trebala navesti načine na koje njihovo relevantno osoblje, status i zadaće tog osoblja odgovaraju zadaćama ocjenjivanja sukladnosti za koje ta tijela namjeravaju biti prijavljena, na primjer u obliku matrice kvalifikacija, čime se tijelu koje provodi prijavljivanje omogućuje da djelotvornije ocjenjuje primjerenost osoblja i kontinuiranu autonomiju prijavljenih tijela. Prijavljena tijela trebala bi osiguravati rotaciju osoblja koje provodi različite zadaće ocjenjivanja sukladnosti.

(93) S obzirom na to da bi se usluge koje prijavljena tijela nude u određenoj državi članici mogle odnositi na proizvode koji se stavljaju na raspolaganje na tržištu u cijeloj Uniji, drugim državama članicama i Komisiji potrebno je dati priliku da iznesu svoje prigovore u pogledu pojedinog prijavljenog tijela.

(94) Radi olakšavanja i ubrzavanja postupka ocjenjivanja sukladnosti te kako bi se osiguralo jednako postupanje prema gospodarskim subjektima, ključno je da prijavljena tijela dosljedno primjenjuju postupke ocjenjivanja sukladnosti i da pritom ne stvaraju nepotrebno opterećenje za gospodarske subjekte.

(95) Prije donošenja konačne odluke o tome može li se nekom proizvodu dodijeliti potvrda o sukladnosti, gospodarskom subjektu koji ga želi staviti na tržište trebalo bi omogućiti da samo jednom dopuni relevantnu dokumentaciju. To je ograničenje potrebno kako bi se prijavljenim tijelima onemogućilo da proizvođačima pomažu unositi izmjene sve dok se ne ostvari sukladnost, jer bi to značilo da pružena usluga nalikuje savjetodavnoj usluzi i u praksi bi moglo naštetiti javnom interesu koji je u prirodi zadaća prijavljenih tijela. Prema potrebi, prijavljenim tijelima trebalo bi omogućiti i da ograniče, suspendiraju ili povuku svaku potvrdu ili odluku o odobrenju.

(96) Kako bi se olakšalo utvrđivanje i rješavanje slučajeva nesukladnosti prijavljenih tijela, proizvođača ili proizvoda, prijavljena tijela trebala bi proaktivno prosljeđivati relevantne informacije kojima raspolažu tijelima koja provode prijavljivanje ili tijelima za nadzor tržišta.

(97) Neophodno je osigurati učinkovitu razmjenu informacija između prijavljenih tijela i tijela za nadzor tržišta, uključujući tijela iz drugih država članica. U tom smislu tijela koja provode prijavljivanje i prijavljena tijela trebala bi osigurati daljnje postupanje u pogledu zahtjeva za informacije koje im upute tijela za nadzor tržišta.

(98) Komisija bi trebala omogućiti odgovarajuću koordinaciju i suradnju među prijavljenim tijelima. Kako bi se osigurala usklađena primjena zahtjeva za ekološki dizajn, prijavljena tijela trebala bi raspravljati i koordinirati se u vezi s pitanjima koja bi mogla biti predmet razilaženja. Pritom bi trebala uzimati u obzir sve relevantne smjernice i preporuke koje su izdali nadležni tehnički odbori europskih tijela za normizaciju.

(99) Kako bi se potrošače potaknulo da se odluče za održiva rješenja, osobito kad najodrživiji proizvodi nisu dovoljno cjenovno pristupačni, trebalo bi predvidjeti mehanizme kao što su ekovaučeri i ekološko oporezivanje. Ako se države članice odluče za primjenu poticaja radi nagrađivanja najučinkovitijih proizvoda, to bi trebale učiniti tako što će te poticaje usmjeriti na najviša dva razreda učinkovitosti koja su utvrđena delegiranim aktima donesenima na temelju ove Uredbe, koji se ne uzimaju nužno kumulativno, u slučaju da se razredi učinkovitosti utvrđuju u odnosu na više od jednog parametra. Za proizvode povezane s energijom obuhvaćene Uredbom (EU) 2017/1369 ili za gume obuhvaćene zahtjevima za označivanje s obzirom na učinkovitost potrošnje goriva i druge parametre iz Uredbe (EU) 2020/740 Europskog parlamenta i Vijeća ([50]), umjesto kriterija iz ove Uredbe trebali bi se primjenjivati kriteriji

([50]) Uredba (EU) 2020/740 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. svibnja 2020. o označivanju guma s obzirom na učinkovitost potrošnje goriva i druge parametre, izmjeni Uredbe (EU) 2017/1369 i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1222/2009 (SL L 177, 5.6.2020., str. 1.).

utvrđeni u tim dvama instrumentima. Međutim, državama članicama ne bi trebalo omogućiti da stavljanje na tržište proizvoda zabrane na temelju njegova razreda učinkovitosti. Uvođenje poticaja država članica ne bi trebalo dovoditi u pitanje primjenu pravila Unije o državnim potporama.

(100) Javna nabava čini 14 % BDP-a Unije. Kako bi se doprinijelo cilju postizanja klimatske neutralnosti, poboljšanja energetske i resursne učinkovitosti te prelaska na kružno gospodarstvo kojim se štite javno zdravlje i bioraznolikost, osiguravanjem dostatne potražnje za okolišno održivijim proizvodima, javni naručitelji i naručitelji trebali bi, prema potrebi, uskladiti svoju nabavu s posebnim zahtjevima za zelenu javnu nabavu. U usporedbi s dobrovoljnim pristupom, obveznim zahtjevima za zelenu javnu nabavu osigurat će se da javna potrošnja ima što jači utjecaj na povećanje potražnje za učinkovitijim proizvodima. Važno je da države članice nacionalnim javnim naručiteljima pružaju pomoć za usavršavanje i prekvalifikaciju osoblja zaduženog za zelenu javnu nabavu. Ti zahtjevi za zelenu javnu nabavu trebali bi biti minimalni zahtjevi, što znači da bi javni naručitelji i naručitelji trebali moći utvrđivati dodatne i strože zahtjeve. Ti bi zahtjevi trebali biti transparentni, objektivni i nediskriminirajući. Postupak javne nabave trebali bi provoditi javni naručitelji i naručitelji u skladu s direktivama 2014/24/EU ([51]) i 2014/25/EU ([52]) Europskog parlamenta i Vijeća i primjenjivim sektorskim zakonodavstvom te s međunarodnim obvezama Unije, uključujući Sporazum o javnoj nabavi i druge međunarodne sporazume koji su obvezujući za Uniju. Tim se zahtjevima ne dovodi u pitanje mogućnost javnih naručitelja i naručitelja da se pouzdaju u odstupanja ili izuzeća u vezi s javnim ugovorima utvrđenima u pravu Unije, posebno u direktivama 2014/24/EU i 2014/25/EU. Zahtjevi utvrđeni za određene skupine proizvoda trebali bi se poštovati ne samo pri izravnoj nabavi tih proizvoda u ugovorima o javnoj nabavi robe, nego i u ugovorima o javnim radovima ili javnim uslugama ako će se ti proizvodi upotrebljavati za djelatnosti koje su predmet tih ugovora. Te bi zahtjeve trebalo utvrditi u odnosu na aspekte proizvoda o kojima je riječ u delegiranom aktu kojim se uređuju predmetni proizvodi. U okviru tih zahtjeva Komisija može utvrditi minimalne obvezne tehničke specifikacije kojima se zahtijeva da proizvodi budu u skladu s najboljim mogućim razinama učinkovitosti, kako je utvrđeno u relevantnim delegiranim aktima, uključujući s dva najviša razreda učinkovitosti ili ocjena, ako su dostupna. Kao rezultat toga javni naručitelji i naručitelji bili bi, na primjer, obvezni zahtijevati da proizvodi ponuditelja ispunjavaju posebne zahtjeve u pogledu ugljičnog otiska. U skladu s okvirom za javnu nabavu tim minimalnim obveznim tehničkim specifikacijama trebalo bi izbjeći umjetno ograničavanje tržišnog natjecanja i pogodovanje određenom gospodarskom subjektu. Komisija bi također mogla utvrditi minimalne obvezne kriterije za dodjelu, uključujući dodjeljivanje posebnog udjela od 15 % do 30 % za te kriterije kako bi se osiguralo da mogu znatno utjecati na odabir proizvoda u korist onih koji su okolišno najodrživiji. Kao rezultat toga, na primjer, javni naručitelji i naručitelji bili bi obvezni za reciklirani sadržaj predmetnih proizvoda dodijeliti minimalni ponder od 20 % do 30 %. Kao posljedica toga javni naručitelji i naručitelji u posebnom postupku dodjele imali bi mogućnost recikliranom sadržaju dodijeliti ponder veći od 30 %, ali ne manji od 20 %. Kriteriji za dodjelu trebali bi imati prednost pred tehničkim specifikacijama ako postoji nesigurnost u pogledu dostupnosti ili troška najuspješnijih proizvoda na tržištu Unije. Komisija bi također mogla odrediti uvjete i ciljeve izvršenja ugovora u skladu s kojima bi, na primjer, najmanje 50 % godišnje nabave određenih proizvoda javnih naručitelja i naručitelja trebalo obuhvaćati proizvode u kojima se više od 70 % materijala može reciklirati. Zbog toga bi države članice i dalje mogle postaviti više ciljeve za nabavu tih proizvoda. Pri izradi provedbenih akata, a posebno pri razmatranju ekonomske izvedivosti za javne naručitelje i naručitelje, Komisija bi trebala uzeti u obzir najbolje moguće ekološke proizvode i rješenja dostupna na tržištu, učinke zahtjeva na tržišno natjecanje i činjenicu da bi različiti javni naručitelji i naručitelji u različitim državama članicama mogli imati različite proračunske kapacitete ili neka druga ograničenja kao što su ograničenja u pogledu klimatskih uvjeta ili mrežne infrastrukture.

(101) Države članice ne bi trebalo sprečavati u tome da uvode ili zadržavaju nacionalne mjere za zelenu javnu nabavu u pogledu skupina proizvoda za koje još nisu utvrđeni zahtjevi za javnu nabavu na temelju ove Uredbe ni u tome da uvode strože nacionalne zahtjeve u pogledu proizvoda koji su obuhvaćeni područjem primjene provedbenih akata kojima se utvrđuju zahtjevi za zelenu javnu nabavu, pod uvjetom da su takve mjere i zahtjevi u skladu s pravom Unije.

([51]) Direktiva 2014/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o javnoj nabavi i o stavljanju izvan snage Direktive 2004/18/EZ (SL L 94, 28.3.2014., str. 65.).

([52]) Direktiva 2014/25/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o nabavi subjekata koji djeluju u sektoru vodnog gospodarstva, energetskom i prometnom sektoru te sektoru poštanskih usluga i stavljanju izvan snage Direktive 2004/17/EZ (SL L 94, 28.3.2014., str. 243.).

(102) Djelotvorno izvršavanje zahtjeva za ekološki dizajn neophodna je za osiguravanje ravnopravnog tržišnog natjecanja na tržištu Unije i ostvarivanje očekivanih koristi i doprinosa ove Uredbe postizanju Unijinih klimatskih i energetskih ciljeva te ciljeva u području kružnosti. Stoga bi se Uredba (EU) 2019/1020 kojom se utvrđuje horizontalni okvir za nadzor tržišta i kontrolu proizvoda koji ulaze na tržište Unije trebala primjenjivati na proizvode za koje su zahtjevi za ekološki dizajn utvrđeni u skladu s ovom Uredbom ako ova Uredba ne sadržava posebne odredbe s istim ciljem, prirodom ili učinkom. Osim toga, kako bi se smanjile problematične razine nesukladnosti proizvoda obuhvaćenih provedbenim mjerama donesenima na temelju Direktive 2009/125/EZ i djelotvornije spriječila nesukladnost s budućim zahtjevima za ekološki dizajn te uzimajući u obzir šire područje primjene i veće ambicije ove Uredbe u odnosu na Direktivu 2009/125/EZ, ova bi Uredba trebala sadržavati posebna dodatna pravila kojima se nadopunjuje okvir uspostavljen Uredbom (EU) 2019/1020. Ta pravila trebala bi biti usmjerena na daljnje jačanje planiranja, koordinacije i podupiranja napora država članica te pružiti Komisiji dodatne alate kako bi pomogla osigurati da tijela za nadzor tržišta poduzimaju dostatne mjere radi sprečavanja nesukladnosti sa zahtjevima za ekološki dizajn.

(103) Osim tijela za nadzor tržišta, važnu ulogu u izvršavanju ove Uredbe kad je riječ o uvezenoj robi imaju i carinska tijela, koja se u tom smislu mogu osloniti na Uredbu Vijeća (EZ) br. 515/97 ([53]).

(104) Kako bi se osiguralo da se u pogledu zahtjeva za ekološki dizajn provode odgovarajuće provjere u odgovarajućim razmjerima, države članice trebale bi u okviru svojih nacionalnih strategija nadzora tržišta iz članka 13. Uredbe (EU) 2019/1020 izraditi poseban odjeljak u kojem se navode proizvodi ili zahtjevi koje su utvrdile kao prioritete za nadzor tržišta u skladu s ovom Uredbom te aktivnosti predviđene radi smanjenja ili uklanjanja nesukladnosti relevantnih proizvoda s relevantnim zahtjevima za ekološki dizajn.

(105) Prioriteti za nadzor tržišta u skladu s ovom Uredbom trebali bi se utvrditi na temelju objektivnih kriterija kao što su razine uočene nesukladnosti ili utjecaji na okoliš koji proizlaze iz nesukladnosti. Aktivnosti predviđene radi rješavanja tih prioriteta trebale bi pak biti razmjerne činjenicama koje su dovele do toga da su ta pitanja određena kao prioritetna.

(106) Na temelju podataka unesenih u informacijski i komunikacijski sustav iz Uredbe (EU) 2019/1020, Komisija bi trebala sastavljati izvješća s informacijama o prirodi i broju provedenih provjera, o razinama utvrđene nesukladnosti te o prirodi i težini sankcija izrečenih u vezi nesukladnosti sa zahtjevima za ekološki dizajn tijekom četiri prethodne kalendarske godine. To bi izvješće trebalo sadržavati usporedbu aktivnosti država članica s planiranim aktivnostima, te okvirne referentne vrijednosti i popis prioriteta za tijela za nadzor tržišta. Pri razmatranju donošenja provedbenih akata u skladu s člankom 11. stavkom 4. Uredbe (EU) 2019/1020 Komisija bi trebala uzeti u obzir rezultate izvješća koja je sastavila u skladu s ovom Uredbom na temelju informacija koje su tijela za nadzor tržišta unijela u informacijski i komunikacijski sustav iz Uredbe (EU) 2019/1020 te bi, prema potrebi, trebala razmotriti proizvode ili skupine proizvoda obuhvaćene delegiranim aktima donesenima na temelju ove Uredbe u odnosu na koje se kontinuirano utvrđuju konkretni rizici ili ozbiljne povrede, kako bi se osigurala visoka razina usklađenosti s ovom Uredbom.

(107) Kako bi se dodatno ojačala koordinacija tijela za nadzor tržišta, skupina za administrativnu suradnju (ADCO) osnovana na temelju Uredbe (EU) 2019/1020 trebala bi se, za potrebe utvrđivanja proizvoda ili zahtjeva koji su utvrđeni kao prioriteti za nadzor tržišta na temelju ove Uredbe te aktivnosti koje su predviđene radi smanjenja ili uklanjanja nesukladnosti, sastajati u redovitim razmacima i utvrđivati zajedničke prioritete za nadzor tržišta koje treba uzeti u obzir u nacionalnim strategijama nadzora tržišta država članica, prioritete za pružanje potpore Unije i zahtjeve donesene na temelju ove Uredbe koji se primjenjuju ili tumače na različite načine, što dovodi do narušavanja tržišta.

(108) Kako bi poduprla države članice u nastojanjima da osiguraju poduzimanje dostatnih mjera za sprečavanje nesukladnosti sa zahtjevima za ekološki dizajn, Komisija bi, prema potrebi, trebala upotrijebiti mjere potpore predviđene Uredbom (EU) 2019/1020. Komisija bi trebala organizirati i, prema potrebi, financirati zajedničke

([53]) Uredba Vijeća (EZ) br. 515/97 od 13. ožujka 1997. o uzajamnoj pomoći upravnih tijela država članica i o suradnji potonjih s Komisijom radi osiguravanja pravilne primjene propisa o carinskim i poljoprivrednim pitanjima (SL L 82, 22.3.1997., str. 1.).

projekte nadzora i testiranja tržišta u područjima od zajedničkog interesa, zajednička ulaganja u kapacitete za nadzor tržišta i zajedničke programe osposobljavanja za osoblje tijela za nadzor tržišta, carinskih tijela, tijela koja provode prijavljivanje i prijavljenih tijela. Osim toga, Komisija bi trebala izraditi smjernice o tome kako primjenjivati i izvršavati zahtjeve donesene na temelju ove Uredbe ako je to potrebno kako bi se osigurala njihova usklađena primjena.

(109) Proizvodi bi se trebali stavljati na tržište samo ako ne predstavljaju rizik. Radi boljeg usklađivanja sa specifičnom prirodom zahtjeva za ekološki dizajn i kako bi se osiguralo da napori u nadzoru tržišta budu usmjereni na nesukladnost s takvim zahtjevima, proizvod koji predstavlja rizik trebao bi se, za potrebe ove Uredbe, definirati kao proizvod koji bi zbog neusklađenosti sa zahtjevom za ekološki dizajn ili zbog toga što odgovorni gospodarski subjekt nije usklađen sa zahtjevom za ekološki dizajn mogao štetno utjecati na okoliš ili druge javne interese zaštićene relevantnim zahtjevom. Ta bi se detaljnija definicija trebala upotrebljavati pri primjeni članaka 19. i 20. Uredbe (EU) 2019/1020.

(110) Trebao bi postojati postupak u okviru kojeg se zainteresirane strane obavješćuju o mjerama koje se namjeravaju poduzeti u pogledu proizvoda koji predstavljaju rizik. Taj bi postupak trebao omogućiti i tijelima za nadzor tržišta u državama članicama da u suradnji s relevantnim gospodarskim subjektima u pogledu takvih proizvoda djeluju u ranoj fazi. U tu bi svrhu zaštitnu klauzulu koja je trenutačno uključena u Direktivu 2009/125/EZ trebalo ažurirati i uskladiti sa zaštitnim postupcima uključenima u drugo zakonodavstvo Unije o usklađivanju i u Odluku br. 768/2008/EZ.

(111) Tijela za nadzor tržišta trebala bi imati pravo zahtijevati od gospodarskih subjekata da poduzmu korektivne mjere na temelju nalaza da proizvod nije usklađen sa zahtjevima za ekološki dizajn ili da je gospodarski subjekt prekršio pravila o stavljanju proizvoda na tržište ili njihovu stavljanju na raspolaganje na tržištu ili druga pravila koja su mu upućena.

(112) Pri donošenju delegiranih akata u skladu s člankom 290. UFEU-a posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. ([54]). Osobito, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kada i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.

(113) Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu ove Uredbe, Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti u pogledu: (a) utvrđivanja postupaka za izdavanje i provjeru digitalnih vjerodajnica za pristup gospodarskih subjekata i drugih relevantnih aktera podatcima pohranjenima u digitalnoj putovnici za proizvode na temelju njihovih prava; (b) utvrđivanja provedbenih rješenja za međusobno povezivanje registra i sustava razmjene potvrda u okviru jedinstvenog sučelja EU-a za carinu, uključujući obavijest o jedinstvenoj identifikacijskoj oznaci; (c) utvrđivanja zajedničkih zahtjeva za izgled oznaka; (d) usvajanja i ažuriranja popisa mjera samoregulacije koje su utvrđene kao valjane alternative delegiranom aktu donesenom u skladu s ovom Uredbom; (e) utvrđivanja pojedinosti i formata za objavljivanje informacija o odbačenim neprodanim proizvodima široke potrošnje; (f) utvrđivanja, izmjene ili stavljanja izvan snage zajedničkih specifikacija koje obuhvaćaju zahtjeve za ekološki dizajn, neophodnih zahtjeva za digitalne putovnice za proizvode ili zahtjeva za metode ispitivanja, mjerenja ili izračuna; (g) utvrđivanja minimalnih zahtjeva za dodjelu javnih ugovora za kupnju proizvoda obuhvaćenih zahtjevima za ekološki dizajn ili za radove ili usluge ako se ti proizvodi koriste za aktivnosti koje su predmet tih ugovora; i (h) odlučivanja, u skladu sa zaštitnim postupkom Unije, o tome je li nacionalna mjera opravdana ili nije. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća ([55]).

(114) Kako bi se povećalo povjerenje u proizvode koji se stavljaju na tržište, posebno u pogledu usklađenosti proizvoda sa zahtjevima za ekološki dizajn, javnost mora biti sigurna da će gospodarski subjekti koji stavljaju na tržište neusklađene proizvode podlijegati sankcijama. Stoga je potrebno da države članice utvrde pravila o sankcijama koje se primjenjuju na kršenje ove Uredbe i da osiguraju provedbu tih pravila. Predviđene sankcije trebale bi biti

([54]) SL L 123, 12.5.2016., str. 1.
([55]) Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

učinkovite, razmjerne i odvraćajuće te bi trebale obuhvaćati barem novčane kazne i vremenski ograničeno isključenje iz postupaka javne nabave. Ne dovodeći u pitanje postupovnu autonomiju država članica i diskrecijsko pravo nadležnih tijela i sudaca da izreknu odgovarajuće sankcije u pojedinačnim slučajevima, trebalo bi utvrditi zajedničke neiscrpne kriterije za određivanje vrsta i razina sankcija koje se izriču u slučaju kršenja ove Uredbe kako bi se omogućila dosljednija primjena sankcija. Ti bi kriteriji trebali uključivati, među ostalim, prirodu, težinu i trajanje kršenja, financijsku situaciju fizičke ili pravne osobe koja se smatra odgovornom, na što upućuje, na primjer, ukupni promet ili godišnji prihod, te gospodarske koristi koje proizlaze iz kršenja i koje su prouzrokovane kršenjem, ako je te koristi moguće utvrditi.

(115) Komisija bi trebala provesti evaluaciju ove Uredbe. U skladu sa stavkom 22. Međuinstitucijskog sporazuma o boljoj izradi zakonodavstva ta bi se evaluacija trebala temeljiti na pet kriterija, a to su učinkovitost, djelotvornost, relevantnost, usklađenost i dodana vrijednost, te bi trebala biti temelj za procjene učinka mogućih daljnjih mjera. Komisija bi Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija trebala podnijeti izvješće o provedbi ove Uredbe i njezinu utjecaju na okolišnu održivost proizvoda i funkcioniranje unutarnjeg tržišta. Prema potrebi, izvješću se prilaže prijedlog za izmjenu ove Uredbe.

(116) Primjereno je da Komisija procijeni moguće koristi od utvrđivanja zahtjeva i u odnosu na socijalne aspekte proizvoda. U okviru te procjene Komisija bi trebala razmotriti u kojoj bi mjeri ti zahtjevi mogli dopuniti pravo Unije, čime bi razmotrili negativni učinci koji proizlaze iz poslovanja trgovačkih društava i iz proizvoda na ljudska i socijalna prava. Komisija bi stoga trebala provesti evaluaciju u roku od četiri godine od datuma stupanja na snagu ove Uredbe o potencijalnim koristima uključivanja zahtjeva u području socijalne održivosti u područje primjene ove Uredbe. Komisija bi trebala podnijeti izvješće o toj evaluaciji Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija. Izvješće bi prema potrebi trebalo biti popraćeno zakonodavnim prijedlogom za izmjenu ove Uredbe.

(117) Kako bi se olakšalo privatno izvršavanje ove Uredbe, potrošači koji su pretrpjeli štetu zbog nesukladnosti proizvoda sa zahtjevima za ekološki dizajn trebali bi imati pravo tražiti naknadu za tu štetu od proizvođača proizvoda ili, ako proizvođač nema poslovni nastan u Uniji, od uvoznika ili ovlaštenog zastupnika proizvođača ili, ako nijedan od tih gospodarskih subjekata nema poslovni nastan u Uniji, od pružatelja usluge provođenja narudžbi. Takvim pravom na naknadu štete ne bi trebalo dovoditi u pitanje ostale pravne lijekove dostupne potrošačima u skladu s pravom Unije, kao što su pravni lijekovi protiv prodavatelja u slučaju neusklađenosti robe koja se prodaje u skladu s Direktivom (EU) 2019/771 Europskog parlamenta i Vijeća ([56]). Nadalje, države članice ne bi trebalo sprečavati u tome da zadrže ili uvedu prava potrošača na druge pravne lijekove u skladu s nacionalnim pravom, kao što su popravak ili zamjena proizvoda kojima se krše zahtjevi za ekološki dizajn.

(118) Potrošači bi trebali imati pravo ostvarivati svoja prava u pogledu obveza nametnutih proizvođačima i, ako je primjenjivo, uvoznicima, ovlaštenim zastupnicima i pružateljima usluge provođenja narudžbi na temelju ove Uredbe predstavničkim tužbama u skladu s Direktivom (EU) 2020/1828 Europskog parlamenta i Vijeća ([57]). U tu bi svrhu ovom Uredbom trebalo predvidjeti da se Direktiva (EU) 2020/1828 primjenjuje na predstavničke tužbe koje se odnose na povrede ove Uredbe koje su počinili proizvođači i, ako je primjenjivo, uvoznici, ovlašteni zastupnici i pružatelji usluge provođenja narudžbi koji se smatraju trgovcima na temelju članka 3. točke 2. te direktive, a koje štete ili bi mogli naštetiti kolektivnim interesima potrošača. Prilog I. toj direktivi trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti. Države članice trebaju osigurati da se ta izmjena uzme u obzir u njihovim mjerama za prenošenje donesenima u skladu s tom direktivom, iako donošenje mjera za prenošenje u tom pogledu nije uvjet za primjenjivost te direktive na te predstavničke tužbe. Primjenjivost te direktive na predstavničke tužbe podnesene zbog kršenja odredaba ove Uredbe od strane proizvođača i, ako je primjenjivo, uvoznika, ovlaštenih zastupnika i pružatelja usluge provođenja narudžbi, a koja štete ili bi mogli naštetiti kolektivnim interesima potrošača, trebala bi početi teći od datuma stupanja na snagu ove Uredbe.

([56]) Direktiva (EU) 2019/771 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2019. o određenim aspektima ugovora o kupoprodaji robe, izmjeni Uredbe (EU) 2017/2394 i Direktive 2009/22/EZ te stavljanju izvan snage Direktive 1999/44/EZ (SL L 136, 22.5.2019., str. 28.).

([57]) Direktiva (EU) 2020/1828 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2020. o predstavničkim tužbama za zaštitu kolektivnih interesa potrošačâ i stavljanju izvan snage Direktive 2009/22/EZ (SL L 409, 4.12.2020., str. 1.).

(119) Potrebno je da se zahtjevi za ekološki dizajn primjenjuju na najširi mogući raspon proizvoda, a ne samo na proizvode povezane s energijom te da se definicija zahtjeva za ekološki dizajn proširi na sve aspekte kružnog gospodarstva. Potrebno je i uskladiti ovu Uredbu s novim zakonodavnim okvirom utvrđenim u Uredbi (EZ) br. 765/2008 i Odluci br. 768/2008/EZ te poboljšati odredbe povezane s nadzorom tržišta. Stoga je Direktivu 2009/125/EZ potrebno zamijeniti. Kako bi se osigurala pravna sigurnost za sve gospodarske subjekte od datuma stupanja na snagu ove Uredbe i zajamčili jednaki uvjeti za poduzeća koja posluju na unutarnjem tržištu, odredbe kojima se utvrđuju obveze transparentnosti povezane s odbacivanjem neprodanih proizvoda široke potrošnje, izbjegavanjem mjera i nadzorom tržišta trebale bi se ujednačeno primjenjivati na sve subjekte u cijeloj Uniji. Stoga je Direktivu 2009/125/EZ potrebno zamijeniti uredbom.

(120) Planom rada za ekološki dizajn i označivanje energetske učinkovitosti u razdoblju 2022. – 2024., utvrđenim u Komunikaciji Komisije od 4. svibnja 2022., utvrđeni su politički prioriteti za rad na proizvodima povezanima s energijom. Ako odredbe ove Uredbe stupe na snagu, pripremni rad na procjeni izvedivosti zahtjeva za ekološki dizajn u skladu s Direktivom 2009/125/EZ znatno će uznapredovati za fotonaponske ploče, grijače prostora i kombinirane grijače, grijače vode, uređaje za lokalno grijanje prostora na kruto gorivo, klimatizacijske uređaje, uključujući dizalice topline zrak-zrak i velike ventilatore, kotlove na kruta goriva, ventilacijske jedinice za proizvode za grijanje i hlađenje, usisavače, uređaje za kuhanje, crpke za vodu, industrijske ventilatore, cirkulacijske uređaje, vanjska napajanja, računala, poslužitelje i proizvode za pohranjivanje podataka, energetske transformatore, profesionalnu opremu za hlađenje i opremu za prikaz slike. Zahvaljujući tom pripremnom radu utvrđena su brojna područja u kojima se energija i materijali mogu štedjeti te su održana opsežna savjetovanja s građanima i dionicima. Ponovnim pokretanjem tog pripremnog rada u okviru ove Uredbe znatno bi se odgodilo donošenje zahtjeva za uštedu energije i materijala za te proizvode. Kako bi se osiguralo da se pripremni rad ne izgubi, potrebno je predvidjeti prijelazna pravila kojima se omogućuje donošenje provedbenih mjera za te proizvode u skladu s Direktivom 2009/125/EZ do 31. prosinca 2026. Osim toga, kako bi se osiguralo pravilno funkcioniranje provedbenih mjera donesenih na temelju članka 15. Direktive 2009/125/EZ, najkasnije do 31. prosinca 2030. trebalo bi donijeti potrebne izmjene kojima se rješavaju tehnička pitanja ako je to relevantno u skladu s relevantnim odredbama te direktive.

(121) Kako bi se osigurala pravna sigurnost i kontinuitet za proizvode koji se stavljaju na tržište ili se stavljaju u uporabu u skladu s provedbenim mjerama donesenima u skladu s Direktivom 2009/125/EZ, u njezinoj verziji koja se primjenjuje na dan stupanja na snagu ove Uredbe, te bi mjere trebale ostati na snazi nakon tog datuma i sve dok se ne stave izvan snage delegiranim aktom donesenim u skladu s ovom Uredbom. Iz istih razloga niz odredaba Direktive 2009/125/EZ trebao bi i dalje imati puni učinak u kontekstu primjene tih provedbenih mjera. To se posebno odnosi na odredbe Direktive 2009/125/EZ o isključivanju prijevoznih sredstava za robu ili osobe iz njezina područja primjene, utvrđivanju definicija relevantnih za provedbene mjere, utvrđivanju odgovornosti gospodarskih subjekata u odnosu na proizvode stavljene na tržište, utvrđivanju pojedinosti relevantnih postupaka ocjenjivanja sukladnosti i EZ izjave o sukladnosti, utvrđivanju pretpostavke sukladnosti za proizvode kojima je dodijeljen znak za okoliš EU-a i omogućivanju potrebnih mjera povezanih s usklađenim normama. Imajući na umu važnost osiguravanja slobodnog kretanja robe, zabrane praksi kojima se nezakonito mijenjaju svojstva proizvoda kako bi se postigao povoljniji rezultat i osiguravanja pravilnog izvršavanja zahtjevâ za ekološki dizajn, relevantne odredbe ove Uredbe trebale bi se primjenjivati na proizvode povezane s energijom stavljene na tržište u skladu s provedbenim mjerama na temelju Direktive 2009/125/EZ.

(122) S obzirom na to da ciljeve ove Uredbe, a to su poboljšanje okolišne održivosti proizvoda i osiguravanje slobodnog kretanja na unutarnjem tržištu proizvoda za koje su utvrđeni zahtjevi za ekološki dizajn, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog svojeg opsega i učinaka oni mogu ostvariti samo na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

POGLAVLJE I.

## OPĆE ODREDBE

*Članak 1.*

### Predmet i područje primjene

1. Ovom se Uredbom uspostavlja okvir za utvrđivanje zahtjeva za ekološki dizajn s kojima se proizvodi moraju uskladiti kako bi se stavili na tržište ili stavili u uporabu, u cilju poboljšanja okolišne održivosti proizvoda kako bi održivi proizvodi postali norma i kako bi se smanjio ukupni ugljični otisak i ekološki otisak proizvoda tijekom njihova životnog ciklusa, i u cilju osiguravanja slobodnog kretanja održivih proizvoda na unutarnjem tržištu.

Ovom se Uredbom također uspostavlja digitalna putovnica za proizvode, predviđa utvrđivanje obveznih zahtjeva za zelenu javnu nabavu i stvara okvir kojim će se spriječiti uništavanje neprodanih proizvoda široke potrošnje.

2. Ova se Uredba primjenjuje na svu fizičku robu koja se stavlja na tržište ili stavlja u uporabu, uključujući sastavne dijelove i međuproizvode. Međutim, ova se Uredba ne primjenjuje na:

(a) hranu kako je definirana u članku 2. Uredbe (EZ) br. 178/2002;

(b) hranu za životinje kako je definirana u članku 3. točki 4. Uredbe (EZ) br. 178/2002;

(c) lijekove kako su definirani u članku 1. točki 2. Direktive 2001/83/EZ;

(d) veterinarske lijekove kako su definirani u članku 4. točki 1. Uredbe (EU) 2019/6;

(e) žive biljke, životinje i mikroorganizme;

(f) proizvode ljudskog podrijetla;

(g) proizvode biljaka i životinja koji su izravno povezani s njihovim budućim razmnožavanjem;

(h) vozila iz članka 2. stavka 1. Uredbe (EU) br. 167/2013, članka 2. stavka 1. Uredbe (EU) br. 168/2013 i članka 2. stavka 1. Uredbe (EU) 2018/858 u pogledu onih aspekata proizvoda za koje su zahtjevi utvrđeni sektorskim zakonodavnim aktima Unije primjenjivima na ta vozila.

*Članak 2.*

### Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „proizvod” znači svaka fizička roba koja se stavlja na tržište ili stavlja u uporabu;

2. „sastavni dio” znači proizvod namijenjen ugradnji u drugi proizvod;

3. „međuproizvod” znači proizvod koji zahtijeva daljnju proizvodnju ili pretvorbu kao što je miješanje, premazivanje ili sastavljanje kako bi bio prikladan za krajnje korisnike;

4. „proizvod povezan s energijom” znači svaki proizvod koji tijekom uporabe utječe na potrošnju energije;

5. „skupina proizvoda” znači proizvodi koji su slični s obzirom na namjenu i uporabu ili imaju slična funkcionalna svojstva te su slični prema shvaćanju potrošača;

6. „ekološki dizajn” znači uključivanje aspekata okolišne održivosti u značajke proizvoda i procese koji se odvijaju u cijelom lancu vrijednosti proizvoda;

7. „zahtjev za ekološki dizajn” znači zahtjev u pogledu svojstava ili zahtjev u pogledu informacija čiji je cilj učiniti proizvod, uključujući procese koji se odvijaju u cijelom lancu vrijednosti proizvoda, okolišno održivijim;

8. „zahtjev u pogledu svojstava” znači kvantitativni ili nekvantitativni zahtjev za proizvod ili u vezi s proizvodom radi postizanja određene razine učinkovitosti u odnosu na parametar proizvoda iz Priloga I.;

9. „zahtjev u pogledu informacija” znači obveza da proizvod bude popraćen informacijama kako je utvrđeno u članku 7. stavku 2.;

10. „lanac opskrbe” znači sve uzlazne aktivnosti i procesi lanca vrijednosti proizvoda do trenutka kada proizvod stigne do kupca;

11. „lanac vrijednosti” znači sve aktivnosti i procesi koji su dio životnog ciklusa proizvoda, kao i njegova moguća ponovna proizvodnja;

12. „životni ciklus” znači uzastopne i međusobno povezane faze životnog vijeka proizvoda koje obuhvaćaju pribavljanje ili stvaranje sirovina iz prirodnih resursa, prethodnu obradu, proizvodnju, skladištenje, distribuciju, ugradnju, uporabu, održavanje, popravak, nadogradnju, obnovu i ponovnu uporabu te kraj životnog vijeka;

13. „kraj životnog vijeka” znači faza životnog ciklusa koja počinje odbacivanjem proizvoda i završava kada se otpadni materijal proizvoda vrati u prirodu ili uđe u životni ciklus drugog proizvoda;

14. „utjecaj na okoliš” znači svaka promjena okoliša, bila nepovoljna ili korisna, koja u cijelosti ili djelomično proizlazi iz proizvoda tijekom njegova životnog ciklusa;

15. „razred učinkovitosti” znači raspon razina učinkovitosti u odnosu na jedan ili više parametara proizvoda iz Priloga I., koji je utvrđen na temelju zajedničke metodologije za proizvod ili skupinu proizvoda, poredanih na način kako bi se omogućila diferencijacija proizvoda;

16. „ponovna proizvodnja” znači radnja kojom se novi proizvod proizvodi od predmeta koji su otpad, proizvodi ili sastavni dijelovi i kojom je učinjena barem jedna promjena koja znatno utječe na sigurnost, svojstva, svrhu ili vrstu proizvoda;

17. „nadogradnja” znači radnje provedene radi poboljšanja funkcionalnosti, svojstava, kapaciteta, sigurnosti ili estetike proizvoda;

18. „obnova” znači radnje provedene radi pripreme, čišćenja, ispitivanja, održavanja i, prema potrebi, popravka proizvoda ili odbačenog proizvoda kako bi se ponovno uspostavila njegova svojstva ili funkcionalnost u okviru predviđene uporabe i raspona svojstava koji su izvorno osmišljeni u fazi oblikovanja u vrijeme stavljanja predmeta na tržište;

19. „održavanje” znači jedna ili više radnji provedenih kako bi se proizvod držao u stanju u kojem može ispuniti svoju namjenu;

20. „popravak” znači jedna ili više radnji provedenih radi vraćanja neispravnog proizvoda ili otpada u stanje u kojem ispunjava svoju namjenu;

21. „prijevremeno zastarijevanje” znači obilježje dizajna proizvoda ili naknadna radnja ili propust koji dovode do toga da proizvod postane nefunkcionalan ili manje učinkovit, a da te promjene u funkcionalnosti ili svojstvima nisu posljedica uobičajenog trošenja;

22. „trajnost” znači sposobnost proizvoda da tijekom vremena zadrži svoju funkciju i svojstva pod određenim uvjetima uporabe, održavanja i popravka;

23. „pouzdanost” znači vjerojatnost da proizvod funkcionira kako je potrebno u određenim uvjetima tijekom određenog razdoblja bez pojave koja dovodi do toga da se primarna ili sekundarna funkcija proizvoda više ne pruža;

24. „ekološki otisak” znači kvantifikacija utjecaja na okoliš proizvoda koji proizlaze iz proizvoda tijekom čitava njegova životnog ciklusa, bilo u odnosu na jednu kategoriju utjecaja na okoliš bilo u odnosu na skup kategorija utjecaja na temelju metode mjerenja ekološkog otiska proizvoda utvrđene u Preporuci (EU) 2021/2279 ili u odnosu na druge znanstvene metode koje su osmislile međunarodne organizacije, koje su opsežno ispitane u suradnji s različitim industrijskim sektorima te koje je Komisija donijela ili provela u ostalom pravu Unije;

25. „ugljični otisak” znači zbroj emisija stakleničkih plinova i uklanjanja stakleničkih plinova u sustavu proizvoda, izražen kao ekvivalent $CO_2$ i temeljen na procjeni tijekom životnog ciklusa primjenom jedinstvene kategorije utjecaja koja se odnosi na klimatske promjene;

26. „materijalni otisak” odnosi se na ukupnu količinu sirovina izvađenih kako bi se zadovoljila potražnja za potrebe krajnje potrošnje;

27. „zabrinjavajuća tvar” znači tvar koja:

    (a) ispunjava kriterije utvrđene u članku 57. Uredbe (EZ) br. 1907/2006 i identificirana je u skladu s člankom 59. stavkom 1. te uredbe;

    (b) razvrstana je u dijelu 3. Priloga VI. Uredbi (EZ) br. 1272/2008 u jedan od sljedećih razreda ili kategorija opasnosti:

        i. karcinogenost 1. i 2. kategorije;

        ii. mutageni učinak na zametne stanice 1. i 2. kategorije;

        iii. reproduktivna toksičnost 1. i 2. kategorije;

        iv. endokrini poremećaji za zdravlje ljudi 1. i 2. kategorije;

        v. endokrini poremećaji za okoliš 1. i 2. kategorije;

        vi. postojana, mobilna i toksična ili vrlo postojana, vrlo mobilna svojstva;

        vii. postojana, bioakumulativna i toksična ili vrlo postojana, vrlo bioakumulativna svojstva;

        viii. preosjetljivost dišnih putova 1. kategorije;

        ix. preosjetljivost kože 1. kategorije;

        x. opasnost za vodeni okoliš - kategorije kronične toksičnosti od 1. do 4.;

        xi. opasnost za ozonski sloj;

        xii. toksičnost za ciljani organ– ponavljano izlaganje 1. i 2. kategorije;

        xiii. toksičnost za ciljani organ– jednokratno izlaganje 1. i 2. kategorije;

    (c) uređena je u okviru Uredbe (EU) 2019/1021; ili

    (d) negativno utječe na ponovnu uporabu i recikliranje materijala u proizvodu u kojem je prisutna;

28. „digitalna putovnica za proizvode” znači skup podataka specifičnih za proizvod koji uključuje informacije navedene u primjenjivom delegiranom aktu donesenom na temelju članka 4. i koji je dostupan elektroničkim putem preko nosača podataka u skladu s poglavljem III.;

29. „nosač podataka” znači simbol linearnog crtičnog koda, dvodimenzionalni simbol ili drugi medij za automatsko bilježenje identifikacijskih podataka koji uređaj može očitati;

30. „jedinstvena identifikacijska oznaka proizvoda” znači jedinstveni niz znakova za identifikaciju proizvoda koji omogućuje i internetsku poveznicu na digitalnu putovnicu za proizvod;

31. „jedinstvena identifikacijska oznaka subjekta” znači jedinstveni niz znakova za identifikaciju aktera uključenog u lanac vrijednosti proizvoda;

32. „pružatelj usluga digitalne putovnice za proizvode” znači fizička ili pravna osoba koja je neovisna treća strana koju je ovlastio gospodarski subjekt koji proizvod stavlja na tržište ili stavlja u uporabu i koja obrađuje podatke iz digitalne putovnice za proizvode za taj proizvod u svrhu stavljanja takvih podataka na raspolaganje gospodarskim subjektima i drugim relevantnim akterima s pravom pristupa tim podatcima na temelju ove Uredbe ili drugog prava Unije;

33. „jedinstvena identifikacijska oznaka objekta” znači jedinstveni niz znakova za identifikaciju lokacija ili zgrada koje su uključene u lanac vrijednosti proizvoda ili koje upotrebljavaju akteri uključeni u lanac vrijednosti proizvoda;

34. „uništenje” znači namjerno oštećivanje ili odbacivanje proizvoda kao otpada, uz iznimku odbacivanja isključivo u svrhu isporuke odbačenog proizvoda radi pripreme za ponovnu uporabu, uključujući obnovu ili ponovnu proizvodnju;

35. „kupac” znači fizička ili pravna osoba koja kupi, unajmi ili primi proizvod za vlastitu uporabu, bez obzira na to djeluje li u svrhe izvan svoje trgovačke, poslovne, obrtničke ili profesionalne djelatnosti;

36. „proizvod široke potrošnje” znači svaki proizvod, osim sastavnih dijelova i međuproizvoda, prvenstveno namijenjen potrošačima;

37. „neprodani proizvod široke potrošnje” znači svaki proizvod široke potrošnje koji nije prodan, što obuhvaća zalihe viškova, prekomjerne zalihe i mrtve zalihe, te proizvodi koje je potrošač vratio na temelju svojeg prava odustajanja u skladu s člankom 9. Direktive 2011/83/EU, ili, ako je primjenjivo, tijekom duljeg razdoblja povlačenja koje je pružio trgovac;

38. „mjera samoregulacije” znači dobrovoljni sporazum ili kodeks ponašanja koje su gospodarski subjekti sklopili na vlastitu inicijativu i za čije su izvršavanje odgovorni;

39. „stavljanje na raspolaganje na tržištu” znači svaka isporuka proizvoda za distribuciju, potrošnju ili upotrebu na tržištu Unije u okviru trgovačke djelatnosti, uz naplatu ili besplatno;

40. „stavljanje na tržište” znači prvo stavljanje proizvoda na raspolaganje na tržištu Unije;

41. „stavljanje u uporabu” znači prva uporaba proizvoda u Uniji u skladu s njegovom namjenom;

42. „proizvođač” znači svaka fizička ili pravna osoba koja proizvodi proizvod ili za koju se proizvod projektira ili proizvodi i koja taj proizvod stavlja na tržište pod svojim imenom ili žigom;

43. „ovlašteni zastupnik” znači svaka fizička ili pravna osoba koja ima poslovni nastan u Uniji i koju je proizvođač pisanim putem ovlastio da u ime tog proizvođača obavlja određene zadaće u vezi s obvezama proizvođača iz ove Uredbe;

44. „uvoznik” znači svaka fizička ili pravna osoba s poslovnim nastanom u Uniji koja na tržište Unije stavlja proizvod iz treće zemlje;

45. „distributer” znači svaka fizička ili pravna osoba u lancu opskrbe koja nije proizvođač ni uvoznik, a stavlja proizvod na raspolaganje na tržištu;

46. „gospodarski subjekt” znači proizvođač, ovlašteni zastupnik, uvoznik, distributer, trgovac i pružatelj usluge provođenja narudžbi;

47. „neovisni subjekt” znači fizička ili pravna osoba koja je neovisna o proizvođaču i koja izravno ili neizravno sudjeluje u obnovi, popravku, održavanju ili prenamjeni proizvoda te obuhvaća subjekte za gospodarenje otpadom, subjekte za obnovu, servisere, proizvođače ili distributere opreme za popravke, alata ili rezervnih dijelova, kao i izdavače tehničkih informacija, subjekte koji pružaju usluge inspekcije i ispitivanja te subjekte koji pružaju usluge osposobljavanja instalaterima, proizvođačima i serviserima opreme;

48. „profesionalni serviser” znači fizička ili pravna osoba koja pruža profesionalne usluge popravka ili održavanja proizvoda, bez obzira na to djeluje li ta osoba u distribucijskom sustavu proizvođača ili neovisno;

49. „tehnička specifikacija” znači dokument kojim se propisuju tehnički zahtjevi koje mora ispuniti proizvod, proces ili usluga;

50. „oznaka CE” znači oznaka kojom proizvođač označuje da je proizvod u skladu s primjenjivim zahtjevima utvrđenima u zakonodavstvu Unije o usklađivanju kojim se propisuje njezino stavljanje;

51. „ocjenjivanje sukladnosti” znači postupak kojim se utvrđuje jesu li ispunjeni zahtjevi za ekološki dizajn propisani u relevantnim delegiranim aktima donesenima na temelju članka 4.;

52. „tijelo za ocjenjivanje sukladnosti” znači tijelo koje obavlja poslove ocjenjivanja sukladnosti, uključujući umjeravanje, ispitivanje, izdavanje potvrda i inspekciju;

53. „prijavljeno tijelo” znači tijelo za ocjenjivanje sukladnosti koje je prijavljeno u skladu s poglavljem IX.;

54. „pružatelj internetske platforme za trgovanje” znači pružatelj posredničke usluge koji upotrebljava internetsko sučelje koje kupcima omogućuje sklapanje ugovora na daljinu s gospodarskim subjektima za prodaju proizvoda obuhvaćenih delegiranim aktima donesenima na temelju članka 4.;

55. „trgovac” znači distributer ili bilo koja druga fizička ili pravna osoba koji nudi odnosno koja nudi proizvode za prodaju, najam ili kupnju uz obročnu otplatu cijene ili koji izlaže odnosno koja izlaže proizvode krajnjim korisnicima u okviru trgovačke djelatnosti, među ostalim preko prodaje na daljinu; i uključuje sve fizičke ili pravne osobe koje stavljaju u uporabu proizvod u okviru trgovačke djelatnosti;

56. „prodaja na daljinu” znači ponuda za prodaju, najam ili kupnju proizvoda uz obročnu otplatu na internetu ili putem drugih sredstava prodaje na daljinu, pri čemu potencijalni kupac ne može fizički pristupiti proizvodima;

57. „proizvod koji predstavlja rizik” znači proizvod koji bi zbog neusklađenosti sa zahtjevom za ekološki dizajn utvrđenim u ovoj Uredbi ili na temelju nje, osim onih navedenih u članku 71. stavku 1., mogao negativno utjecati na okoliš ili druge javne interese zaštićene tim zahtjevom;

58. „proizvod koji predstavlja ozbiljan rizik” znači proizvod koji predstavlja rizik za koji se na temelju procjene smatra da je zbog stupnja relevantne neusklađenosti ili povezanih štetnih učinaka potrebna brza intervencija tijelâ za nadzor tržišta, uključujući slučajeve u kojima učinci neusklađenosti nisu neposredni.

Primjenjuju se definicije pojmova „MSP-ovi”, „mala poduzeća” i „mikropoduzeća” iz članka 2. stavka 1., stavka 2. odnosno stavka 3. Priloga I. Preporuci Komisije 2003/361/EZ ([58]).

Primjenjuju se definicije pojmova „tvar” i „smjesa” iz članka 3. točke 1. odnosno točke 2. Uredbe (EZ) br. 1907/2006.

Primjenjuju se definicije pojmova „akreditacija” i „nacionalno akreditacijsko tijelo” iz članka 2. točke 10. odnosno točke 11. Uredbe (EZ) br. 765/2008.

Primjenjuju se definicije pojmova „otpad”, „opasan otpad”, „ponovna uporaba”, „oporaba”, „priprema za ponovnu uporabu” i „recikliranje” iz članka 3. točke 1., točke 2., točke 13., točke 15., točke 16. odnosno točke 17. Direktive 2008/98/EZ.

Primjenjuje se definicija pojma „usklađena norma” iz članka 2. točke 1. podtočke (c) Uredbe (EU) br. 1025/2012.

Primjenjuju se definicije pojmova „javni naručitelji” iz članka 2. točke 1. Direktive 2014/24/EU i „naručitelji” iz članka 4. stavka 1. Direktive 2014/25/EU. Pojam „javni ugovori” znači ugovori obuhvaćeni direktivama 2014/24/EU i 2014/25/EU.

Primjenjuje se definicija pojma „obrada” iz članka 3. točke 2. Uredbe (EU) 2018/1807 Europskog parlamenta i Vijeća ([59]).

Primjenjuje se definicija pojma „potrošač” iz članka 2. točke 2. Uredbe (EU) 2019/771.

Primjenjuju se definicije pojmova „nadzor tržišta”, „tijelo za nadzor tržišta”, „pružatelj usluge provođenja narudžbi”, „internetsko sučelje”, „korektivna mjera”, „krajnji korisnik”, „opoziv”, „povlačenje”, „carinska tijela” i „puštanje u slobodni promet” iz članka 3. točke 3., točke 4., točke 11., točke 15., točke 16., točke 21., točke 22., točke 23., točke 24. odnosno točke 25. Uredbe (EU) 2019/1020.

([58]) Preporuka Komisije 2003/361/EZ od 6. svibnja 2003. o definiciji mikro, malih i srednjih poduzeća (SL L 124, 20.5.2003., str. 36.).
([59]) Uredba (EU) 2018/1807 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. studenoga 2018. o okviru za slobodan protok neosobnih podataka u Europskoj uniji (SL L 303, 28.11.2018., str. 59.).

*Članak 3.*

**Slobodno kretanje**

1. Proizvodi se stavljaju na tržište ili se stavljaju u uporabu samo ako su u skladu sa zahtjevima za ekološki dizajn primjenjivima na te proizvode, utvrđenima u delegiranim aktima donesenima na temelju članka 4.

2. Države članice ne smiju zabraniti, ograničavati niti sprečavati stavljanje na tržište ili stavljanje u uporabu proizvoda koji su u skladu sa zahtjevima u pogledu svojstava utvrđenima u delegiranim aktima donesenima na temelju članka 4. zbog nesukladnosti s nacionalnim zahtjevima u pogledu svojstava koji se odnose na parametre proizvoda iz Priloga I. obuhvaćene zahtjevima u pogledu svojstava uključenima u takve delegirane akte.

Države članice ne smiju zabraniti, ograničavati niti sprečavati stavljanje na tržište ili stavljanje u uporabu proizvoda koji su u skladu sa zahtjevima u pogledu informacija utvrđenima u delegiranim aktima donesenima na temelju članka 4. zbog nesukladnosti s nacionalnim zahtjevima u pogledu informacija koji se odnose na parametre proizvoda iz Priloga I. obuhvaćene zahtjevima u pogledu informacija uključenima u takve delegirane akte.

3. Neovisno o stavku 2. ovoga članka, države članice ne sprečava se u tome da utvrde minimalne zahtjeve u pogledu energetskih svojstava u skladu s člankom 5 Direktive (EU) 2024/1275 Europskog parlamenta i Vijeća i zahtjeve za sustave u skladu s člankom 13. te direktive.

4. Države članice ne smiju zabraniti, ograničavati niti sprečavati stavljanje na tržište ili stavljanje u uporabu proizvoda za koje se u delegiranom aktu donesenom na temelju članka 4. stavka 2. utvrdi da se za jedan ili više određenih parametara proizvoda iz Priloga I. zbog nesukladnosti s nacionalnim zahtjevima koji se odnose na takve parametre ne utvrđuju zahtjevi u pogledu svojstava ili zahtjevi u pogledu informacija odnosno ni zahtjevi u pogledu svojstava ni zahtjevi u pogledu informacija.

5. Na sajmovima, izložbama i sličnim događanjima države članice ne smiju sprečavati izlaganje proizvoda koji nisu u skladu za zahtjevima utvrđenima u delegiranim aktima donesenima na temelju članka 4., pod uvjetom da vidljiva oznaka jasno pokazuje da takvi proizvodi nisu usklađeni sa zahtjevima utvrđenima u tim delegiranim aktima i da nisu na prodaju dok ih se ne uskladi s tim zahtjevima.

POGLAVLJE II.

**ZAHTJEVI ZA EKOLOŠKI DIZAJN**

*Članak 4.*

**Ovlasti za donošenje delegiranih akata**

1. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 72. radi dopune ove Uredbe utvrđivanjem zahtjeva za ekološki dizajn. Ti delegirani akti uključuju barem elemente navedene u članku 8. Takvi zahtjevi za ekološki dizajn utvrđuju se u skladu s člancima 5., 6. i 7. te poglavljem III.

2. Ovlast iz stavka 1. uključuje mogućnost utvrđivanja da se zahtjevi u pogledu svojstava ili zahtjevi u pogledu informacija odnosno ni zahtjevi u pogledu svojstava ni zahtjevi u pogledu informacija ne smiju utvrditi za određene parametre proizvoda iz Priloga I. ako bi zahtjev povezan s tim određenim parametrima proizvoda negativno utjecao na zahtjeve za ekološki dizajn koji se razmatraju za dotičnu skupinu proizvoda.

3. Ovlast iz stavka 1. ne uključuje mogućnost donošenja delegiranog akta kojim se utvrđuje da za pojedinu skupinu proizvoda nisu potrebni zahtjevi za ekološki dizajn.

4. U delegiranim aktima donesenima na temelju ovog stavka 1. Komisija gospodarskim subjektima daje dovoljno vremena za usklađivanje sa zahtjevima za ekološki dizajn utvrđenima u tim delegiranim aktima, posebno uzimajući u obzir potrebe MSP-ova, a osobito mikropoduzeća. Delegirani akt ne smije se početi primjenjivati prije 18 mjeseci od njegova stupanja na snagu, osim u propisno opravdanim slučajevima za cijeli akt ili za pojedine posebne zahtjeve odnosno osim u slučajevima djelomičnog stavljanja izvan snage ili izmjene delegiranih akata u kojima se može odrediti raniji datum početka primjene.

5. U delegiranim aktima iz stavka 1. ovog članka Komisija dopunjuje ovu Uredbu utvrđivanjem primjenjivih postupaka ocjenjivanja sukladnosti između modula A utvrđenog u Prilogu IV. ovoj Uredbi ili jednog od modula od B do H.1 utvrđenih u Prilogu II. Odluci br. 768/2008/EZ, uz potrebne prilagodbe s obzirom na predmetni proizvod ili predmetne zahtjeva za ekološki dizajn, u skladu s člankom 43. ove Uredbe.

Ako se različiti moduli ocjenjivanja sukladnosti iz Priloga II. Odluci 768/2008/EZ moraju upotrebljavati u skladu s drugim pravom Unije za isti proizvod, modul predviđen u delegiranim aktima iz stavka 1. koristi se za predmetni zahtjev za ekološki dizajn.

Ako se ova Uredba, prema potrebi, primjenjuje na pojedinu skupinu proizvoda na način kojim se dopunjuje uredbu Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju usklađenih uvjeta za stavljanje na tržište građevnih proizvoda („uredba o građevnim proizvodima"), delegiranim aktom donesenim na temelju stavka 1. utvrđuje se postupak ocjenjivanja sukladnosti, uključujući, prema potrebi, svi sustavi predviđeni u skladu s mjerom na temelju uredbe o građevnim proizvodima, uzimajući u obzir značajke skupine proizvoda, relevantne zahtjeve za ekološki dizajn i trošak za gospodarske subjekte.

6. Delegirani akti doneseni na temelju stavka 1. mogu, prema potrebi i uzimajući u obzir posebnosti skupine proizvoda, obuhvaćati bilo koji od sljedećih dodatnih zahtjeva:

(a) ako je potrebno za djelotvoran nadzor tržišta:

i. da proizvođači, njihovi ovlašteni zastupnici ili uvoznici čuvaju tehničku dokumentaciju i EU izjavu o sukladnosti tijekom razdoblja koje nije razdoblje od 10 godina iz članka 27. stavka 3., članka 28. stavka 2. točke (a) ili članka 29. stavka 7., kako je primjenjivo, nakon što je relevantni proizvod stavljen na tržište ili je stavljen u uporabu, uzimajući u obzir prirodu predmetnog proizvoda ili predmetnih zahtjeva za ekološki dizajn;

ii. da gospodarski subjekti tijelima za nadzor tržišta na zahtjev dostavljaju informacije utvrđene u članku 36. stavku 2. drugom podstavku tijekom razdoblja koje nije razdoblje od 10 godina koje je u njemu navedeno, nakon što je relevantni proizvod isporučen;

iii. da proizvođači, njihovi ovlašteni zastupnici ili uvoznici dijelove tehničke dokumentacije povezane s relevantnim proizvodom bez zahtjeva čine digitalno dostupnima Komisiji ili tijelima za nadzor tržišta bez potrebe za zahtjevom u skladu s člankom 36. stavkom 3.;

iv. da akteri u lancu opskrbe poštuju obveze navedene u članku 38.

(b) da proizvođači, njihovi ovlašteni zastupnici ili uvoznici Komisiji stavljaju na raspolaganje informacije o količinama proizvoda obuhvaćenog delegiranim aktima iz stavka 1. ovog članka stavljenima na tržište ili stavljenima u uporabu, u skladu s člankom 37. stavkom 1.;

(c) ako je potrebno kako bi se osigurala energetski učinkovita uporaba proizvoda ili kako bi se razvili budući zahtjevi za ekološki dizajn:

i. da proizvodi mogu mjeriti energiju koju troše ili svoja svojstva u odnosu na druge relevantne parametre proizvoda iz Priloga I. dok su u uporabi, u skladu s člankom 37. stavkom 2.;

ii. da proizvođači, njihovi ovlašteni zastupnici ili uvoznici prikupljaju neosobne podatke prikupljene tijekom uporabe iz podtočke i. i izvješćuju Komisiju u skladu s člankom 37. stavkom 4.;

iii. da se digitalni alati koriste za izračun svojstava proizvoda u odnosu na parametar proizvoda iz Priloga I., u skladu s člankom 39. stavkom 2.;

(d) kako bi se osigurala transparentnost u pogledu sukladnosti sa zahtjevima za ekološki dizajn, pravila o oznakama kojima se označava sukladnost sa zahtjevima za ekološki dizajn za proizvode koji ne podliježu zahtjevu za stavljanje oznake CE prije stavljanja na tržište ili stavljanja u uporabu, u skladu s člankom 47.

7. Prvi delegirani akt koji se donosi na temelju ovog članka ne stupa na snagu prije 19. srpnja 2025.

*Članak 5.*

**Zahtjevi za ekološki dizajn**

1. Kako bi se odgovorilo na utjecaj na okoliš i na temelju parametara proizvoda iz Priloga I., zahtjevi za ekološki dizajn iz delegiranih akata donesenih na temelju članka 4. moraju biti takvi da poboljšavaju sljedeće aspekte proizvoda („aspekti proizvoda”) ako su ti aspekti proizvoda relevantni za dotičnu skupinu proizvoda:

(a) trajnost;

(b) pouzdanost;

(c) mogućnost ponovne uporabe;

(d) mogućnost nadogradnje;

(e) mogućnost popravka;

(f) mogućnost održavanja i obnove;

(g) prisutnost zabrinjavajućih tvari;

(h) potrošnja energije i energetska učinkovitost;

(i) potrošnja vode i učinkovitost potrošnje vode;

(j) uporaba resursa i resursna učinkovitost;

(k) udio recikliranog sadržaja;

(l) mogućnost ponovne proizvodnje;

(m) mogućnost recikliranja;

(n) mogućnost oporabe materijala;

(o) utjecaji na okoliš, uključujući ugljični otisak i ekološki otisak;

(p) očekivana količina otpada.

2. Zahtjevima za ekološki dizajn, ako je relevantno, na temelju parametara proizvoda iz Priloga I. osigurava se da proizvodi ne zastare prijevremeno iz razloga koji uključuju izbor dizajna od strane proizvođačâ, upotrebu sastavnih dijelova koji su znatno manje pouzdani od drugih, onemogućeno rastavljanje ključnih sastavnih dijelova, nedostupne informacije o popravku ili rezervne dijelove, nefunkcioniranje softvera nakon ažuriranja operativnog sustava ili ako ažuriranje softvera nije dostupno.

3. Komisija, prema potrebi, odabire ili razvija alate ili metodologije za utvrđivanje zahtjeva za ekološki dizajn.

4. Zahtjevi za ekološki dizajn utvrđuju se za određenu skupinu proizvoda. Mogu se razlikovati za bilo koji određeni proizvod koji pripada toj određenoj skupini proizvoda.

5. Proizvodi namijenjeni isključivo za obranu ili nacionalnu sigurnost isključeni su iz skupina proizvoda.

6. Komisija može utvrditi zahtjeve za ekološki dizajn i za one skupine proizvoda ili aspekte proizvoda koje nisu uvršteni u plan rada iz članka 18.

7. Ako dvije ili više skupina proizvoda pokazuju jednu ili više sličnosti koje omogućuju djelotvorno poboljšanje aspekta proizvoda na temelju zajedničkih zahtjeva u pogledu informacija ili svojstava, horizontalni zahtjevi za ekološki dizajn mogu se utvrditi za te skupine proizvoda („horizontalni zahtjevi za ekološki dizajn”). Pri razmatranju hoće li utvrditi horizontalne zahtjeve za ekološki dizajn Komisija uzima u obzir i pozitivne učinke tih zahtjeva u odnosu na postizanje ciljeva ove

Uredbe, osobito sposobnost obuhvaćanja širokog raspona skupina proizvoda u istom delegiranom aktu. Komisija može dopuniti horizontalne zahtjeve za ekološki dizajn utvrđivanjem zahtjeva za ekološki dizajn za određenu skupinu proizvoda.

8. Zahtjev za ekološki dizajn može obuhvaćati proizvode koji su obuhvaćeni područjem primjene mjere samoregulacije uvrštene na popis koji se nalazi u provedbenom aktu donesenom na temelju članka 21. stavka 3. ako se ta mjera samoregulacije ne odnosi na aspekte proizvoda obuhvaćene tim zahtjevom za ekološki dizajn.

9. Zahtjevi za ekološki dizajn uključuju, kako je primjereno za poboljšanje određenih aspekata proizvoda, jedno ili oboje od sljedećeg:

(a) zahtjeve u pogledu svojstava kako su utvrđeni u članku 6.;

(b) zahtjeve u pogledu informacija kako su utvrđeni u članku 7.

10. Pri pripremi zahtjeva za ekološki dizajn Komisija osigurava dosljednost s ostalim pravom Unije te:

(a) uzima u obzir:

i. prioritete Unije u području klime, okoliša, energetske učinkovitosti, učinkovitosti resursa i sigurnosti, uključujući netoksično kružno gospodarstvo, te druge povezane prioritete i ciljeve Unije;

ii. relevantno pravo Unije, među ostalim u kojoj se mjeri ono bavi relevantnim aspektima proizvoda;

iii. relevantne međunarodne sporazume;

iv. mjere samoregulacije;

v. relevantno nacionalno pravo u području okoliša;

vi. relevantne europske i međunarodne norme;

(b) provodi procjenu učinka na temelju najboljih dostupnih dokaza i analiza te, prema potrebi, dodatnih studija i rezultata istraživanja izrađenih u okviru programâ financiranja Unije. Utvrđivanje zahtjevâ za ekološki dizajn u vezi s određenim aspektima proizvoda ne smije se neopravdano odgađati zbog nesigurnosti u pogledu mogućnosti utvrđivanja zahtjevâ za ekološki dizajn kako bi se poboljšali drugi aspekti proizvoda tog proizvoda. U procjeni učinka Komisija:

i. navodi primijenjenu metodologiju;

ii. osigurava da se svi aspekti proizvoda analiziraju i da je dubina analize aspekata proizvoda razmjerna njihovoj važnosti za predmetni proizvod;

iii. osigurava da se analiziraju međuovisnosti različitih aspekata proizvoda;

iv. utvrđuje očekivane promjene u smislu utjecaja na okoliš, među ostalim kvantificirane u vidu ugljičnog otiska i ekološkog otiska kad god je to moguće;

v. prema potrebi analizira dostupnost sirovina za sektor obnove;

vi. analizira relevantan utjecaj na zdravlje ljudi;

vii. uzima u obzir minimalnu razinu svojstava proizvoda ili skupine proizvoda koja je potrebna kako bi se u budućnosti ostvarili prioriteti Unije navedeni u točki (a) podtočki i.;

(c) uzima u obzir relevantne tehničke informacije koje se upotrebljavaju kao osnova za pravo ili instrumente Unije ili proizlaze iz njih, uključujući Uredbu (EZ) br. 66/2010, Direktivu 2010/75/EU, kriterije tehničke provjere donesene na temelju Uredbe (EU) 2020/852 i kriterije EU-a za zelenu javnu nabavu;

(d) uzima u obzir zaštitu povjerljivih poslovnih informacija;

(e) uzima u obzir stajališta Foruma za ekološki dizajn iz članka 19. i stručne skupine država članica iz članka 20.

11. Zahtjevi za ekološki dizajn moraju ispunjavati sljedeće kriterije:

(a) sa stajališta korisnika ne smije biti znatnog negativnog utjecaja na funkcionalnost proizvoda;

(b) ne smije biti štetnih učinaka na zdravlje i sigurnost osoba;

(c) ne smije biti znatnog negativnog utjecaja na potrošače u smislu cjenovne pristupačnosti relevantnih proizvoda, uzimajući u obzir i pristup rabljenim proizvodima, trajnost i trošak proizvoda tijekom životnog ciklusa;

(d) ne smije doći do nerazmjernog negativnog utjecaja na konkurentnost gospodarskih subjekata i drugih aktera u lancu vrijednosti, uključujući MSP-ove, a posebno mikropoduzeća;

(e) proizvođačima ili drugim akterima u lancu vrijednosti ne smije se nametati nikakva tehnologija zaštićena nekim pravom vlasništva;

(f) ne smije biti nerazmjernog administrativnog opterećenja za proizvođače ili druge aktere u lancu vrijednosti, uključujući MSP-ove, a osobito mikropoduzeća.

12. Zahtjevi za ekološki dizajn moraju biti provjerljivi. Komisija utvrđuje primjerena sredstva provjere za posebne zahtjeve za ekološki dizajn, među ostalim izravne provjere proizvoda ili na temelju tehničke dokumentacije.

13. Komisija objavljuje relevantne studije i analize, uključujući procjene učinka iz stavka 10. točke (b), upotrijebljene pri utvrđivanju zahtjevâ za ekološki dizajn.

14. Za svaku skupinu proizvoda na koju se odnose zahtjevi za ekološki dizajn Komisija utvrđuje, ako je to relevantno, koje su tvari obuhvaćene definicijom iz članka 2. točke 27. podtočke (d), uzimajući u obzir barem:

(a) čine li te tvari, s obzirom na standardne tehnologije, postupak ponovne uporabe ili recikliranja znatno složenijim, skupljim, povećavaju li utjecaj proizvoda na okoliš ili njegovu potrošnju energije ili resursa;

(b) narušavaju li te tvari tehnička svojstva ili funkcionalnosti, korisnost ili vrijednost recikliranog materijala koji potječe od proizvoda ili proizvoda proizvedenih od tog recikliranog materijala;

(c) utječu li te tvari negativno na estetska ili olfaktorna svojstva recikliranog materijala.

*Članak 6.*

**Zahtjevi u pogledu svojstava**

1. Proizvodi moraju ispunjavati zahtjeve u pogledu svojstava povezane s aspektima proizvoda, kako je utvrđeno u delegiranim aktima donesenima na temelju članka 4.

2. Zahtjevi u pogledu svojstava temelje se na relevantnim parametrima proizvoda iz Priloga I. i, prema potrebi, uključuju jedan ili oba sljedeća elementa:

(a) minimalne ili maksimalne razine u odnosu na određeni parametar proizvoda ili njihovu kombinaciju;

(b) nekvantitativne zahtjeve čiji je cilj poboljšati svojstva u odnosu na jedan ili više takvih parametara proizvoda.

3. Zahtjevima u pogledu svojstava koji se temelje na parametru proizvoda iz Priloga I. točke (f) ne ograničava se prisutnost tvari u proizvodima zbog razloga koji se prvenstveno odnose na kemijsku sigurnost.

Međutim, utvrđivanjem zahtjeva u pogledu svojstava također se, prema potrebi, smanjuju znatni rizici za zdravlje ljudi ili okoliš.

4. Pri utvrđivanju zahtjeva u pogledu svojstava Komisija slijedi postupak utvrđen u Prilogu II.

*Članak 7.*

**Zahtjevi u pogledu informacija**

1. Proizvodi moraju ispunjavati zahtjeve u pogledu informacija povezane s aspektima proizvoda, kako je utvrđeno u delegiranim aktima donesenima na temelju članka 4.

2. Zahtjevi u pogledu informacija:

(a) uključuju barem zahtjeve povezane s digitalnom putovnicom za proizvode utvrđene u poglavlju III. i zahtjeve povezane sa zabrinjavajućim tvarima utvrđene u stavku 5.;

(b) prema potrebi, uključuju i obvezu da se proizvodima prilože:

i. informacije o svojstvima proizvoda povezanima s jednim ili više parametara proizvoda iz Priloga I., uključujući ocjenu mogućnosti popravka, ocjenu trajnosti, ugljični otisak ili ekološki otisak;

ii. informacije za kupce i druge aktere o tome kako postaviti, upotrebljavati, održavati i popravljati proizvod, kako bi se što više smanjio njegov utjecaj na okoliš i osigurala optimalna trajnost, o tome kako prema potrebi instalirati operativne sustave treće strane, o prikupljanju za obnovu ili ponovnu proizvodnju te o tome kako vratiti proizvod ili kako s njime postupati na kraju životnog vijeka;

iii. informacije za postrojenja za obradu o rastavljanju, ponovnoj uporabi, obnovi, recikliranju ili zbrinjavanju na kraju životnog vijeka proizvoda;

iv. druge informacije koje bi mogle utjecati na odabir održivih proizvoda za kupce i način na koji stranke koje nisu proizvođač postupaju s proizvodom kako bi se olakšala odgovarajuća uporaba, zadržavanje vrijednosti i ispravno postupanje na kraju životnog vijeka proizvoda;

(c) jasne su, lako razumljive i prilagođene posebnim značajkama predmetnih skupina proizvoda i predviđenih primatelja informacija.

Zahtjev u pogledu informacija može se utvrditi za određeni parametar proizvoda neovisno o tome je li za taj određeni parametar proizvoda utvrđen zahtjev u pogledu svojstava.

Ako delegirani akt sadržava horizontalne zahtjeve za ekološki dizajn, ne primjenjuje se točka (a) ovog stavka.

3. Zahtjevi u pogledu informacija koji se temelje na parametru proizvoda utvrđenom u Prilogu I. točki (f) ne odnose se na označivanje tvari ili smjesa zbog razloga koji se prvenstveno odnose na njihove opasnosti za zdravlje ili okoliš.

4. Pri utvrđivanju zahtjeva u pogledu informacija iz stavka 2. točke (b) podtočke i. Komisija, prema potrebi s obzirom na specifičnost skupine proizvoda, određuje razrede učinkovitosti.

Komisija može temeljiti razrede učinkovitosti na pojedinačnim parametrima ili na skupnim ocjenama. Takvi razredi učinkovitosti mogu se izraziti u apsolutnom obliku ili u bilo kojem drugom obliku koji potencijalnim kupcima omogućuje da odaberu proizvode s najboljim svojstvima.

Ti razredi učinkovitosti odgovaraju značajnim poboljšanjima razina učinkovitosti.

Ako se razredi učinkovitosti temelje na parametrima za koje su utvrđeni zahtjevi u pogledu svojstava, najniži razred odgovara minimalnim svojstvima koja se zahtijevaju u trenutku početka primjene razredâ učinkovitosti.

5. Osim ako je u stavku 6. točki (b) predviđeno drugačije, zahtjevi u pogledu informacija omogućuju praćenje zabrinjavajućih tvari tijekom cijelog životnog ciklusa predmetnih proizvoda osim ako je takvo praćenje već omogućeno zahvaljujući zahtjevima u pogledu informacija utvrđenim u drugom delegiranom aktu donesenom na temelju članka 4., kojim su obuhvaćeni predmetni proizvodi, te uključuju barem sljedeće:

(a) naziv ili brojčanu oznaku zabrinjavajućih tvari prisutnih u proizvodu, kako slijedi:

i. naziv u nomenklaturi Međunarodne unije za čistu i primijenjenu kemiju (IUPAC) ili drugi međunarodni naziv ako naziv prema IUPAC-u nije dostupan;

ii. drugi nazivi, uključujući uobičajeni naziv, trgovački naziv, skraćeni naziv;

iii. broj Europske zajednice (EZ), kako je naveden u Europskom popisu postojećih trgovačkih kemijskih tvari (EINECS), Europskom popisu prijavljenih kemijskih tvari (ELINCS) ili na popisu tvari koje više nisu polimeri (NLP) ili broj koji je dodijelila Europska agencija za kemikalije (ECHA), ako je dostupan i potreban;

iv. naziv i broj iz međunarodnog registra kemikalija (CAS), ako su dostupni;

(b) lokaciju zabrinjavajućih tvari unutar proizvoda;

(c) koncentraciju, najveću koncentraciju ili raspon koncentracije zabrinjavajućih tvari na razini proizvoda, njegovih relevantnih sastavnih dijelova ili njegovih rezervnih dijelova;

(d) relevantne upute za sigurnu uporabu proizvoda;

(e) informacije relevantne za rastavljanje, pripremu za ponovnu uporabu, ponovnu uporabu, recikliranje i okolišno prihvatljivo gospodarenje proizvodom na kraju njegova životnog vijeka.

Komisija prema potrebi može za predmetnu skupinu proizvoda odrediti pragove za primjenu zahtjeva u pogledu informacija o zabrinjavajućim tvarima.

6. Ako utvrdi zahtjeve u pogledu informacija u delegiranom aktu donesenom na temelju članka 4., Komisija, prema potrebi:

(a) određuje datume početka primjene takvih zahtjeva u pogledu informacija iz stavka 5. prvog podstavka te prema potrebi utvrđuje različite datume za pojedine zabrinjavajuće tvari;

(b) predviđa propisno opravdana izuzeća za zabrinjavajuće tvari ili elemente informacija iz takvih zahtjeva u pogledu informacija iz stavka 5. prvog podstavka na temelju tehničke izvedivosti ili relevantnosti praćenja zabrinjavajućih tvari, postojanja analitičkih metoda kojima se takve tvari otkrivaju i kvantificiraju, potrebe za zaštitom povjerljivih poslovnih informacija ili u drugim propisno opravdanim slučajevima; zabrinjavajuće tvari u smislu članka 2. točke 27. podtočke (a) ne smiju se izuzeti ako su prisutne u proizvodima, njihovim relevantnim sastavnim dijelovima ili njihovim rezervnim dijelovima u koncentraciji većoj od 0,1 % masenog udjela; i

(c) osigurava dosljednost s postojećim zahtjevima u pogledu informacija u skladu s pravom Unije i svodi administrativno opterećenje na najmanju moguću mjeru, među ostalim s pomoću odgovarajućih tehničkih rješenja.

7. U zahtjevima u pogledu informacija navodi se način na koji se tražene informacije stavljaju na raspolaganje. Ako je dostupna digitalna putovnica za proizvode, tražene informacije navode se u njoj te se prema potrebi pružaju i na jedan ili više sljedećih načina:

(a) na samom proizvodu;

(b) na pakiranju proizvoda;

(c) na oznaci iz članka 16.;

(d) u korisničkom priručniku ili u drugom popratnom dokumentu proizvoda;

(e) na besplatnim internetskim stranicama ili u besplatnoj aplikaciji.

Informacije kojima se omogućava praćenje zabrinjavajućih tvari na temelju stavka 5. navode se na proizvodu ili su dostupne putem nosača podataka koji se nalazi na proizvodu.

8. Informacije koje treba dostaviti u skladu sa zahtjevima u pogledu informacija pružaju se na jeziku koji kupci mogu lako razumjeti, a određuje ga država članica na čijem se tržištu proizvod treba staviti na raspolaganje ili u kojoj se treba staviti u uporabu.

*Članak 8.*

**Sadržaj delegiranih akata**

Delegiranim aktima donesenima na temelju članka 4. utvrđuju se barem sljedeći elementi:

(a) definicija obuhvaćene skupine ili skupina proizvoda, uključujući popis oznaka robe iz Priloga I. Uredbi Vijeća (EEZ) br. 2658/87 ([60]) i opisi proizvoda;

(b) zahtjevi za ekološki dizajn za obuhvaćene skupine proizvode;

(c) prema potrebi, parametri proizvoda iz Priloga I. za koje Komisija navodi da za njih nisu potrebni zahtjevi za ekološki dizajn, u skladu s člankom 4.;

(d) norme ili metode ispitivanja, mjerenja ili izračuna koje se mora koristiti na temelju članka 39. stavka 1.;

(e) prema potrebi, zahtjevi za upotrebu digitalnih alata na temelju članka 39. stavka 2.;

(f) prema potrebi, prijelazne metode, usklađene norme ili njihove dijelove na koje su upućivanja objavljena u *Službenom listu Europske unije* ili zajedničke specifikacije koje se mora koristiti;

(g) format, način i redoslijed stavljanja na raspolaganje informacija potrebnih za provjeru sukladnosti;

(h) modul ocjenjivanja sukladnosti koji se moraju upotrebljavati u skladu s člankom 4. stavkom 5.; ako je modul koji se mora primijeniti različit od modula utvrđenog u Prilogu IV., čimbenici koji dovode do odabira tog modula;

(i) zahtjevi u pogledu informacija koje moraju pružiti proizvođači, među ostalim o elementima tehničke dokumentacije, koji su potrebni za omogućavanje provjere sukladnosti proizvoda sa zahtjevima za ekološki dizajn;

(j) prema potrebi, svi dodatni zahtjevi u pogledu informacija u skladu s člancima 36. i 37.;

(k) trajanje prijelaznog razdoblja u kojem države članice moraju dopustiti stavljanje na tržište ili stavljanje u uporabu proizvoda koji su u skladu s nacionalnim mjerama koje su na snazi na njihovu državnom području na datum stupanja na snagu delegiranog akta donesenog na temelju članka 4.;

(l) datum za preispitivanje delegiranog akta donesenog na temelju članka 4., uzimajući u obzir, među ostalim aspektima:

i. značajke skupine proizvoda i njezina tržišta;

ii. potrebu za prilagodbom zahtjevâ kako bi proizvodi postali održiviji;

iii. ciljeve politika Unije;

iv. tehnički napredak; i

v. dostupnost metoda.

([60]) Uredba Vijeća (EEZ) br. 2658/87 od 23. srpnja 1987. o tarifnoj i statističkoj nomenklaturi i o Zajedničkoj carinskoj tarifi (SL L 256, 7.9.1987., str. 1.).

POGLAVLJE III.

**DIGITALNA PUTOVNICA ZA PROIZVODE**

*Članak 9.*

**Digitalna putovnica za proizvode**

1. Zahtjevima u pogledu informacija predviđa se da se proizvodi mogu staviti na tržište ili staviti u uporabu samo ako je digitalna putovnica za proizvode dostupna u skladu s primjenjivim delegiranim aktom donesenim na temelju članka 4. te u skladu s člancima 10. i 11. Podatci u putovnici za proizvode moraju biti točni, potpuni i ažurirani.

2. U zahtjevima povezanima s digitalnom putovnicom za proizvode utvrđenima u delegiranim aktima donesenima na temelju članka 4., prema potrebi za obuhvaćene skupine proizvoda, navodi se sljedeće:

(a) podatci koje mora sadržavati digitalna putovnica za proizvode u skladu s Prilogom III.;

(b) jedan ili više nosača podataka koji se moraju upotrebljavati;

(c) izgled nosača podataka i njegov položaj;

(d) treba li digitalnu putovnicu za proizvode izraditi na razini modela, šarže ili robne stavke te definicija takvih razina;

(e) način na koji se digitalna putovnica za proizvode mora staviti na raspolaganje kupcima prije nego što se obvežu ugovorom o kupoprodaji, najmu ili kupnji uz obročnu otplatu cijene, među ostalim u slučaju prodaje na daljinu;

(f) akteri koji moraju imati pristup podatcima u digitalnoj putovnici za proizvode i kojim podatcima moraju imati pristup;

(g) akteri koji moraju izraditi digitalnu putovnicu za proizvode ili ažurirati podatke u digitalnoj putovnici za proizvode i koje podatke mogu unijeti ili ažurirati;

(h) detaljni aranžmani za unošenje ili ažuriranje podataka;

(i) razdoblje tijekom kojeg digitalna putovnica za proizvode mora ostati dostupna, a koje mora odgovarati barem očekivanom vijeku trajanja određenog proizvoda.

3. Zahtjevima iz stavka 2.:

(a) osigurava se da akteri duž lanca vrijednosti mogu jednostavno pristupiti informacijama o proizvodima koje su za njih relevantne te da ih mogu razumjeti;

(b) nadležnim nacionalnim tijelima olakšava se provjera sukladnosti proizvodâ; i

(c) poboljšava se sljedivost proizvodâ duž lanca vrijednosti.

4. Pri utvrđivanju zahtjeva povezanih s digitalnom putovnicom za proizvode Komisija može iz zahtjeva u pogledu posjedovanja digitalne putovnice za proizvode izuzeti skupine proizvoda ako:

(a) tehničke specifikacije digitalne putovnice za proizvode povezane s neophodnim zahtjevima iz članaka 10. i 11. nisu dostupne; ili

(b) drugo pravo Unije uključuje sustav za digitalno pružanje informacija povezanih sa skupinom proizvoda za koji Komisija smatra da se njime ostvaruju ciljevi iz stavka 3. točaka (a) i (b).

*Članak 10.*

**Zahtjevi za digitalnu putovnicu za proizvode**

1. Digitalna putovnica za proizvode mora ispunjavati sljedeće neophodne zahtjeve:

(a) preko nosača podataka povezana je s postojanom jedinstvenom identifikacijskom oznakom proizvoda;

(b) nosač podataka fizički je prisutan na proizvodu, njegovu pakiranju ili popratnoj dokumentaciji, kako je navedeno u primjenjivom delegiranom aktu donesenom na temelju članka 4.;

(c) nosač podataka i jedinstvena identifikacijska oznaka proizvoda moraju biti u skladu s jednom ili više normi iz Priloga III. drugog stavka ili jednakovrijednim europskim ili međunarodnim normama dok se u *Službenom listu Europske unije* ne objave upućivanja na usklađene norme;

(d) svi podatci u digitalnoj putovnici za proizvode moraju se temeljiti na otvorenim standardima, razvijenima u interoperabilnom formatu i, prema potrebi, moraju biti strojno čitljivi, strukturirani, pretraživi te se moraju moći prenositi putem otvorene interoperabilne mreže za razmjenu podataka bez ovisnosti o određenom pružatelju usluga, u skladu s neophodnim zahtjevima utvrđenima u ovom članku i članku 11.;

(e) osobni podatci povezani s kupcima proizvoda ne smiju se pohranjivati u digitalnoj putovnici za proizvode bez njihove izričite privole u skladu s člankom 6. Uredbe (EU) 2016/679;

(f) podatci sadržani u digitalnoj putovnici za proizvode odnose se na model, šaržu ili robnu stavku proizvoda kako je navedeno u delegiranom aktu donesenom na temelju članka 4.;

(g) pristup podatcima sadržanima u digitalnoj putovnici za proizvode uređuje se u skladu s neophodnim zahtjevima utvrđenima u ovom članku i članku 11. i posebnim pravima pristupa na razini skupine proizvoda utvrđenima u primjenjivom delegiranom aktu donesenom na temelju članka 4.

Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 72. radi izmjene Prilog III. prvog stavka točke (c) i drugog stavka s obzirom na tehnički i znanstveni napredak zamjenom normi ili dodavanjem drugih europskih ili međunarodnih normi s kojima nosači podataka, jedinstvene identifikacijske oznake subjekata i jedinstvene identifikacijske oznake objekata moraju biti usklađeni kako bi ispunjavali uvjete utvrđene u ovom članku.

2. Ako se ostalim pravom Unije zahtijeva ili dopušta uključivanje određenih podataka u digitalnu putovnicu za proizvode, ti se podatci mogu uključiti u digitalnu putovnicu za proizvode u skladu s primjenjivim delegiranim aktom donesenim na temelju članka 4.

3. Gospodarski subjekt koji stavlja proizvod na tržište:

(a) dostavlja trgovcima i pružateljima internetskih platformi za trgovanje digitalni primjerak nosača podataka ili jedinstvenu identifikacijsku oznaku proizvoda, prema potrebi, kako bi oni nosač podataka ili jedinstvenu identifikacijsku oznaku proizvoda mogli učiniti dostupnim potencijalnim kupcima koji ne mogu fizički pristupiti proizvodu;

(b) osigurava digitalni primjerak iz točke (a) ili poveznicu na internetsku stranicu bez odgode, a u svakom slučaju u roku od pet radnih dana od primitka zahtjeva za to.

4. Pri stavljanju proizvoda na tržište gospodarski subjekt stavlja na raspolaganje rezervni primjerak digitalne putovnice za proizvode putem treće strane koja je neovisni pružatelj usluga digitalne putovnice za proizvode.

*Članak 11.*

**Tehnički dizajn i funkcioniranje digitalne putovnice za proizvode**

Tehnički dizajn i funkcioniranje digitalne putovnice za proizvode moraju biti u skladu sa sljedećim neophodnim zahtjevima:

(a) digitalna putovnica za proizvode u potpunosti je interoperabilna s drugim digitalnim putovnicama za proizvode koje se zahtijevaju delegiranim aktima donesenim na temelju članka 4. u vezi s tehničkim, semantičkim i organizacijskim aspektima komunikacije s kraja na kraj i prijenosa podataka;

(b) kupci, proizvođači, uvoznici, distributeri, trgovci, profesionalni serviseri, neovisni subjekti, subjekti koji se bave obnovom, subjekti koji se bave ponovnom proizvodnjom, subjekti koji se bave recikliranjem, tijela za nadzor tržišta i carinska tijela, organizacije civilnog društva, sindikati i drugi relevantni akteri imaju besplatan i jednostavan pristup digitalnoj putovnici za proizvode na temelju svojih prava pristupa utvrđenih u primjenjivom delegiranom aktu donesenom na temelju članka 4.;

(c) digitalnu putovnicu za proizvode pohranjuje gospodarski subjekt odgovoran za njezinu izradu ili pružatelji usluga digitalne putovnice za proizvode;

(d) ako je za proizvod koji već ima digitalnu putovnicu za proizvode izrađena nova digitalna putovnica za proizvode, nova digitalna putovnica za proizvode povezana je s izvornom digitalnom putovnicom za proizvode ili izvornim digitalnim putovnicama za proizvode;

(e) digitalna putovnica za proizvode ostaje dostupna tijekom razdoblja navedenog u delegiranim aktima donesenima na temelju članka 4., među ostalim nakon nesolventnosti ili likvidacije gospodarskog subjekta koji je odgovoran za izradu digitalne putovnice za proizvode ili prestanka njegove djelatnosti u Uniji;

(f) prava na uvođenje, izmjenu ili ažuriranje podataka u digitalnoj putovnici za proizvode ograničena su na temelju prava pristupa utvrđenih u delegiranim aktima donesenim na temelju članka 4.;

(g) osiguravaju se autentifikacija, pouzdanost i cjelovitost podataka;

(h) digitalne putovnice za proizvode osmišljene su i funkcioniraju tako da se osigura visoka razina sigurnosti i privatnosti te da se izbjegne prijevara.

Ako su digitalnu putovnicu za proizvode u skladu s prvim podstavkom točkom (c) pohranili ili na drugi način obradili pružatelji usluga digitalne putovnice za proizvode, ti pružatelji usluga digitalne putovnice za proizvode ne smiju prodavati, ponovno upotrebljavati ili obrađivati takve podatke, u cijelosti ili djelomično, izvan okvira onoga što je potrebno za pružanje relevantnih usluga pohrane ili obrade, osim ako je to izričito dogovoreno s gospodarskim subjektom koji proizvod stavlja na tržište ili ga stavlja u uporabu.

Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 72. radi dopune ovog članka utvrđivanjem zahtjeva koje pružatelji usluga digitalne putovnica za proizvode moraju ispunjavati kako bi postali takvi pružatelji i, prema potrebi, utvrđivanjem programa certificiranja za provjeru usklađenosti s takvim zahtjevima te utvrđivanjem zahtjeva koje ti pružatelji usluga moraju ispunjavati pri pružanju usluga digitalne putovnica za proizvode.

Komisija može donijeti provedbene akte kojima se utvrđuju postupci za izdavanje i provjeru digitalnih vjerodajnica gospodarskih subjekata i drugih relevantnih aktera koji imaju prava pristupa podatcima sadržanima u digitalnoj putovnici za proizvode. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 73. stavka 3.

*Članak 12.*

**Jedinstvene identifikacijske oznake**

1. Jedinstvene identifikacijske oznake subjekta iz Priloga III. prvog stavka točaka (g) i (h) i jedinstvene identifikacijske oznake objekta iz Priloga III. prvog stavka točke (i) moraju biti u skladu s normama iz Priloga III. prvog stavka točke (c) i drugog stavka ili jednakovrijednim europskim ili međunarodnim normama dok se u *Službenom listu Europske unije* ne objave upućivanja na usklađene norme.

2. Ako jedinstvena identifikacijska oznaka subjekta iz Priloga III. prvog stavka točke (h) još nije dostupna, gospodarski subjekt koji izrađuje ili ažurira digitalnu putovnicu za proizvode zahtijeva jedinstvenu identifikacijsku oznaku subjekta u ime relevantnog aktera i tom akteru dostavlja sve pojedinosti o jedinstvenoj identifikacijskoj oznaci subjekta nakon što je izda.

Prije podnošenja zahtjeva iz prvog podstavka gospodarski subjekt koji izrađuje ili ažurira digitalnu putovnicu za proizvode traži potvrdu od tog relevantnog aktera da ne postoji jedinstvena identifikacijska oznaka subjekta.

3. Ako jedinstvena identifikacijska oznaka objekta iz Priloga III. prvog stavka točke (i) još nije dostupna, gospodarski subjekt koji izrađuje ili ažurira digitalnu putovnicu za proizvode zahtijeva jedinstvenu identifikacijsku oznaku objekta u ime aktera odgovornog za relevantnu lokaciju ili zgradu i tom akteru dostavlja sve pojedinosti o jedinstvenoj identifikacijskoj oznaci objekta nakon što je izda.

Prije podnošenja zahtjeva iz prvog podstavka gospodarski subjekt koji izrađuje ili ažurira digitalnu putovnicu za proizvode traži potvrdu od relevantnog aktera da ne postoji jedinstvena identifikacijska oznaka objekta.

4. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 72. radi dopune ove Uredbe utvrđivanjem pravila i postupaka povezanih s upravljanjem životnim ciklusom jedinstvenih identifikacijskih oznaka i nosačâ podataka. Tim se delegiranim aktima osobito:

(a) utvrđuju pravila za organizacije koje žele postati agencija za izdavanje jedinstvenih identifikacijskih oznaka i nosačâ podataka; i

(b) utvrđuju pravila za gospodarske subjekte koji žele stvoriti vlastite jedinstvene identifikacijske oznake i nosače podataka bez oslanjanja na agencije za izdavanje jedinstvenih identifikacijskih oznaka i nosačâ podataka.

5. Delegiranim aktima donesenima na temelju članka 4. utvrđuju se:

(a) kriteriji za stjecanje statusa agencije za izdavanje jedinstvenih identifikacijskih oznaka i nosačâ podataka;

(b) funkcija agencije za izdavanje jedinstvenih identifikacijskih oznaka i nosačâ podataka;

(c) pravila kojima se osigurava da su jedinstvene identifikacijske oznake i nosači podataka pouzdani, provjerljivi i jedinstveni na globalnoj razini;

(d) pravila za stvaranje, održavanje, ažuriranje i povlačenje jedinstvenih identifikacijskih oznaka i nosačâ podataka;

(e) pravila povezana s upravljanjem podatcima.

6. Prilikom utvrđivanja pravila i postupaka iz stavka 4. Komisija:

(a) nastoji osigurati interoperabilnost među različitim pristupima;

(b) uzima u obzir relevantna postojeća tehnička rješenja i standarde;

(c) osigurava da utvrđena pravila i postupci ostanu, u najvećoj mogućoj mjeri, tehnološki neutralni.

*Članak 13.*

**Registar digitalnih putovnica za proizvode**

1. Komisija do 19. srpnja 2026. uspostavlja digitalni registar („registar”) u kojem se na siguran način pohranjuju barem jedinstvene identifikacijske oznake.

U slučaju da se proizvode namjerava staviti u carinski postupak „puštanje u slobodni promet”, u registar se pohranjuje oznaka robe.

U registar se pohranjuju jedinstveni identifikatori baterija iz članka 77. stavka 3. Uredbe (EU) 2023/1542 Europskog parlamenta i Vijeća ([61]).

Komisija upravlja registrom i osigurava da se podatci pohranjeni u registru obrađuju na siguran način i u skladu s pravom Unije, uključujući primjenjiva pravila o zaštiti osobnih podataka.

2. Komisija u delegiranim aktima donesenima na temelju članka 4. navodi sve ostale podatke koji se, osim što su uključeni u digitalnu putovnicu za proizvode, pohranjuju u registru, uzimajući u obzir barem sljedeće kriterije:

(a) potrebu da se omogući provjera vjerodostojnosti digitalne putovnice za proizvode;

(b) relevantnost informacija za poboljšanje učinkovitosti i djelotvornosti provjera u okviru nadzora tržišta i carinskih provjera;

(c) potrebu da se izbjegne nerazmjerno administrativno opterećenje za gospodarske subjekte i carinska tijela.

([61]) Uredba (EU) 2023/1542 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. srpnja 2023. o baterijama i otpadnim baterijama, izmjeni Direktive 2008/98/EZ i Uredbe (EU) 2019/1020 te stavljanju izvan snage Direktive 2006/66/EZ (SL L 191, 28.7.2023., str. 1.).

3. U vezi sa svojom odgovornošću za uspostavljanje registra i upravljanje njime te u pogledu obrade svih osobnih podataka koji bi mogli proizaći iz te aktivnosti, Komisija se smatra voditeljem obrade kako je definiran u članku 3. točki 8. Uredbe (EU) 2018/1725.

4. Gospodarski subjekt koji proizvod stavlja na tržište ili stavlja u uporabu učitava u registar podatke iz stavaka 1. i 2.

5. Nakon što gospodarski subjekt učita podatke iz stavaka 1. i 2. u registar, registar tom gospodarskom subjektu automatski priopćuje jedinstvenu identifikacijsku oznaku registracije povezanu s jedinstvenim identifikacijskim oznakama učitanima u registar za određeni proizvod u skladu sa stavkom 4. To priopćenje registra ne smatra se dokazom usklađenosti s ovom Uredbom ili s drugim pravom Unije.

Komisija donosi provedbeni akt kojim se utvrđuju pojedinosti provedbenih rješenja za registar, među ostalim za priopćavanje jedinstvene identifikacijske oznake registracije iz prvog podstavka.

Taj se provedbeni akt donosi u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 73. stavka 3.

6. Komisija, nadležna nacionalna tijela i carinska tijela imaju pristup registru za potrebe obavljanja svojih dužnosti na temelju prava Unije.

*Članak 14.*

**Internetski portal za podatke iz digitalne putovnica za proizvode**

Komisija uspostavlja javno dostupni internetski portal koji dionicima omogućuje pretraživanje i usporedbu podataka sadržanih u digitalnim putovnicama za proizvode i upravlja njime. Internetski portal osmišljen je tako da dionicima jamči da mogu pretraživati i uspoređivati podatke na način koji je u skladu s njihovim pravima pristupa utvrđenim u delegiranim aktima donesenima na temelju članka 4.

*Članak 15.*

**Carinske provjere povezane s digitalnom putovnicom za proizvode**

1. Osoba koja namjerava staviti proizvod obuhvaćen delegiranim aktom donesenim na temelju članka 4. u carinski postupak „puštanje u slobodni promet” dostavlja ili stavlja na raspolaganje carinskim tijelima jedinstvenu identifikacijsku oznaku tog proizvoda iz članka 13. stavka 5.

Prvi podstavak ovog stavka primjenjuje se od trenutka kad registar postane operativan.

2. Carinska tijela mogu pustiti proizvod u slobodni promet tek nakon što su barem provjerila odgovaraju li jedinstvena identifikacijska oznaka registracije iz članka 13. stavka 5. i oznaka robe koje su im dostavljene ili stavljene na raspolaganje podatcima pohranjenima u registru.

Provjera iz prvog podstavka ovog stavka provodi se elektronički i automatski putem međusobnog povezivanja iz stavka 3. Primjenjuje se od trenutka kad međusobno povezivanje postane operativno.

Puštanje u slobodni promet ne smatra se dokazom usklađenosti s ovom Uredbom ili drugim pravom Unije.

3. Komisija povezuje registar sa sustavom razmjene potvrda u okviru jedinstvenog sučelja EU-a za carinu (EU CSW-CERTEX), čime se omogućuje automatizirana razmjena informacija s nacionalnim carinskim sustavima putem okružja jedinstvenog sučelja EU-a za carinu uspostavljenog Uredbom (EU) 2022/2399.

To međusobno povezivanje mora postati operativno u roku od četiri godine od datuma stupanja na snagu provedbenog akta iz članka 13. stavka 5.

4. Komisija i carinska tijela mogu preuzimati i upotrebljavati podatke sadržane u digitalnoj putovnici za proizvode i u registru radi obavljanja svojih dužnosti na temelju prava Unije, među ostalim upravljanja rizikom, obavljanja carinskih provjera i puštanja u slobodan promet u skladu s Uredbom (EU) br. 952/2013.

5. Ovim se člankom ne dovode u pitanje Uredba (EU) br. 952/2013 i poglavlje VII. Uredbe (EU) 2019/1020 te drugo pravo Unije.

POGLAVLJE IV.

**OZNAKE**

*Članak 16.*

**Oznake**

1. Ako se u zahtjevima u pogledu informacija navodi da se informacije moraju uključiti u oznaku na temelju članka 7. stavka 7. točke (c), delegiranim aktima donesenima na temelju članka 4. utvrđuju se:

(a) sadržaj oznake;

(b) izgled oznake kojim se osiguravaju vidljivost i čitljivost;

(c) način na koji se oznaka mora prikazati kupcima, među ostalim u slučaju prodaje na daljinu, uzimajući u obzir zahtjeve utvrđene u članku 32. i posljedice za relevantne gospodarske subjekte;

(d) prema potrebi, elektronička sredstva za izradu oznaka.

2. Ako zahtjev u pogledu informacija podrazumijeva dodavanje razreda učinkovitosti na oznaku, izgled oznake iz stavka 1. točke (b) mora biti jasan i lako razumljiv, te mora omogućavati kupcima da lako usporede svojstva proizvoda povezana s relevantnim parametrom proizvoda i odaberu proizvode s boljim svojstvima.

3. Kad je riječ o proizvodima povezanima s energijom na koje se primjenjuju oznake energetske učinkovitosti utvrđene na temelju Uredbe (EU) 2017/1369, ako se informacije o relevantnom parametru proizvoda, uključujući razrede učinkovitosti iz članka 7. stavka 4. ove Uredbe, ne mogu dodati na oznaku energetske učinkovitosti i ako se te informacije smatraju relevantnijima i sveobuhvatnijima od informacija obuhvaćenih oznakom energetske učinkovitosti, Komisija nakon procjene rizika od zabune za kupce, administrativnog opterećenja gospodarskih subjekata i najboljeg načina priopćavanja tih informacija može, prema potrebi, zahtijevati utvrđivanje oznake u skladu s ovom Uredbom umjesto oznake energetske učinkovitosti utvrđene na temelju Uredbe (EU) 2017/1369.

4. Pri utvrđivanju zahtjevâ u pogledu informacija iz stavka 1. Komisija prema potrebi zahtijeva da oznaka uključuje nosače podataka ili druga sredstva kojima se kupcima omogućuje pristup dodatnim informacijama o proizvodu, uključujući sredstva kojima se omogućuje pristup digitalnoj putovnici za proizvode.

5. Komisija donosi provedbene akte kojima se utvrđuju zajednički zahtjevi u pogledu izgleda oznaka koji se zahtijevaju na temelju članka 7. stavka 7. točke (c).

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 73. stavka 3.

*Članak 17.*

**Oponašanje oznaka**

Proizvodi koji nose ili su popraćeni oznakama koje bi kupce ili potencijalne kupce mogle dovesti u zabludu ili ih zbuniti oponašanjem oznaka predviđenih u članku 16. ili proizvodi koji su popraćeni bilo kojom drugom informacijom koja bi kupce ili potencijalne kupce mogla dovesti u zabludu ili ih zbuniti u pogledu oznaka predviđenih u tom članku ne smiju se staviti na tržište ili staviti u uporabu.

POGLAVLJE V.

**ODREĐIVANJE PRIORITETA, PLANIRANJE I SAVJETOVANJE**

*Članak 18.*

**Određivanje prioriteta i planiranje**

1. Pri određivanju prioriteta za proizvode koji će biti obuhvaćeni zahtjevima za ekološki dizajn Komisija analizira potencijalni doprinos tih proizvoda postizanju ciljeva Unije u području klime, okoliša i energetske učinkovitosti, uzimajući u obzir sljedeće kriterije:

(a) potencijal za poboljšanje aspekata proizvoda bez uzrokovanja nerazmjernih troškova, posebno uzimajući u obzir:

i. nepostojanje ili nedostatnost prava Unije ili nedostatak tržišnih sila ili mjera samoregulacije radi nastojanja da se pravilno postigne cilj; i

ii. razlike u svojstvima proizvoda dostupnih na tržištu koji imaju jednakovrijednu funkcionalnost u odnosu na aspekte proizvoda;

(b) obujam prodaje tih proizvoda i trgovine tim proizvodima unutar Unije;

(c) raspodjelu utjecaja na klimu i utjecaja na okoliš, potrošnju energije, uporabu resursa i nastanak otpada u vezi s tim proizvodima u cijelom lancu vrijednosti;

(d) potrebu za redovitim preispitivanjem i prilagodbom delegiranih akata donesenih na temelju članka 4. s obzirom na tehnološki i tržišni razvoj.

Komisija također nastoji procijeniti potencijalni doprinos tih proizvoda funkcioniranju unutarnjeg tržišta i gospodarskoj otpornosti Unije.

2. Pri određivanju prioritetnih aspekata koje treba obuhvatiti horizontalnim zahtjevima za ekološki dizajn, Komisija uzima u obzir koristi od obuhvaćanja širokog raspona proizvoda i skupina proizvoda u istom delegiranom aktu u odnosu na postizanje ciljeva ove Uredbe.

3. Komisija donosi plan rada i objavljuje ga, zajedno sa svim relevantnim pripremnim dokumentima („plan rada”). U planu rada utvrđuje se popis skupina proizvoda koji imaju prednost prilikom utvrđivanja zahtjeva za ekološki dizajn i okvirni rokovi za njihovo utvrđivanje. Taj popis uključuje aspekte proizvoda i skupine proizvoda koje se treba smatrati prioritetima za utvrđivanje horizontalnih zahtjeva za ekološki dizajn, kao i neprodane proizvode široke potrošnje, ako postoje, u vezi s kojima se razmatra uvođenje zabrane uništenja od strane gospodarskih subjekata, na temelju konsolidiranih informacija dostavljenih u skladu s člankom 26. i svih drugih dostupnih dokaza.

Komisija posebno razmatra uključivanje električne i elektroničke opreme kada prvi put utvrdi proizvode, ako postoje, za koje će razmotriti da gospodarskim subjektima uvede zabranu uništenja.

Plan rada obuhvaća razdoblje od najmanje tri godine i redovito se ažurira.

Pri donošenju ili ažuriranju plana rada Komisija uzima u obzir kriterije utvrđene u stavcima 1. i 2.

4. Komisija prije donošenja plana rada Europskom parlamentu predstavlja nacrt plana rada.

5. U prvom planu rada koji se donosi najkasnije do 19. travnja 2025. Komisija daje prednost sljedećim skupinama proizvoda:

(a) željezo i čelik;

(b) aluminij;

(c) tekstil, posebno odjeća i obuća;

(d) namještaj, uključujući madrace;

(e) gume;

(f) deterdženti;

(g) boje;

(h) maziva;

(i) kemikalije;

(j) proizvodi povezani s energijom za koje će se prvi put utvrditi zahtjevi za ekološki dizajn ili za koje u skladu s ovom Uredbom treba preispitati postojeće mjere donesene na temelju Direktive 2009/125/EZ; i

(k) proizvodi informacijske i komunikacijske tehnologije te drugi elektronički uređaji.

Ako bilo koja od skupina proizvoda iz prvog podstavka nije uključena u prvi plan rada ili ako je u njega uključena neka druga skupina proizvoda, Komisija obrazlaže svoju odluku u tom planu rada.

6. Ako ne postoje odgovarajući zahtjevi u pogledu svojstava i odgovarajući zahtjevi u pogledu informacija o okolišnom otisku i ugljičnom otisku cementa u skladu s uredbom o građevnim proizvodima, Komisija najranije 31. prosinca 2028. i najkasnije do 1. siječnja 2030. u delegiranom aktu donesenom na temelju članka 4. utvrđuje zahtjeve za ekološki dizajn za cement.

7. Komisija obavješćuje Europski parlament i Vijeće jednom godišnje o napretku ostvarenom u provedbi plana rada.

*Članak 19.*

**Forum za ekološki dizajn**

Komisija osniva Forum za ekološki dizajn kao stručnu skupinu s uravnoteženim i djelotvornim sudjelovanjem stručnjaka koje su imenovale države članice i svih strana koje su zainteresirane za predmetni proizvod ili predmetnu skupinu proizvoda.

Forum za ekološki dizajn posebno doprinosi:

(a) pripremi zahtjevâ za ekološki dizajn;

(b) pripremi planova rada;

(c) ispitivanju djelotvornosti uspostavljenih mehanizama za nadzor tržišta;

(d) procjeni mjera samoregulacije; i

(e) procjeni zabrane uništenja neprodanih proizvoda široke potrošnje uz one koji su navedeni u Prilogu VII.

*Članak 20.*

**Stručna skupina država članica**

Komisija osniva stručnu skupinu država članica kao podskupinu Foruma za ekološki dizajn, sastavljenu od stručnjaka koje imenuju države članice.

Ti stručnjaci posebno doprinose:

(a) pripremi zahtjevâ za ekološki dizajn;

(b) procjeni mjera samoregulacije;

(c) razmjeni informacija i najboljih praksi o mjerama za poboljšanje usklađenosti s ovom Uredbom;

(d) određivanju prioriteta u skladu s člankom 26.

*Članak 21.*

**Mjere samoregulacije**

1. Gospodarski subjekti mogu Komisiji podnijeti mjeru samoregulacije kojom se utvrđuju zahtjevi za ekološki dizajn proizvoda koji nisu obuhvaćeni delegiranim aktom donesenim na temelju članka 4. ili proizvoda koji nisu uključeni u plan rada. Ti gospodarski subjekti dostavljaju dokaze da su ispunjeni kriteriji iz stavka 3. ovog članka.

2. Mjera samoregulacije podnesena u skladu sa stavkom 1. sadržava sljedeće informacije:

(a) popis gospodarskih subjekata koji su potpisnici mjere samoregulacije;

(b) zahtjeve za ekološki dizajn primjenjive na proizvode obuhvaćene mjerom samoregulacije;

(c) detaljan, transparentan i objektivan plan praćenja s jasno utvrđenim odgovornostima za industriju i neovisne inspektore, uključujući kriterije utvrđene u Prilogu VI. točki 6.;

(d) pravila o informacijama koje moraju dostaviti potpisnici te pravila o ispitivanju i inspekcijama;

(e) pravila o posljedicama neusklađenosti potpisnika koja uključuju odredbe prema kojima se, ako potpisnik nije poduzeo dostatnu korektivnu mjeru u roku od tri mjeseca, isključuje s popisa potpisnika te mjere samoregulacije; i

(f) napomenu s objašnjenjem o tome kako mjera samoregulacije podnesena u skladu sa stavkom 1. poboljšava okolišnu održivost proizvodâ u skladu s ciljevima ove Uredbe brže ili uz manji trošak nego delegirani akt donesen na temelju članka 4.; toj napomeni prilažu se dokazi koji se sastoje od strukturirane tehničke, okolišne i ekonomske analize kojom se opravdavaju zahtjevi za ekološki dizajn i ciljevi mjere samoregulacije te se procjenjuju učinci tih zahtjeva za ekološki dizajn.

Potpisnici mjere samoregulacije ažuriraju informacije iz ovog stavka i stavljaju ih na raspolaganje na javno i slobodno dostupnim internetskim stranicama.

Potpisnici mjere samoregulacije bez odgode obavješćuju Komisiju o svim promjenama mjere samoregulacije, a posebno o svim promjenama koje se odnose na potpisnike.

3. Komisija ocjenjuje podnesenu mjeru samoregulacije i prema potrebi traži znanstveni savjet od decentraliziranih agencija Unije. U toj ocjeni Komisija provjerava jesu li ispunjeni sljedeći kriteriji:

(a) mjeru samoregulacije podnijela su najmanje dva gospodarska subjekta;

(b) tržišni udio u smislu broja potpisnika mjere samoregulacije u odnosu na proizvode obuhvaćene tom mjerom iznosi najmanje 80 % jedinica stavljenih na tržište ili stavljenih u uporabu;

(c) mjera samoregulacije doprinosi poboljšanju okolišne održivosti proizvodâ u skladu s ciljevima ove Uredbe i osiguravanju slobodnog kretanja na unutarnjem tržištu brže ili uz manji trošak nego delegirani akt donesen na temelju članka 4. i sastoji se od zahtjeva za ekološki dizajn koji su potrebni za postizanje ciljeva ove Uredbe;

(d) mjera samoregulacije u skladu je s kriterijima utvrđenima u Prilogu VI.;

(e) mjera samoregulacije u skladu je s pravom Unije i međunarodnim trgovinskim obvezama Unije.

Komisija donosi provedbeni akt koji sadržava popis mjera samoregulacije koje ispunjavaju kriterije iz ovog članka. Taj se provedbeni akt donosi u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 73. stavka 2.

4. Komisija može u svakom trenutku zatražiti od potpisnika mjere samoregulacije navedene u provedbenom aktu donesenom na temelju stavka 3. drugog podstavka da u odgovarajućem roku podnesu revidiranu i ažuriranu verziju te mjere s obzirom na relevantni tržišni ili tehnološki razvoj u vezi s predmetnom skupinom proizvoda. Ako Komisija ima razloga vjerovati da kriteriji utvrđeni u ovom članku više nisu ispunjeni, potpisnici podnose revidiranu i ažuriranu verziju te mjere u roku od tri mjeseca od zahtjeva Komisije.

5. Nakon što se mjeru samoregulacije navede u provedbenom aktu donesenom u skladu sa stavkom 3. drugim podstavkom, potpisnici te mjere u redovitim vremenskim razmacima utvrđenima u tom provedbenom aktu izvješćuju Komisiju o napretku u postizanju ciljeva mjere samoregulacije te kako bi dokazali da su kriteriji utvrđeni u stavku 3. i dalje ispunjeni.

Neovisni inspektor iz Priloga VI. točke 6. obavješćuje Komisiju da potpisnik ne ispunjava kriterije.

Izvješća o napretku, uključujući izvješća o ispunjavanju kriterija koja izrađuje neovisni inspektor, i obavijesti o neispunjavanju kriterija i odgovarajućim korektivnim mjerama potpisnici stavljaju na raspolaganje na javno dostupnim internetskim stranicama.

6. Ako Komisija smatra da mjera samoregulacije navedena u provedbenom aktu donesenom na temelju stavka 3. drugog podstavka više ne ispunjava kriterije utvrđene u ovom članku ili ako se potpisnici predmetne mjere samoregulacije nisu pridržavali roka iz stavka 4., provedbenim aktima briše tu mjeru s popisa iz stavka 3. Ti se provedbeni akti donose u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 73. stavka 2.

Ako je mjera samoregulacije izbrisana s popisa iz stavka 3., Komisija može utvrditi zahtjeve za ekološki dizajn primjenjive na proizvod obuhvaćen tom mjerom samoregulacije u delegiranom aktu donesenom na temelju članka 4.

*Članak 22.*

**Mala i srednja poduzeća**

1. U kontekstu programa od kojih MSP-ovi, a osobito mikropoduzeća, mogu imati koristi, Komisija osigurava da postoje inicijative kojima se pomaže tim poduzećima da u svoj lanac vrijednosti uključe aspekte okolišne održivosti, uključujući energetsku učinkovitost.

2. Pri donošenju delegiranih akata na temelju članka 4. Komisija, prema potrebi, tim delegiranim aktima prilaže digitalne alate i smjernice koje obuhvaćaju posebnosti MSP-ova, a osobito mikropoduzeća, aktivnih u sektoru predmetnih proizvoda ili predmetne skupine proizvoda kako bi se tim poduzećima olakšalo postizanje usklađenosti s ovom Uredbom. Pri izradi tih smjernica Komisija se savjetuje s organizacijama koje predstavljaju MSP-ove.

3. Države članice poduzimaju odgovarajuće mjere kako bi pomogle MSP-ovima, osobito mikropoduzećima, u postizanju usklađenosti sa zahtjevima za ekološki dizajn utvrđenima u delegiranim aktima donesenima na temelju članka 4. Države članice savjetuju se s organizacijama koje predstavljaju MSP-ove o vrstama mjera koje MSP-ovi smatraju korisnima.

Te mjere uključuju barem osiguravanje dostupnosti jedinstvenih kontaktnih točaka ili sličnih mehanizama za podizanje svijesti o zahtjevima za ekološki dizajn i stvaranje prilika za umrežavanje za MSP-ove, a osobito za mikropoduzeća, kako bi se prilagodili zahtjevima za ekološki dizajn.

Osim toga, ne dovodeći u pitanje primjenjiva pravila o državnim potporama, takve mjere mogu uključivati:

(a) financijsku potporu, među ostalim u obliku fiskalnih prednosti i ulaganja u fizičku i digitalnu infrastrukturu;

(b) pristup financiranju;

(c) specijalizirano osposobljavanje rukovodstva i osoblja;

(d) organizacijsku i tehničku pomoć.

POGLAVLJE VI.

**UNIŠTENJE NEPRODANIH PROIZVODA ŠIROKE POTROŠNJE**

*Članak 23.*

**Opća načela za sprečavanje uništenja**

Gospodarski subjekti poduzimaju potrebne mjere za koje se razumno može očekivati da će spriječiti potrebu za uništavanjem neprodanih proizvoda široke potrošnje.

*Članak 24.*

**Objava informacija o neprodanim proizvodima široke potrošnje**

1. Gospodarski subjekti koji izravno odbacuju neprodane proizvode široke potrošnje ili osiguravaju da se neprodani proizvodi široke potrošnje odbace u njihovo ime objavljuju:

(a) broj i težinu neprodanih proizvoda široke potrošnje odbačenih godišnje, diferenciranih po vrsti ili kategoriji proizvoda;

(b) razloge za odbacivanje proizvoda i, ako je primjenjivo, relevantno odstupanje na temelju članka 25. stavka 5.;

(c) udio isporučenih odbačenih proizvoda, izravno ili preko treće strane, koji trebaju proći svaku od sljedećih aktivnosti: postupke pripreme za ponovnu uporabu, uključujući obnovu i ponovnu proizvodnju, recikliranje, druge postupke oporabe, uključujući energetsku oporabu i zbrinjavanje u skladu s hijerarhijom otpada kako je definirana u članku 4. Direktive 2008/98/EZ;

(d) poduzete mjere i planirane mjere za potrebe sprečavanja uništenja neprodanih proizvoda široke potrošnje.

Gospodarski subjekti informacije iz prvog podstavka objavljuju na jasan i vidljiv način barem na lako dostupnoj stranici svojih internetskih stranica. Gospodarski subjekti koji podliježu obvezi objavljivanja izvješćivanja o održivosti u okviru svog izvješća poslovodstva u skladu s člankom 19.a ili člankom 29.a Direktive 2013/34/EU mogu uključiti i te informacije u to izvješćivanje o održivosti.

Gospodarski subjekti jednom godišnje objavljuju informacije iz prvog podstavka i u te informacije uključuju neprodane proizvode široke potrošnje koji su odbačeni tijekom prethodne financijske godine. Oni objavljuju informacije za svaku godinu. Tom prvom objavom obuhvaćeni su neprodani proizvodi široke potrošnje odbačeni tijekom prve pune financijske godine tijekom koje je ova Uredba na snazi.

Ovaj stavak ne primjenjuje se na mikropoduzeća i mala poduzeća.

Ovaj stavak primjenjuje se na srednja poduzeća od 19. srpnja 2030.;

2. Uz iznimku slučajeva kada su informacije dostupne nadležnom nacionalnom tijelu na temelju drugog pravnog akta, gospodarski subjekti na zahtjev Komisije ili nadležnog nacionalnog tijela dostavljaju sve informacije i dokumentaciju koji su potrebni za dokazivanje isporuke i primitka odbačenih proizvoda koji su predmet objave na temelju stavka 1. točke (c) ovog članka i, prema potrebi, informacije potrebne za dokazivanje primjenjivosti odstupanja na temelju članka 25. stavka 5. Takve informacije i dokumentacija dostavljaju se u papirnatom ili elektroničkom obliku u roku od 30 dana od primitka zahtjeva.

3. Komisija donosi provedbene akte kojima se utvrđuju pojedinosti i format za objavu informacija iz stavka 1., uključujući razgraničenje vrsta ili kategorija proizvoda te način provjere informacija.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 73. stavka 3.

Prvi takav provedbeni akt donosi se do 19. srpnja 2025.

*Članak 25.*

**Uništenje neprodanih proizvoda široke potrošnje**

1. Od 19. srpnja 2026. zabranjeno je uništenje neprodanih proizvoda široke potrošnje navedenih u Prilogu VII.

Ovaj stavak ne primjenjuje se na mikropoduzeća i mala poduzeća.

Ovaj se stavak primjenjuje na srednja poduzeća od 19. srpnja 2030.

2. Gospodarski subjekti koji ne podliježu zabrani iz stavka 1. ne smiju uništavati neprodane proizvode široke potrošnje koji su im isporučeni s ciljem zaobilaženja te zabrane.

3. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 72. za izmjenu Priloga VII. radi:

(a) dodavanja novih proizvoda kako bi se uzeo u obzir utjecaj na okoliš njihova uništenja;

(b) ažuriranja postojećih unosa unutar skupina proizvoda kako bi ih se prema potrebi uskladilo s izmjenama njihovih oznaka robe ili opisa iz Priloga I. Uredbi (EEZ) br. 2658/87.

4. Pri pripremi delegiranog akta donesenog u skladu sa stavkom 3. točkom (a) Komisija:

(a) procjenjuje raširenost i utjecaj na okoliš uništenja određenih proizvoda široke potrošnje;

(b) uzima u obzir informacije koje su objavili gospodarski subjekti u skladu s člankom 24. stavkom 1.;

(c) provodi procjenu učinka na temelju najboljih dostupnih dokaza i analiza te, prema potrebi, dodatnih studija.

U tom se delegiranom aktu navodi datum početka primjene i, prema potrebi, sve višerazinske mjere ili prijelazne mjere odnosno prijelazna razdoblja.

5. Komisija donosi delegirane akte u skladu s člankom 72. radi dopune ove Uredba utvrđivanjem odstupanja od zabrane uništenja neprodanih proizvoda široke potrošnje navedenih u Prilogu VII. ako je to primjereno zbog bilo kojeg od sljedećih razloga:

(a) razlozi vezani uz zdravlje, higijenu i sigurnost;

(b) oštećenje proizvoda koje je rezultat rukovanja proizvodima ili je otkriveno nakon što su proizvodi vraćeni i koje se ne može popraviti na troškovno učinkovit način;

(c) neprikladnost proizvoda za svrhu za koju su namijenjeni, uzimajući u obzir, ako je primjenjivo, pravo Unije i nacionalno pravo te tehničke standarde;

(d) neprihvaćanje proizvoda ponuđenih za doniranje;

(e) neprimjerenost proizvoda za pripremu za ponovnu uporabu ili ponovnu proizvodnju;

(f) nemogućnost prodaje proizvoda zbog povrede pravâ intelektualnog vlasništva, uključujući krivotvorene proizvode;

(g) uništenje je opcija s najmanjim negativnim utjecajem na okoliš.

Tim delegiranim aktima može se, prema potrebi, predvidjeti i da se zabrana uništenja neprodanih proizvoda široke potrošnje iz stavka 1. ovog članka ili obveza objavljivanja utvrđenih u članku 24. primjenjuju na mikropoduzeća i mala poduzeća ako postoji dovoljno dokaza da se takva poduzeća mogu upotrijebiti za zaobilaženje te zabrane ili te obveze.

Prvi delegirani akt iz prvog podstavka donosi se do 19. srpnja 2025.

*Članak 26.*

**Konsolidirane informacije o uništenju neprodanih proizvoda široke potrošnje**

Komisija do 19. srpnja 2027. i svakih 36 mjeseci nakon toga na svojim internetskim stranicama objavljuje konsolidirane informacije o uništenju neprodanih proizvoda široke potrošnje, uključujući sljedeće elemente:

(a) raširenost uništenja određenih skupina neprodanih proizvoda široke potrošnje godišnje, na temelju informacija koje objavljuju gospodarski subjekti u skladu s člankom 24. stavkom 1.;

(b) usporedive utjecaje na okoliš koji proizlaze iz uništenja neprodanih proizvoda široke potrošnje po skupini proizvoda.

POGLAVLJE VII.

**OBVEZE GOSPODARSKIH SUBJEKATA**

*Članak 27.*

**Obveze proizvođačâ**

1. Pri stavljanju na tržište ili stavljaju u uporabu proizvoda obuhvaćenih delegiranim aktom donesenim na temelju članka 4. proizvođači osiguravaju:

(a) da su ti proizvodi dizajnirani i proizvedeni u skladu sa zahtjevima u pogledu svojstava utvrđenima u delegiranim aktima donesenima na temelju članka 4.;

(b) da su tim proizvodima priložene informacije koje se zahtijevaju člankom 7. i delegiranim aktima donesenima na temelju članka 4.; i

(c) da je digitalna putovnica za proizvode dostupna u skladu s člankom 9. i delegiranim aktima donesenima na temelju članka 4., uključujući rezervni primjerak najnovije verzije digitalne putovnice za proizvode koju je pohranio pružatelj usluga digitalne putovnice za proizvode u skladu s člankom 10. stavkom 4.

2. Prije stavljanja na tržište ili stavljanja u uporabu proizvoda obuhvaćenog delegiranim aktom donesenim na temelju članka 4. proizvođači provode postupak ocjenjivanja sukladnosti naveden u tom delegiranom aktu ili osiguravaju njegovu provedbu u svoje ime i sastavljaju potrebnu tehničku dokumentaciju.

Ako je usklađenost proizvoda obuhvaćenog delegiranim aktom donesenim na temelju članka 4. s primjenjivim zahtjevima dokazana tim postupkom, proizvođači sastavljaju EU izjavu o sukladnosti u skladu s člankom 44. i stavljaju oznaku CE u skladu s člankom 46. Međutim, ako je Komisija utvrdila alternativna pravila u skladu s člankom 4. stavkom 6. točkom (d), proizvođač stavlja oznaku sukladnosti u skladu s tim pravilima.

3. Proizvođači čuvaju tehničku dokumentaciju i EU izjavu o sukladnosti deset godina nakon što je proizvod koji je obuhvaćen delegiranim aktom donesenim na temelju članka 4. stavljen na tržište ili stavljen u uporabu, osim ako je u tom delegiranom aktu utvrđeno drukčije razdoblje.

4. Proizvođači osiguravaju da su za proizvode obuhvaćene delegiranim aktom donesenim na temelju članka 4. koji su dio serijske proizvodnje uspostavljeni postupci kojima se osigurava očuvanje sukladnosti s primjenjivim zahtjevima. Proizvođači na odgovarajući način uzimaju u obzir promjene u proizvodnom postupku, dizajnu proizvoda ili karakteristikama, kao i promjene usklađenih normi, zajedničkih specifikacija ili drugih tehničkih specifikacija na temelju kojih je ustanovljena sukladnost proizvoda ili čijom je primjenom provjerena sukladnost proizvoda, a u slučaju da utvrde da takve promjene utječu na sukladnost proizvoda, proizvođači provode ponovno ocjenjivanje u skladu s primjenjivim postupkom ocjenjivanja sukladnosti iz stavka 2. ili osiguravaju provedbu tog ponovnog ocjenjivanja u svoje ime.

5. Proizvođači osiguravaju da njihovi proizvodi obuhvaćeni delegiranim aktom donesenim na temelju članka 4. nose broj tipa, šarže ili serije ili bilo koji drugi element kojim se omogućuje njihova identifikacija ili, ako to ne dopušta veličina ili priroda proizvoda, da su tražene informacije navedene na pakiranju ili u dokumentima priloženima proizvodu.

6. Za proizvode obuhvaćene delegiranim aktom donesenim na temelju članka 4. proizvođači navode svoje ime, registrirani trgovački naziv ili registrirani žig, poštansku adresu i način elektroničke komunikacije putem kojih se s njima može stupiti u kontakt:

(a) na javno dostupnom dijelu digitalne putovnice za proizvode, ako je primjenjivo; i

(b) na proizvodu ili, ako to nije moguće, na njegovu pakiranju ili u dokumentu koji je priložen proizvodu.

U adresi se navodi jedinstvena točka na kojoj se može stupiti u kontakt s proizvođačem. Podatci za kontakt moraju biti jasni, razumljivi i čitljivi.

7. Proizvođači osiguravaju da su proizvodu obuhvaćenom delegiranim aktom donesenim na temelju članka 4. priložene upute o proizvodu u digitalnom formatu („digitalne upute") na jeziku koji se može lako razumjeti a određuje ga predmetna država članica. Digitalne upute moraju biti jasne, razumljive i čitljive te uključivati barem informacije navedene u članku 7. stavku 2. točki (b) podtočki ii. kako je utvrđeno u tom delegiranom aktu.

Međutim, proizvođači moraju u papirnatom i sažetom obliku pružiti sigurnosne informacije i upute važne za zdravlje i sigurnost kupaca i drugih relevantnih aktera.

Pri pružanju digitalnih uputa proizvođač ih uključuje u digitalnu putovnicu za proizvode i stavlja ih na raspolaganje putem odgovarajućeg nosača podataka ili, ako digitalna putovnica za proizvode nije primjenjiva, navodi ih na proizvodu ili, ako to nije moguće, navodi na njegovu pakiranju ili u popratnom dokumentu kako pristupiti digitalnim uputama.

Proizvođač digitalne upute predstavlja u formatu koji omogućuje njihovo preuzimanje i spremanje na elektronički uređaj tako da im korisnik može pristupiti u svakom trenutku te mora osigurati da su dostupne na internetu tijekom očekivanog životnog vijeka proizvoda a u svakom slučaju najmanje deset godina nakon stavljanja proizvoda na tržište ili stavljanja proizvoda u uporabu.

Ako kupac to zahtijeva u trenutku kupnje ili do šest mjeseci nakon kupnje, proizvođač mora besplatno dostaviti upute u papirnatom obliku u roku od mjesec dana od primitka zahtjeva.

Delegiranim aktima donesenima na temelju članka 4. može se utvrditi da se određene informacije koje su dio digitalnih uputa također moraju pružati u papirnatom obliku.

8. Proizvođači koji smatraju ili imaju razloga vjerovati da proizvod obuhvaćen delegiranim aktom donesenim na temelju članka 4. koji su stavili na tržište ili koji su stavili u uporabu nije usklađen sa zahtjevima utvrđenima u tom delegiranom aktu bez nepotrebne odgode poduzimaju potrebne korektivne mjere kako bi taj proizvod učinili sukladnim ili ga odmah povukli ili opozvali, prema potrebi.

Proizvođači odmah obavješćuju tijela za nadzor tržišta država članica u kojima su proizvod stavili na raspolaganje ili stavili u uporabu o sumnji na nesukladnost i o svim poduzetim korektivnim mjerama.

9. Proizvođači stavljaju javnosti na raspolaganje komunikacijske kanale kao što su telefonski broj, adresa elektroničke pošte ili poseban dio svojih internetskih stranica, vodeći računa o potrebama pristupačnosti koje imaju osobe s invaliditetom, kako bi se kupcima omogućilo podnošenje pritužbi ili izražavanje bojazni u pogledu moguće nesukladnosti proizvoda.

Proizvođači vode evidenciju pritužbi i bojazni koliko god je to potrebno za potrebe ove Uredbe, ali ne dulje od pet godina nakon njihova podnošenja odnosno izražavanja, i tu evidenciju stavljaju na raspolaganje na zahtjev tijela za nadzor tržišta.

10. Za proizvode obuhvaćene delegiranim aktom donesenim na temelju članka 4. proizvođači na temelju obrazloženog zahtjeva nadležnog nacionalnog tijela pružaju sve informacije i dokumentaciju koji su potrebni za dokazivanje sukladnosti tih proizvoda, uključujući tehničku dokumentaciju, na jeziku koji to tijelo može lako razumjeti. Te informacije

i dokumentacija dostavljaju se u papirnatom ili elektroničkom obliku u najkraćem mogućem roku i najkasnije 15 dana nakon što je to tijelo primilo zahtjev.

Proizvođači surađuju s nadležnim nacionalnim tijelom u pogledu svih korektivnih mjera poduzetih kako bi se ispravio svaki slučaj neusklađenosti sa zahtjevima utvrđenima u primjenjivom delegiranom aktu donesenom na temelju članka 4.

*Članak 28.*

**Ovlašteni zastupnici**

1. Proizvođač može pisanim ovlaštenjem imenovati ovlaštenog zastupnika.

Obveze utvrđene u članku 27. stavku 1. i sastavljanje tehničke dokumentacije nisu dio ovlaštenja ovlaštenog zastupnika.

2. Ovlašteni zastupnik obavlja zadaće navedene u ovlaštenju koje mu je dao proizvođač. Tim se ovlaštenjem ovlaštenom zastupniku omogućuje da obavlja barem sljedeće:

(a) drži EU izjavu o sukladnosti i tehničku dokumentaciju na raspolaganju nacionalnim tijelima za nadzor tržišta tijekom razdoblja od deset godina nakon što je proizvod obuhvaćen delegiranim aktom donesenim na temelju članka 4. stavljen na tržište ili stavljen u uporabu, osim ako je u tom delegiranom aktu utvrđeno drukčije razdoblje;

(b) surađuje s nadležnim nacionalnim tijelima, na njihov zahtjev, u vezi sa svim mjerama koje se poduzimaju u odnosu na slučajeve nesukladnosti proizvoda obuhvaćenog ovlaštenjem ovlaštenog zastupnika;

(c) na obrazloženi zahtjev nadležnog nacionalnog tijela dostavlja tom tijelu sve informacije i dokumentaciju koji su potrebni za dokazivanje sukladnosti proizvoda, i to na jeziku koji to tijelo može lako razumjeti, u najkraćem mogućem roku i u svakom slučaju najkasnije 15 dana od primitka takvog zahtjeva; i

(d) ukida ovlaštenje ako proizvođač postupa protivno svojim obvezama iz ove Uredbe.

*Članak 29.*

**Obveze uvoznikâ**

1. U pogledu proizvoda obuhvaćenih delegiranim aktom donesenim na temelju članka 4. uvoznici stavljaju na tržište samo proizvode koji su u skladu sa zahtjevima utvrđenima u primjenjivim delegiranim aktima.

2. Prije stavljanja na tržište proizvoda obuhvaćenog delegiranim aktom donesenim na temelju članka 4., uvoznici osiguravaju:

(a) da je proizvođač proveo odgovarajući postupak ocjenjivanja sukladnosti i sastavio tehničku dokumentaciju;

(b) da su proizvodu priložene informacije koje se zahtijevaju člankom 7. i delegiranim aktima donesenima na temelju članka 4.; i

(c) da je digitalna putovnica za proizvode dostupna u skladu s člankom 9. i delegiranim aktima donesenima na temelju članka 4., uključujući rezervni primjerak najnovije verzije digitalne putovnice za proizvode koju je pohranio pružatelj usluga digitalne putovnice za proizvode u skladu s člankom 10. stavkom 4.

Uvoznik nadalje osigurava da proizvod obuhvaćen delegiranim aktom donesenim na temelju članka 4. nosi potrebnu oznaku CE iz članka 45., ako je primjenjivo, u skladu s pravilima i uvjetima iz članka 46., ili alternativnu oznaku sukladnosti kako je utvrđeno u delegiranom aktu donesenom na temelju članka 4. stavka 6. točke (d), da su mu priloženi potrebni dokumenti te da je proizvođač ispunio zahtjeve utvrđene u članku 27. stavcima 5. i 6.

Ako uvoznici smatraju ili imaju razloga vjerovati da određeni proizvod nije usklađen sa zahtjevima utvrđenima u primjenjivim delegiranim aktima donesenima na temelju članka 4., ne smiju taj proizvod staviti na tržište ili staviti u uporabu dok se ne osigura njegova sukladnost.

3. Za proizvode obuhvaćene delegiranim aktom donesenim na temelju članka 4. uvoznici navode svoje ime, registrirani trgovački naziv ili registrirani žig, poštansku adresu i način elektroničke komunikacije putem kojih se s njima može stupiti u kontakt:

(a) na javno dostupnom dijelu digitalne putovnice za proizvode, ako je primjenjivo; i

(b) na proizvodu ili, ako to nije moguće, na pakiranju ili u dokumentu koji je priložen proizvodu.

Podatci za kontakt moraju biti jasni, razumljivi i čitljivi.

4. Uvoznici osiguravaju da su proizvodu obuhvaćenom delegiranim aktom donesenim na temelju članka 4. priložene digitalne upute na jeziku koji se može lako razumjeti, a određuje ga predmetna država članica. Takve upute moraju biti jasne, razumljive i čitljive te uključivati barem informacije navedene u članku 7. stavku 2. točki (b) podtočki ii., kako je utvrđeno u delegiranim aktima donesenima na temelju članka 4. Obveze utvrđene u članku 27. stavku 7. četvrtom i petom podstavku primjenjuju se *mutatis mutandis*.

5. Dok je proizvod pod njihovom odgovornošću uvoznici osiguravaju da uvjeti skladištenja ili prijevoza ne ugrožavaju usklađenost proizvoda sa zahtjevima utvrđenima u primjenjivom delegiranom aktu donesenom na temelju članka 4.

6. Uvoznici koji smatraju ili imaju razloga vjerovati da proizvod obuhvaćen delegiranim aktom donesenim na temelju članka 4. koji su stavili na tržište nije usklađen sa zahtjevima utvrđenima u tom delegiranom aktu bez nepotrebne odgode poduzimaju potrebne korektivne mjere kako bi taj proizvod učinili sukladnim ili ga odmah povukli ili opozvali, prema potrebi.

Uvoznici odmah obavješćuju tijela za nadzor tržišta država članica u kojima su proizvod stavili na raspolaganje o sumnji na nesukladnost i o svim poduzetim korektivnim mjerama.

7. Uvoznici stavljaju primjerak EU izjave o sukladnosti na raspolaganje tijelima za nadzor tržišta i osiguravaju da se na zahtjev tehnička dokumentacija može staviti na raspolaganje tim tijelima tijekom razdoblja od deset godina nakon što je proizvod obuhvaćen delegiranim aktom donesenim na temelju članka 4. stavljen na tržište ili je stavljen u uporabu, osim ako je u tom delegiranom aktu utvrđeno drukčije razdoblje.

8. Za proizvode obuhvaćene delegiranim aktom donesenim na temelju članka 4. uvoznici na temelju obrazloženog zahtjeva nadležnog nacionalnog tijela pružaju sve informacije i dokumentaciju koji su potrebni za dokazivanje sukladnosti tih proizvoda, uključujući tehničku dokumentaciju, na jeziku koji to tijelo može lako razumjeti. Te informacije i dokumentacija dostavljaju se u papirnatom ili elektroničkom obliku u najkraćem mogućem roku i najkasnije 15 dana nakon što je to tijelo primilo zahtjev.

Uvoznici surađuju s nadležnim nacionalnim tijelom u pogledu svih korektivnih mjera poduzetih kako bi se ispravio svaki slučaj neusklađenosti sa zahtjevima utvrđenima u primjenjivom delegiranom aktu donesenom na temelju članka 4.

*Članak 30.*

**Obveze distributerâ**

1. Kada stavljaju na raspolaganje na tržištu proizvod obuhvaćen delegiranim aktom donesenim na temelju članka 4., distributeri postupaju s dužnom pažnjom u vezi sa zahtjevima utvrđenima u primjenjivim delegiranim aktima.

2. Prije stavljanja na raspolaganje na tržištu proizvoda obuhvaćenog delegiranim aktom donesenim na temelju članka 4., distributeri provjeravaju:

(a) nosi li proizvod oznaku CE u skladu s člancima 45. i 46. ili oznaku sukladnosti donesenu u skladu s člankom 4. stavkom 6. točkom (d) te je li, prema potrebi, označen ili povezan s digitalnom putovnicom za proizvode u skladu s tim delegiranim aktom;

(b) jesu li proizvodu priloženi potrebni dokumenti i digitalne upute na jeziku koji kupci mogu lako razumjeti, a koji je odredila predmetna država članica, te jesu li takve upute jasne, razumljive i čitljive i uključuju li barem informacije utvrđene u članku 7. stavku 2. točki (b) podtočki ii., kako je utvrđeno u delegiranom aktu donesenom na temelju članka 4.; obveze utvrđene u članku 27. stavku 7. četvrtom i petom podstavku primjenjuju se *mutatis mutandis*; i

(c) ispunjavaju li proizvođač i uvoznik zahtjeve utvrđene u članku 27. stavcima 5. i 6. te u članku 29. stavku 3.

3. Ako distributeri smatraju ili imaju razloga vjerovati da proizvod prije nego što ga stave na raspolaganje na tržištu nije sukladan ili da njegov proizvođač nije usklađen sa zahtjevima utvrđenima u primjenjivim delegiranim aktima donesenima na temelju članka 4., ne smiju taj proizvod staviti na raspolaganje na tržištu sve dok se ne osigura njegova sukladnost ili dok se proizvođač ne uskladi sa zahtjevima.

Dok je proizvod pod njihovom odgovornošću distributeri osiguravaju da uvjeti skladištenja ili prijevoza ne ugrožavaju usklađenost proizvoda sa zahtjevima utvrđenima u primjenjivim delegiranim aktima donesenima na temelju članka 4.

4. Distributeri koji smatraju ili imaju razloga vjerovati da proizvod koji su stavili na raspolaganje na tržištu nije usklađen sa zahtjevima utvrđenima u primjenjivim delegiranim aktima donesenima na temelju članka 4. osiguravaju poduzimanje potrebnih korektivnih mjera i kako bi taj proizvod učinili sukladnim, povukli ga s tržišta ili opozvali, prema potrebi.

Distributeri odmah obavješćuju tijela za nadzor tržišta država članica u kojima su proizvod stavili na raspolaganje o sumnji na nesukladnost i o svim poduzetim korektivnim mjerama.

5. Na obrazložen zahtjev nadležnog nacionalnog tijela distributeri dostavljaju sve dostupne informacije i dokumentaciju koji su potrebni za dokazivanje sukladnosti proizvoda. Te informacije i dokumentacija dostavljaju se u papirnatom ili elektroničkom obliku, u roku od 15 dana nakon što je to tijelo primilo zahtjev.

Distributeri surađuju s nadležnim nacionalnim tijelom u pogledu svih korektivnih mjera poduzetih kako bi se ispravio svaki slučaj nesukladnosti s primjenjivim delegiranim aktom donesenim na temelju članka 4.

*Članak 31.*

**Obveze trgovaca**

1. Trgovci osiguravaju da njihovi kupci i potencijalni kupci imaju pristup svim relevantnim informacijama koje su priložene proizvodima, kako se zahtijeva delegiranim aktima donesenima na temelju članka 4., među ostalim u slučaju prodaje na daljinu.

2. Trgovci osiguravaju da je digitalna putovnica za proizvode lako dostupna kupcima i potencijalnim kupcima, među ostalim u slučaju prodaje na daljinu, kako je navedeno u članku 9. stavku 2. točki (e) i utvrđeno u primjenjivim delegiranim aktima donesenima na temelju članka 4.

3. Trgovci, među ostalim u slučaju prodaje na daljinu:

(a) na vidljiv način prikazuju kupcima i potencijalnim kupcima oznake predviđene u skladu s člankom 32. stavkom 1. točkom (b) ili (c);

(b) upućuju na informacije navedene na oznakama predviđenima u skladu s člankom 32. stavkom 1. točkom (b) ili (c), u vizualnim oglasima ili u tehničkom promidžbenom materijalu za određeni model, u skladu s primjenjivim delegiranim aktima donesenima na temelju članka 4.; i

(c) ne navode niti prikazuju druge oznake, obilježja, simbole ili natpise koji bi mogli obmanuti kupce i potencijalne kupce ili ih zbuniti u pogledu informacija navedenih na oznaci koje se odnose na zahtjeve za ekološki dizajn.

*Članak 32.*

**Obveze povezane s oznakama**

1. Ako se delegiranim aktom donesenim na temelju članka 4. zahtijeva da proizvodi imaju oznaku kako je navedeno u članku 16., gospodarski subjekti koji proizvode stavljaju na tržište ili ih stavljaju u uporabu:

(a) osiguravaju da se proizvodima, za svaku pojedinačnu jedinicu i besplatno, priloži tiskana oznaka u skladu s tim delegiranim aktom;

(b) besplatno dostavljaju trgovcu tiskane oznake ili primjerke oznake u digitalnom obliku odmah, a u svakom slučaju u roku od pet radnih dana od zahtjeva trgovca; i

(c) osiguravaju da su njihove oznake točne te pružaju tehničku dokumentaciju koja je dostatna kako bi se točnost njihovih oznaka mogla ocijeniti.

2. Ako se delegiranim aktom donesenim na temelju članka 4. zahtijeva da proizvodi imaju oznaku kako je navedeno u članku 16., gospodarski subjekti koji proizvode stavljaju na raspolaganje ili ih stavljaju u uporabu:

(a) upućuju na informacije navedene na oznaci u vizualnim oglasima ili u tehničkom promidžbenom materijalu za određeni model u skladu s primjenjivim delegiranim aktima donesenima na temelju članka 4.;

(b) ne navodu niti prikazuju druge oznake, obilježja, simbole ili natpise koji bi mogli obmanuti kupce ili potencijalne kupce ili ih zbuniti u pogledu informacija navedenih na oznaci koje se odnose na zahtjeve za ekološki dizajn.

*Članak 33.*

**Obveze pružateljâ usluge provođenja narudžbi**

Pružatelji usluge provođenja narudžbi osiguravaju da za proizvode kojima rukuju i koji su obuhvaćeni delegiranim aktom donesenim na temelju članka 4. uvjeti tijekom skladištenja, pakiranja, adresiranja ili otpreme ne ugrožavaju sukladnost proizvoda s tim delegiranim aktom.

*Članak 34.*

**Slučajevi u kojem se obveze proizvođačâ primjenjuju na uvoznike i distributere**

Uvoznici ili distributeri smatraju se proizvođačima za potrebe ove Uredbe ako:

(a) stavljaju na tržište proizvod obuhvaćen delegiranim aktom donesenim na temelju članka 4. pod svojim imenom ili žigom; ili

(b) mijenjaju takav proizvod koji je već stavljen na tržište na način koji utječe na usklađenost sa zahtjevima utvrđenima u primjenjivim delegiranim aktima donesenima na temelju s članka 4.

*Članak 35.*

**Obveze pružateljâ internetskih platformi za trgovanje i internetskih tražilica**

1. Opće obveze predviđene u člancima 11. i 30. Uredbe (EU) 2022/2065 primjenjuju se za potrebe ove Uredbe.

Ne dovodeći u pitanje opće obveze iz prvog podstavka, pružatelji internetskih platformi za trgovanje surađuju s tijelima za nadzor tržišta, na zahtjev tih tijela i u konkretnim slučajevima, kako bi se olakšalo svako djelovanje poduzeto radi uklanjanja ili, ako to nije moguće, ublažavanja nesukladnosti proizvoda koji se nudi ili je ponuđen na prodaju na internetu u okviru njihovih usluga.

2. Kad je riječ o ovlastima koje države članice dodjeljuju u skladu s člankom 14. Uredbe (EU) 2019/1020, države članice svojim tijelima za nadzor tržišta dodjeljuju ovlast da za sve proizvode obuhvaćene relevantnim delegiranim aktom donesenim na temelju članka 4. nalože pružatelju internetske platforme za trgovanje da djeluje u odnosu na jednu ili više određenih stavki sadržaja koje se odnose na nesukladni proizvod, među ostalim njihovim uklanjanjem. Takav se sadržaj smatra nezakonitim sadržajem u smislu članka 3. točke (h) Uredbe (EU) 2022/2065. Tijela za nadzor tržišta mogu, u skladu s člankom 9. Uredbe (EU) 2022/2065, izdavati takve naloge.

3. Pružatelji internetskih platformi za trgovanje uspostavljaju jedinstvenu kontaktnu točku za potrebe izravne komunikacije s tijelima država članica za nadzor tržišta u pogledu sukladnosti s ovom Uredbom.

Ta jedinstvena kontaktna točka može biti ista kontaktna točka kao i ona iz članka 22. stavka 1. Uredbe (EU) 2023/988 Europskog parlamenta i Vijeća ([62]) ili iz članka 11. stavka 1. Uredbe (EU) 2022/2065.

*Članak 36.*

**Obveze gospodarskih subjekata u pogledu informiranja**

1. Kada stavljaju na raspolaganje na tržištu proizvod obuhvaćen delegiranim aktom donesenim na temelju članka 4. putem prodaje na daljinu, gospodarski subjekti osiguravaju da su na proizvodu jasno i vidljivo navedene barem sljedeće informacije:

(a) ime, registrirano trgovačko ime ili registrirani žig proizvođača te poštanska adresa i elektronička adresa na kojoj je proizvođač dostupan;

(b) ako proizvođač nema poslovni nastan u Uniji, ime, poštanska i elektronička adresa te telefonski broj gospodarskog subjekta s poslovnim nastanom u Uniji u smislu članka 4. stavka 2. Uredbe (EU) 2019/1020; i

(c) informacije koje omogućuju identifikaciju proizvoda, uključujući njegovu sliku, vrstu i bilo koju drugu identifikacijsku oznaku proizvoda.

2. Gospodarski subjekti tijelima za nadzor tržišta na obrazložen zahtjev dostavljaju:

(a) ime svakog gospodarskog subjekta koji im je isporučio proizvod obuhvaćen područjem primjene delegiranog akta donesenog na temelju članka 4.;

(b) ime svakog gospodarskog subjekta kojem su isporučili takve proizvode, kao i količine i točne modele tih proizvoda.

Gospodarski subjekti moraju osigurati da su u stanju dostaviti informacije iz prvog podstavka tijekom deset godina nakon što su im isporučeni relevantni proizvodi i tijekom deset godina nakon što su isporučili takve proizvode, osim ako je u delegiranom aktu iz stavka 1. utvrđeno drukčije razdoblje. Te informacije dostavljaju se u papirnatom ili elektroničkom obliku u roku od 15 dana nakon što je tijelo za nadzor tržišta primilo zahtjev.

3. Kada Komisija na temelju članka 4. stavka 6. točke (a) podtočke iii. od proizvođača, njihovih ovlaštenih zastupnika ili uvoznika zahtijeva da dijelove tehničke dokumentacije povezane s relevantnim proizvodom učine digitalno dostupnima, ona uzima u obzir sljedeće kriterije:

(a) potrebu da se tijelima za nadzor tržišta olakša provjera usklađenosti proizvođača, njihovih ovlaštenih zastupnika i uvoznika s primjenjivim zahtjevima; i

(b) potrebu da se izbjegne nerazmjerno administrativno opterećenje za gospodarske subjekte, posebno za MSP-ove.

([62]) Uredba (EU) 2023/988 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. svibnja 2023. o općoj sigurnosti proizvoda, izmjeni Uredbe (EU) br. 1025/2012 Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive (EU) 2020/1828 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive 2001/95/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive Vijeća 87/357/EEZ (SL L 135, 23.5.2023., str. 1.).

Komisija određuje način na koji se odgovarajući dijelovi tehničke dokumentacije stavljaju na raspolaganje. Ako je digitalna putovnica za proizvode dostupna, tehnička dokumentacija stavlja se na raspolaganje putem putovnice.

*Članak 37.*

**Obveze gospodarskih subjekata u pogledu praćenja i izvješćivanja**

1. Kada Komisija na temelju članka 4. stavka 6. točke (b) od proizvođača, njihovih ovlaštenih zastupnika ili uvoznika zahtijeva da joj stave na raspolaganje informacije o količinama proizvoda, ona uzima u obzir sljedeće kriterije:

(a) dostupnost dokaza koji se odnose na prodor relevantnog proizvoda na tržište i koji su potrebni kako bi se olakšalo preispitivanje delegiranih akata donesenih na temelju članka 4. koji se primjenjuju na taj proizvod;

(b) potrebu da se izbjegne nerazmjerno administrativno opterećenje za gospodarske subjekte, posebno za MSP-ove; i

(c) korisnost traženih informacija i proporcionalnost tog zahtjeva.

Komisija određuje razdoblje na koje se odnose informacije iz prvog podstavka. Te se informacije razlikuju po modelu proizvoda.

Komisija navodi načine na koje se relevantne informacije stavljaju na raspolaganje i koliko često se stavljaju na raspolaganje.

Komisija osigurava da se informacije stavljene na raspolaganje obrađuju na siguran način i u skladu s pravom Unije.

2. Kada Komisija na temelju članka 4. stavka 6. točke (c) podtočke i. zahtijeva da proizvod tijekom uporabe može mjeriti energiju koju troši ili svoja svojstva u odnosu na druge odgovarajuće parametre proizvoda iz Priloga I., ona uzima u obzir sljedeće kriterije:

(a) korisnost podataka prikupljenih tijekom uporabe za krajnje korisnike za razumijevanje potrošnje energije ili svojstava proizvoda i upravljanje potrošnjom energije ili svojstvima proizvoda;

(b) tehničku izvedivost bilježenja podataka prikupljenih tijekom uporabe;

(c) potrebu da se izbjegne nerazmjerno administrativno opterećenje za gospodarske subjekte, posebno za MSP-ove; i

(d) potrebu da se osigura da se ne prikupljaju podatci koji omogućuju identifikaciju pojedinaca ili izvođenje zaključaka o ponašanju pojedinaca.

3. Proizvodi obuhvaćeni zahtjevom utvrđenim na temelju članka 4. stavka 6. točke (c), prema potrebi i u skladu s kriterijima utvrđenima u stavku 2. ovog članka, bilježe podatke prikupljene tijekom uporabe i čine takve podatke vidljivima krajnjem korisniku.

4. Kada Komisija na temelju članka 4. stavka 6. točke (c) podtočke ii. od proizvođača, njihovih ovlaštenih zastupnika ili uvoznika zahtijeva prikupljanje neosobnih podataka prikupljenih tijekom uporabe iz stavka 2. ovog članka i izvješćivanje Komisije o takvim podatcima, ona uzima u obzir sljedeće kriterije:

(a) korisnost neosobnih podataka prikupljenih tijekom uporabe za Komisiju pri preispitivanju zahtjevâ za ekološki dizajn ili pri pomaganju tijelima za nadzor tržišta sa statističkim podatcima za analizu koja se temelji na riziku; i

(b) potrebu da se izbjegne nerazmjerno administrativno opterećenje za gospodarske subjekte, posebno za MSP-ove.

5. Zahtjevi iz stavka 4. mogu se posebno sastojati od:

(a) prikupljanja neosobnih podataka prikupljenih tijekom uporabe ako im se može pristupiti na daljinu putem interneta nakon što je krajnji korisnik dao izričitu suglasnost za stavljanje tih podataka na raspolaganje; i

(b) izvješćivanje Komisije o tim podatcima najmanje jednom godišnje.

Ako se u skladu s prvim podstavkom točkom (b) zahtijeva izvješćivanje, ti podatci uključuju, ako je dostupan, identifikacijski broj modela kako je registriran u bazi podataka o proizvodima iz članka 12. stavka 1. Uredbe (EU) 2017/1369 i, ako je to relevantno za njihovu učinkovitost, opće zemljopisne informacije o proizvodima.

6. Komisija u relevantnom delegiranom aktu utvrđuje pojedinosti i format za izvješćivanje o neosobnim podatcima prikupljenima tijekom uporabe kako je navedeno u stavku 4.

7. Komisija periodično ocjenjuje neosobne podatke prikupljene tijekom uporabe dobivene na temelju stavka 4. i, prema potrebi, objavljuje agregirane skupove podataka.

*Članak 38.*

**Zahtjevi za aktere u lancu opskrbe**

Kada je to utvrđeno u delegiranom aktu donesenom na temelju članka 4., akteri u lancu opskrbe:

(a) na zahtjev besplatno pružaju proizvođačima, prijavljenim tijelima i nadležnim nacionalnim tijelima dostupne relevantne informacije koje se odnose na proizvode koje isporučuju ili usluge koje pružaju;

(b) u nedostatku informacija iz točke (a) dopuštaju proizvođačima da procijene proizvode koje isporučuju ili usluge koje pružaju i tim proizvođačima omogućuju pristup relevantnim dokumentima ili postrojenjima; i

(c) omogućuju prijavljenim tijelima i nadležnim nacionalnim tijelima da provjere točnost informacija koje se odnose na njihove djelatnosti.

POGLAVLJE VIII.

**SUKLADNOST PROIZVODÂ**

*Članak 39.*

**Metode ispitivanja, mjerenja i izračuna**

1. Za potrebe usklađenosti i provjere usklađenosti sa zahtjevima za ekološki dizajn, ispitivanja, mjerenja i izračuni provode se primjenom usklađenih normi ili drugih pouzdanih, točnih i ponovljivih metoda kojima se uzimaju u obzir najsuvremenije općeprihvaćene metode. Takve metode moraju ispunjavati zahtjeve u pogledu metoda ispitivanja, mjerenja i izračuna utvrđenih u relevantnim delegiranim aktima donesenima na temelju članka 4.

2. Kada utvrđuje zahtjeve za uporabu digitalnih alata na temelju članka 4. stavka 6. točke (c) podtočke iii., Komisija uzima u obzir sljedeće kriterije:

(a) potrebu da se osigura usklađena primjena metoda izračuna; i

(b) potrebu da se administrativno opterećenje uvedeno za gospodarske subjekte svede na najmanju moguću mjeru.

Digitalni alati moraju biti besplatno dostupni gospodarskim subjektima.

*Članak 40.*

**Sprečavanje izbjegavanja mjera i pogoršanja svojstava**

1. Gospodarski subjekti ne smiju se ponašati na način kojim se narušava sukladnost proizvoda s ovom Uredbom bez obzira na to je li to ponašanje ugovorne, komercijalne, tehničke ili druge prirode.

2. Proizvodi obuhvaćeni područjem primjene delegiranog akta donesenog na temelju članka 4. ne stavljaju se na tržište ili se ne stavljaju u uporabu ako su osmišljeni da mijenjaju svoje ponašanje ili svojstva pri ispitivanju u cilju postizanja povoljnijeg rezultata za bilo koji od parametara proizvoda uređenih u primjenjivim delegiranim aktima donesenima na temelju članka 4.

Za potrebe ovog stavka proizvodi osmišljeni da mijenjaju svoje ponašanje ili svojstva pri ispitivanju smatraju se proizvodima osmišljenima da mogu ustanoviti da se ispituju i kao odgovor automatski promijeniti svoja svojstva i proizvodima koji su unaprijed postavljeni da promijene svoja svojstva pri ispitivanju.

3. Gospodarski subjekti koji stavljaju na tržište ili stavljaju u uporabu proizvod obuhvaćen delegiranim aktom donesenim na temelju članka 4. ne smiju propisivati posebne upute za ispitivanje kojima se ponašanje ili svojstva proizvoda mijenjaju u cilju postizanja povoljnijeg rezultata za bilo koji parametar proizvoda uređen u primjenjivim delegiranim aktima donesenima na temelju članka 4.

Za potrebe ovog stavka posebne upute za ispitivanje kojima se ponašanje ili svojstva proizvoda mijenjaju smatraju se uputama koje dovode do ručne izmjene proizvoda prije ispitivanja kojom se mijenjaju svojstva proizvoda.

4. Proizvodi obuhvaćeni područjem primjene delegiranog akta donesenog na temelju članka 4. ne stavljaju se na tržište ili se ne stavljaju u uporabu ako su osmišljeni tako da mijenjaju svoje ponašanje ili svojstva u kratkom razdoblju nakon stavljanja u uporabu, što dovodi do pogoršanja njihovih svojstava u odnosu na bilo koji od parametara proizvoda uređenih u primjenjivim delegiranim aktima donesenima na temelju članka 4. ili do pogoršanja njihova rada sa stajališta korisnika.

5. Ažuriranja softvera ili ugrađenog softvera ne smiju dovesti do pogoršanja svojstava proizvoda izvan prihvatljivih razmjera koji su utvrđeni u primjenjivim delegiranim aktima donesenima na temelju članka 4. u odnosu na bilo koji parametar proizvoda uređen u tim delegiranim aktima ili rad proizvoda sa stajališta korisnika kada se mjeri metodom ispitivanja koja se primjenjuje za ocjenjivanje sukladnosti, osim ako kupac prije ažuriranja izričito pristane na takvo pogoršanje svojstava. Odbijanje ažuriranja ne smije dovesti do ikakve promjene.

Ažuriranja softvera ili ugrađenog softvera ne smiju ni u kojem slučaju dovesti do pogoršanja svojstava proizvoda iz prvog podstavka ovog stavka u tolikoj mjeri da proizvod postane neusklađen sa zahtjevima utvrđenima u delegiranim aktima donesenima na temelju članka 4. koji su primjenjivi u trenutku stavljanja na tržište ili stavljanja u uporabu proizvoda.

*Članak 41.*

**Pretpostavka sukladnosti**

1. Za metode ispitivanja, mjerenja ili izračuna iz članka 39. koje su u skladu s usklađenim normama ili dijelovima usklađenih normi na koje su upućivanja objavljena u *Službenom listu Europske unije* pretpostavlja se da su u skladu sa zahtjevima utvrđenima u tom članku i sa zahtjevima u pogledu ispitivanja, mjerenja i izračuna utvrđenima u delegiranim aktima donesenima na temelju članka 4. u mjeri u kojoj su ti zahtjevi obuhvaćeni takvim usklađenim normama ili njihovim dijelovima.

2. Za digitalne putovnice za proizvode koje su u skladu s usklađenim normama ili dijelovima usklađenih normi na koje su upućivanja objavljena u *Službenom listu Europske unije* pretpostavlja se da su u skladu sa zahtjevima utvrđenima u člancima 10. i 11. u mjeri u kojoj su ti zahtjevi obuhvaćeni takvim usklađenim normama ili njihovim dijelovima.

3. Za proizvode koji su u skladu s usklađenim normama ili dijelovima usklađenih normi na koje su upućivanja objavljena u *Službenom listu Europske unije* pretpostavlja se da su u skladu sa zahtjevima za ekološki dizajn utvrđenima u delegiranim aktima donesenima na temelju članka 4. u mjeri u kojoj su ti zahtjevi obuhvaćeni takvim usklađenim normama ili njihovim dijelovima.

4. Za proizvode obuhvaćene delegiranim aktom donesenim na temelju članka 4. kojima je dodijeljen znak za okoliš EU-a u skladu s Uredbom (EZ) br. 66/2010 pretpostavlja se da su u skladu sa zahtjevima za ekološki dizajn utvrđenima u tom delegiranom aktu u mjeri u kojoj su ti zahtjevi obuhvaćeni mjerilima za dodjelu znaka za okoliš EU-a utvrđenima na temelju članka 16. stavka 2. te uredbe.

*Članak 42.*

**Zajedničke specifikacije**

1. Komisija može donijeti provedbene akte kojima se za proizvode obuhvaćene delegiranim aktima donesenima na temelju članka 4. utvrđuju zajedničke specifikacije koje obuhvaćaju zahtjeve za ekološki dizajn, neophodne zahtjeve za digitalne putovnice za proizvode iz članaka 10. i 11. ili metode ispitivanja, mjerenja ili izračuna iz članka 39.

Ti se provedbeni akti donose samo ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

(a) Komisija je, na temelju članka 10. stavka 1. Uredbe (EU) br. 1025/2012, zatražila od jedne ili više europskih organizacija za normizaciju da izrade usklađenu normu za zahtjev za ekološki dizajn, za neophodni zahtjev za digitalne putovnice za proizvode iz članaka 10. i 11. ove Uredbe ili za metodu ispitivanja, mjerenja ili izračuna iz članka 39. ove Uredbe; i:

i. zahtjev nije prihvaćen;

ii. usklađena norma koja se odnosi na taj zahtjev nije dostavljena u roku utvrđenom u skladu s člankom 10. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 1025/2012; ili

iii. usklađena norma nije u skladu sa zahtjevom; i

(b) upućivanje na usklađene norme za zahtjev za ekološki dizajn, za neophodni zahtjev za digitalne putovnice za proizvode iz članaka 10. i 11. ove Uredbe ili za metodu ispitivanja, mjerenja ili izračuna iz članka 39. ove Uredbe nije objavljeno u *Službenom listu Europske unije* u skladu s Uredbom (EU) br. 1025/2012 te se ne očekuje da će se takvo upućivanje objaviti u razumnom roku.

Provedbeni akti iz prvog podstavka ovog stavka donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 73. stavka 3.

2. Prije nego što izradi nacrt provedbenih akata iz stavka 1. ovog članka Komisija obavješćuje odbor iz članka 22. Uredbe (EU) br. 1025/2012 da smatra da su uvjeti iz stavka 1. ovog članka ispunjeni.

3. Pri izradi nacrta provedbenih akata iz stavka 1. Komisija uzima u obzir stajališta Foruma za ekološki dizajn i stručne skupine država članica te svih ostalih relevantnih tijela i na odgovarajući se način savjetuje sa svim relevantnim dionicima.

4. Za metode ispitivanja, mjerenja i izračuna iz članka 39. koje su u skladu sa zajedničkim specifikacijama ili njihovim dijelovima utvrđenima u provedbenim aktima iz stavka 1. ovog članka pretpostavlja se da su u skladu sa zahtjevima utvrđenima u tom članku i sa zahtjevima u pogledu ispitivanja, mjerenja i izračuna utvrđenima u delegiranim aktima donesenima na temelju članka 4. u mjeri u kojoj su ti zahtjevi obuhvaćeni takvom zajedničkom specifikacijom ili njezinim dijelovima.

5. Za proizvode obuhvaćene područjem primjene ove Uredbe koji su u skladu sa zajedničkim specifikacijama ili njihovim dijelovima utvrđenima u provedbenim aktima iz stavka 1. ovog članka pretpostavlja se da su u skladu sa zahtjevima za ekološki dizajn ili s neophodnim zahtjevima za digitalne putovnice za proizvode iz članaka 10. i 11. ili sa zahtjevima za metode ispitivanja, mjerenja ili izračuna iz članka 39. utvrđenima u primjenjivim delegiranim aktima donesenima na temelju članka 4. u mjeri u kojoj su ti zahtjevi obuhvaćeni tim zajedničkim specifikacijama ili njihovim dijelovima.

6. Ako europska organizacija za normizaciju donese usklađenu normu i predloži je Komisiji radi objave upućivanja na nju u *Službenom listu Europske unije*, Komisija ocjenjuje usklađenu normu u skladu s Uredbom (EU) br. 1025/2012.

Kada se upućivanja na usklađenu normu objave u *Službenom listu Europske unije*, Komisija stavlja izvan snage provedbene akte iz stavka 1. ili njihove dijelove koji obuhvaćaju iste zahtjeve za ekološki dizajn, neophodne zahtjeve za digitalne putovnice za proizvode te zahtjeve za metode ispitivanja, mjerenja ili izračuna.

7. Ako država članica ili Europski parlament smatra da zajednička specifikacija ne ispunjava u potpunosti zahtjeve za ekološki dizajn, neophodne zahtjeve za digitalne putovnice za proizvode te zahtjeve za metode ispitivanja, mjerenja ili izračuna, o tome obavješćuje Komisiju dostavljanjem detaljnog objašnjenja. Komisija ocjenjuje to detaljno objašnjenje i, prema potrebi, može izmijeniti provedbeni akt kojim se utvrđuje predmetna zajednička specifikacija.

*Članak 43.*

**Ocjenjivanje sukladnosti**

1. Pri određivanju primjenjivog postupka ocjenjivanja sukladnosti na temelju članka 4. stavka 5. Komisija uzima u obzir sljedeće kriterije:

(a) je li predmetni modul primjeren vrsti proizvoda i relevantnim zahtjevima za ekološki dizajn te razmjeran javnom interesu koji se nastoji ostvariti;

(b) prirodu rizika povezanih s proizvodom te razmjer u kojem ocjenjivanje sukladnosti odgovara prirodi i stupnju tih rizika; i

(c) u slučaju kada je obvezno sudjelovanje treće strane, potrebu proizvođača da slobodno odabere između modula osiguranja kvalitete i modula izdavanja potvrde za proizvod utvrđenih u Prilogu II. Odluci br. 768/2008/EZ.

2. Zapisi i korespondencija koji se odnose na ocjenjivanje sukladnosti sastavljaju se na službenom jeziku države članice u kojoj prijavljeno tijelo koje je uključeno u postupak ocjenjivanja sukladnosti iz stavka 1. ima poslovni nastan ili na jeziku koji to tijelo prihvati.

*Članak 44.*

**EU izjava o sukladnosti**

1. EU izjavom o sukladnosti potvrđuje se da je dokazano ispunjenje zahtjeva za ekološki dizajn utvrđenih u primjenjivim delegiranim aktima donesenima na temelju članka 4. ili da se primjenjuje pretpostavka sukladnosti u skladu s člankom 41.

2. EU izjava o sukladnosti ima strukturu obrasca iz Priloga V. te sadržava elemente navedene u primjenjivom postupku ocjenjivanja sukladnosti i upućivanje na primjenjive delegirane akte donesene na temelju članka 4. Redovito se ažurira te se prevodi na jezik ili jezike koje zahtijeva država članica na čije je tržište proizvod stavljen ili je na njemu na raspolaganju.

3. Ako se na proizvod obuhvaćen delegiranim aktom donesenim na temelju članka 4. primjenjuje više od jednog pravnog akta Unije kojim se zahtijeva EU izjava o sukladnosti, sastavlja se samo jedna EU izjava o sukladnosti s obzirom na sve takve pravne akte Unije. U toj izjavi navode se predmetni pravni akti Unije i upućivanja na objavu za te pravne akte Unije. To može biti dosje sastavljen od relevantnih pojedinačnih EU izjava o sukladnosti.

4. Sastavljanjem EU izjave o sukladnosti proizvođač preuzima odgovornost za sukladnost proizvoda.

*Članak 45.*

**Opća načela za oznaku CE**

Na oznaku CE primjenjuju se opća načela utvrđena u članku 30. Uredbe (EZ) br. 765/2008.

*Članak 46.*

**Pravila i uvjeti za stavljanje oznake CE**

1. Oznaka CE stavlja se na proizvod tako da bude uočljiva, čitljiva i neizbrisiva. Ako to zbog prirode proizvoda nije moguće ili nije opravdano, oznaka se stavlja na pakiranje i u popratne dokumente.

2. Oznaka CE stavlja se prije nego što je proizvod stavljen na tržište ili stavljen u uporabu.

3. Iza oznake CE proizvoda za koji prijavljeno tijelo sudjeluje u fazi kontrole proizvodnje nalazi se identifikacijski broj tog prijavljenog tijela.

Identifikacijski broj prijavljenog tijela stavlja sâmo prijavljeno tijelo ili, prema njegovim uputama, proizvođač ili njegov ovlašteni zastupnik.

4. Iza oznake CE i, ako je to primjenjivo, identifikacijskog broja prijavljenog tijela može slijediti piktogram ili druga oznaka kojom se označuje poseban rizik ili posebna uporaba.

5. Države članice nastavljaju razvijati postojeće mehanizme kako bi osigurale pravilnu provedbu režima kojim se upravlja oznakama CE te poduzimaju odgovarajuće mjere u slučaju nepravilne uporabe oznake CE.

*Članak 47.*

**Posebna pravila o oznakama**

U pogledu proizvoda koji prema pravu Unije ne podliježu zahtjevima za oznaku CE, pri određivanju pravila o oznakama kojima se označava usklađenost s primjenjivim zahtjevima za ekološki dizajn na temelju članka 4. stavka 6. točke (d), Komisija uzima u obzir sljedeće kriterije:

(a) potrebu da se administrativno opterećenje za gospodarske subjekte svede na najmanju moguću mjeru;

(b) potrebu da se osigura usklađenost u odnosu na druge oznake koje se primjenjuju na određeni proizvod; i

(c) potrebu da se spriječi zabuna u pogledu značenja oznaka na temelju drugog prava Unije.

POGLAVLJE IX.

**PRIJAVLJIVANJE TIJELÂ ZA OCJENJIVANJE SUKLADNOSTI**

*Članak 48.*

**Prijavljivanje**

Ako su zadaće ocjenjivanja sukladnosti u svojstvu treće strane predviđene delegiranim aktima donesenima na temelju članka 4., države članice Komisiji i drugim državama članicama prijavljuju tijela ovlaštena za obavljanje tih zadaća.

*Članak 49.*

**Tijela koja provode prijavljivanje**

1. Države članice imenuju tijelo koje provodi prijavljivanje nadležno za utvrđivanje i provedbu postupaka potrebnih za ocjenjivanje i prijavljivanje tijelâ za ocjenjivanje sukladnosti te praćenje prijavljenih tijela, uključujući usklađenost s člankom 54.

2. Države članice mogu odlučiti da ocjenjivanje i praćenje iz stavka 1. provodi nacionalno akreditacijsko tijelo u smislu Uredbe (EZ) br. 765/2008 i u skladu s njom.

3. Ako tijelo koje provodi prijavljivanje delegira ili na neki drugi način povjeri ocjenjivanje, prijavljivanje ili praćenje iz stavka 1. ovog članka tijelu koje nije vladino tijelo, to tijelo mora biti pravni subjekt i *mutatis mutandis* ispunjavati zahtjeve utvrđene u članku 50. Osim toga, ono mora imati rješenja za osiguranje od odgovornosti koje proizlaze iz njegovih aktivnosti.

4. Tijelo koje provodi prijavljivanje preuzima punu odgovornost za zadaće koje obavlja tijelo iz stavka 3.

*Članak 50.*

**Zahtjevi u pogledu tijela koja provode prijavljivanje**

1. Tijelo koje provodi prijavljivanje osniva se tako da ne dolazi do sukoba interesa s tijelima za ocjenjivanje sukladnosti.

2. Tijelo koje provodi prijavljivanje organizirano je i radi tako da štiti objektivnost i nepristranost svojih aktivnosti.

3. Tijelo koje provodi prijavljivanje organizirano je tako da svaku odluku koja se odnosi na prijavljivanje tijela za ocjenjivanje sukladnosti donose stručne osobe koje nisu provodile ocjenjivanje.

4. Tijelo koje provodi prijavljivanje ne smije nuditi niti obavljati aktivnosti koje provode tijela za ocjenjivanje sukladnosti ni savjetodavne usluge na tržišnoj ili konkurentskoj osnovi.

5. Tijelo koje provodi prijavljivanje štiti povjerljivost informacija koje prikupi. Međutim, na zahtjev razmjenjuje informacije o prijavljenim tijelima s Komisijom, tijelima drugih država članica koja provode prijavljivanje i drugim relevantnim nacionalnim tijelima.

6. Tijelo koje provodi prijavljivanje ocjenjuje samo posebno tijelo za ocjenjivanje sukladnosti koje podnosi zahtjev za prijavljivanje i ne uzima u obzir kapacitete ili osoblje matičnih društava ili sestrinskih društava. Tijelo koje provodi prijavljivanje ocjenjuje to tijelo u odnosu na sve relevantne zahtjeve i zadaće ocjenjivanja sukladnosti.

7. Tijelo koje provodi prijavljivanje raspolaže s dovoljnim brojem stručnog osoblja i financijskih sredstava za uredno obavljanje svojih zadaća.

*Članak 51.*

**Obveze tijela koja provode prijavljivanje u pogledu obavješćivanja**

Države članice obavješćuju Komisiju o svojim postupcima za ocjenjivanje i prijavljivanje tijelâ za ocjenjivanje sukladnosti, o praćenju prijavljenih tijela i o svim povezanim promjenama.

Komisija objavljuje te informacije.

*Članak 52.*

**Zahtjevi u pogledu prijavljenih tijela**

1. Za potrebe prijavljivanja tijelo za ocjenjivanje sukladnosti ispunjava zahtjeve utvrđene u stavcima od 2. do 12.

2. Tijelo za ocjenjivanje sukladnosti osniva se na temelju nacionalnog prava države članice i ima pravnu osobnost.

3. Tijelo za ocjenjivanje sukladnosti je tijelo koje ima svojstvo treće strane i ne ovisi o organizaciji ili proizvodu koji ocjenjuje. Ne smije imati nikakve poslovne veze s organizacijama koje imaju interes u pogledu proizvoda koje ocjenjuje, posebno s proizvođačima, njihovim trgovinskim partnerima i njihovim dioničarima. Time se tijelu za ocjenjivanje sukladnosti ne oduzima mogućnost obavljanja aktivnosti ocjenjivanja sukladnosti za konkurentske proizvođače.

4. Tijelo za ocjenjivanje sukladnosti, njegovo najviše rukovodstvo i osoblje zaduženo za provedbu zadaća ocjenjivanja sukladnosti ne smiju biti projektant, proizvođač, dobavljač, uvoznik, distributer, instalater, kupac, vlasnik, korisnik ili održavatelj proizvoda koje ocjenjuju kao ni zastupnik bilo koje od tih strana. To ne znači da tijelo za ocjenjivanje sukladnosti ne smije rabiti ocijenjene proizvode koji su mu potrebni za rad ni da se ti proizvodi ne smiju rabiti u osobne svrhe.

Tijelo za ocjenjivanje sukladnosti, njegovo najviše rukovodstvo i osoblje zaduženo za provedbu ocjenjivanja sukladnosti ne smiju izravno sudjelovati u projektiranju, proizvodnji ili izgradnji, ili stavljanju na tržište, postavljanju, uporabi ili održavanju tih proizvoda ni zastupati stranke koje sudjeluju u tim aktivnostima. Ne smiju sudjelovati ni u kakvoj aktivnosti

koja može ugroziti neovisnost njihove prosudbe ili integritet u odnosu na aktivnosti ocjenjivanja sukladnosti za koje su prijavljeni. To se osobito odnosi na savjetodavne usluge.

Tijela za ocjenjivanje sukladnosti dužna su osigurati da aktivnosti njihovih matičnih društava ili sestrinskih društava, društava kćeri ili podugovaratelja ne utječu na povjerljivost, objektivnost i nepristranost njihovih aktivnosti ocjenjivanja sukladnosti.

Tijelo za ocjenjivanje sukladnosti ne smije delegirati podugovaratelju odnosno društvu kćeri uspostavu i nadzor internih postupaka, općih politika, kodeksa ponašanja ili drugih internih pravila, imenovanje svojeg osoblja za određene zadaće ili donošenje odluka o ocjenjivanju sukladnosti.

5. Tijelo za ocjenjivanje sukladnosti i njegovo osoblje provode aktivnosti ocjenjivanja sukladnosti na najvišem stupnju profesionalnog integriteta i potrebne tehničke stručnosti u određenom području. Ne podliježu nikakvim pritiscima ni poticajima, posebno financijskima, koji bi mogli utjecati na njihovu prosudbu ili rezultate njihovih aktivnosti ocjenjivanja sukladnosti, posebno u vezi s osobama ili skupinama osoba koje imaju interes u pogledu rezultata tih aktivnosti.

6. Tijelo za ocjenjivanje sukladnosti mora biti u stanju obavljati sve zadaće ocjenjivanja sukladnosti koje su mu dodijeljene na temelju relevantnog delegiranog akta donesenog na temelju članka 4. i za koje je prijavljeno, bez obzira na to obavlja li te zadaće sâmo ili se one obavljaju u njegovo ime i pod njegovom odgovornošću.

Tijelo za ocjenjivanje sukladnosti u svakom trenutku te za svaki zasebni postupak ocjenjivanja sukladnosti i svaku vrstu ili kategoriju proizvoda s digitalnim elementima za koje je prijavljeno mora raspolagati:

(a) potrebnim osobljem sa stručnim znanjem te dovoljnim i odgovarajućim iskustvom za obavljanje zadaća ocjenjivanja sukladnosti;

(b) potrebnim opisima postupaka u skladu s kojima se provodi ocjenjivanje sukladnosti, čime se osigurava transparentnost i mogućnost ponavljanja tih postupaka, uključujući opise načina na koje relevantno osoblje, njihov status i zadaće odgovaraju zadaćama ocjenjivanja sukladnosti za koje to tijelo namjerava biti prijavljeno;

(c) odgovarajućim politikama i postupcima za razlikovanje zadaća koje provodi kao prijavljeno tijelo od njegovih drugih aktivnosti;

(d) postupcima za obavljanje aktivnosti u kojima se vodi računa o veličini društva, sektoru u kojemu posluje, njegovoj strukturi, stupnju složenosti tehnologije proizvoda o kojima je riječ i masovnom ili serijskom karakteru proizvodnog procesa.

Tijelo za ocjenjivanje sukladnosti raspolaže sredstvima potrebnima za primjereno obavljanje tehničkih i administrativnih zadaća povezanih s aktivnostima ocjenjivanja sukladnosti te ima pristup potrebnoj opremi ili objektima.

7. Osoblje zaduženo za aktivnosti ocjenjivanja sukladnosti mora imati:

(a) dobru tehničku i stručnu osposobljenost kojom su obuhvaćene sve aktivnosti ocjenjivanja sukladnosti za koje je tijelo za ocjenjivanje sukladnosti prijavljeno;

(b) zadovoljavajuće poznavanje zahtjeva povezanih s ocjenjivanjima koja provodi i odgovarajuće ovlaštenje za ta ocjenjivanja, uključujući odgovarajuće poznavanje i razumijevanje relevantnog zakonodavstva, zahtjeva u pogledu ispitivanja, mjerenja i izračuna, primjenjivih usklađenih normi ili zajedničkih specifikacija i relevantnih odredaba ove Uredbe te delegiranih akata donesenih na temelju članka 4.;

(c) sposobnost za sastavljanje potvrda, vođenje evidencije i pripremu izvješća kojima se dokazuje da su ocjenjivanja provedena.

8. Osoblje odgovorno za donošenje odluka o ocjenjivanju:

(a) mora biti zaposleno u tijelu za ocjenjivanje sukladnosti na temelju nacionalnog prava države članice koja je provela prijavljivanje;

(b) ne smije biti u bilo kakvom potencijalnom sukobu interesa;

(c) mora biti kompetentno za provjeru ocjenjivanja koja provodi drugo osoblje, vanjski stručnjaci ili podugovaratelji;

(d) mora ga biti dovoljno za osiguravanje kontinuiteta poslovanja i dosljednog pristupa ocjenjivanju sukladnosti.

9. Jamči se nepristranost tijela za ocjenjivanje sukladnosti, njihova najvišeg rukovodstva i osoblja zaduženog za ocjenjivanje.

Naknada za rad najvišeg rukovodstva i osoblja zaduženog za ocjenjivanje u tijelu za ocjenjivanje sukladnosti ne ovisi o broju ni o rezultatima provedenih ocjenjivanja.

10. Tijela za ocjenjivanje sukladnosti sklapaju ugovor o osiguranju od odgovornosti, osim ako je odgovornost preuzela država članica u skladu s nacionalnim pravom ili ako je sama država članica izravno odgovorna za ocjenjivanje sukladnosti.

11. Osoblje tijela za ocjenjivanje sukladnosti čuva poslovnu tajnu koja se odnosi na sve informacije prikupljene pri provođenju zadaća ocjenjivanja sukladnosti na temelju relevantnih delegiranih akata donesenih na temelju članka 4., osim u odnosu na tijela koja provode prijavljivanje i druga nacionalna tijela države članice u kojoj obavlja svoje aktivnosti. Vlasnička su prava zaštićena.

12. Tijela za ocjenjivanje sukladnosti sudjeluju u odgovarajućim aktivnostima normizacije ili osiguravaju da je njihovo osoblje koje provodi ocjenjivanje informirano o tim aktivnostima te uzimaju u obzir relevantne smjernice i preporuke koje su izdali nadležni tehnički odbori europskih tijela za normizaciju.

*Članak 53.*

**Pretpostavka sukladnosti tijelâ za ocjenjivanje sukladnosti**

Ako tijelo za ocjenjivanje sukladnosti dokaže da ispunjava kriterije utvrđene u relevantnim usklađenim normama ili njihovih dijelovima, na koje su upućivanja objavljena u *Službenom listu Europske unije*, pretpostavlja se da ispunjava zahtjeve utvrđene u članku 52. u mjeri u kojoj primjenjive usklađene norme obuhvaćaju te zahtjeve.

*Članak 54.*

**Društva kćeri i podugovaratelji prijavljenih tijela**

1. Ako prijavljeno tijelo podugovori određene zadaće povezane s ocjenjivanjem sukladnosti ili ih prenese društvu kćeri, dužno je pobrinuti se da taj podugovaratelj ili to društvo kći ispunjava zahtjeve iz članka 52. te o tome obavijestiti tijelo koje provodi prijavljivanje.

2. Prijavljena tijela preuzimaju punu odgovornost za zadaće koje obavljaju podugovaratelji ili društva kćeri bez obzira na to gdje imaju poslovni nastan.

3. Aktivnosti se mogu podugovoriti ili ih može provoditi društvo kći samo uz suglasnost klijenta.

4. Prijavljena tijela čuvaju na raspolaganju tijelu koje provodi prijavljivanje relevantne dokumente koji se odnose na ocjenu i praćenje kvalifikacija podugovaratelja ili društva kćeri i poslova koje oni obavljaju na temelju relevantnih delegiranih akata donesenih na temelju članka 4.

*Članak 55.*

**Zahtjev za prijavljivanje**

1. Tijelo za ocjenjivanje sukladnosti podnosi zahtjev za prijavljivanje tijelu koje provodi prijavljivanje u državi članici u kojoj ima poslovni nastan.

2. Tom zahtjevu prilaže se opis aktivnosti ocjenjivanja sukladnosti, modula za ocjenjivanje sukladnosti te proizvoda za koje to tijelo tvrdi da je nadležno te potvrda o akreditaciji, ako postoji, koju je izdalo nacionalno akreditacijsko tijelo i kojom se potvrđuje da tijelo za ocjenjivanje sukladnosti ispunjava zahtjeve utvrđene u članku 52. Potvrda o akreditaciji odnosi se samo na točno ono pravno tijelo koje podnosi zahtjev za prijavljivanje i temelji se, uz relevantne usklađene norme, na posebnim zahtjevima i zadaćama ocjenjivanja sukladnosti utvrđenima u relevantnom delegiranom aktu donesenom na temelju članka 4.

3. Ako predmetno tijelo za ocjenjivanje sukladnosti ne može dostaviti potvrdu o akreditaciji, ono tijelu koje provodi prijavljivanje dostavlja svu dokaznu dokumentaciju potrebnu za provjeru, priznavanje i redovito praćenje njegove sukladnosti sa zahtjevima utvrđenima u članku 52.

*Članak 56.*

**Postupak prijavljivanja**

1. Tijela koja provode prijavljivanje mogu prijaviti samo tijela za ocjenjivanje sukladnosti koja ispunjavaju zahtjeve utvrđene u članku 52.

2. Tijela koja provode prijavljivanje prijavu dostavljaju Komisiji i drugim državama članicama putem alata za elektroničko prijavljivanje koji je razvila i kojim upravlja Komisija.

3. Prijava obuhvaća sve pojedinosti o aktivnostima ocjenjivanja sukladnosti, modulu ili modulima za ocjenjivanje sukladnosti te predmetnom proizvodu ili predmetnim proizvodima i relevantnu potvrdu o stručnosti.

4. Ako se prijavljivanje ne temelji na potvrdi o akreditaciji iz članka 55. stavka 2., tijelo koje provodi prijavljivanje Komisiji i drugim državama članicama dostavlja dokaznu dokumentaciju kojom se potvrđuje stručnost tijela za ocjenjivanje sukladnosti i uspostavljeni mehanizmi kako bi se osiguralo da će se to tijelo redovito pratiti i da će nastaviti ispunjavati zahtjeve utvrđene u članku 52.

5. Predmetno tijelo za ocjenjivanje sukladnosti može obavljati aktivnosti prijavljenog tijela ako Komisija ili druge države članice ne podnesu prigovor u roku od dva tjedna od prijavljivanja ako je upotrijebljena potvrda o akreditaciji ili u roku od dva mjeseca od prijavljivanja ako akreditacija nije upotrijebljena.

Samo se takvo tijelo smatra prijavljenim tijelom za potrebe ove Uredbe.

6. Prijava postaje valjana dan nakon što Komisija uvrsti tijelo na popis prijavljenih tijela iz članka 57. stavka 2.

Predmetno tijelo može obavljati aktivnosti prijavljenog tijela tek nakon što prijava postane valjana.

Komisija ne objavljuje prijavu ako zna ili sazna da predmetno prijavljeno tijelo ne ispunjava zahtjeve utvrđene u članku 52.

7. Komisija i druge države članice obavješćuju se o svim naknadnim relevantnim izmjenama prijave.

*Članak 57.*

**Identifikacijski brojevi i popisi prijavljenih tijela**

1. Komisija prijavljenom tijelu dodjeljuje identifikacijski broj.

Dodjeljuje mu samo jedan takav broj, čak i ako je tijelo prijavljeno na temelju više akata Unije.

2. Komisija objavljuje popis tijela prijavljenih na temelju ove Uredbe, uključujući identifikacijske brojeve koji su im dodijeljeni i aktivnosti za koje su prijavljena.

Komisija osigurava ažuriranje tog popisa.

*Članak 58.*

**Izmjene prijava**

1. Ako tijelo koje provodi prijavljivanje utvrdi ili sazna da prijavljeno tijelo više ne ispunjava zahtjeve utvrđene u članku 52. ili da ne ispunjava svoje obveze, tijelo koje provodi prijavljivanje prema potrebi ograničava, suspendira ili povlači prijavu, ovisno o ozbiljnosti neispunjavanja tih zahtjeva ili obveza. O tome odmah obavješćuje Komisiju i druge države članice.

2. U slučaju ograničenja, suspenzije ili povlačenja prijave, ili ako je prijavljeno tijelo prestalo s radom, država članica koja je provela prijavljivanje poduzima odgovarajuće korake kako bi osigurala da predmete tog tijela obradi drugo prijavljeno tijelo ili da se stave na raspolaganje nadležnim tijelima koja provode prijavljivanje i tijelima za nadzor tržišta na njihov zahtjev.

*Članak 59.*

**Osporavanje stručnosti prijavljenih tijela**

1. Komisija istražuje sve slučajeve u kojima sumnja ili je upozorena na sumnju u stručnost prijavljenog tijela ili njegova redovnog ispunjavanja zahtjeva i obveza kojima podliježe.

2. Država članica koja je provela prijavljivanje Komisiji na zahtjev dostavlja sve informacije koje se odnose na temelj za prijavljivanje ili održavanje stručnosti predmetnog tijela.

3. Komisija osigurava da se sa svim informacijama osjetljive prirode koje se prikupe tijekom njezinih istraga postupa kao s povjerljivim informacijama.

4. Ako Komisija utvrdi da prijavljeno tijelo ne zadovoljava ili je prestalo zadovoljavati zahtjeve za prijavu, o tome obavješćuje državu članicu koja je provela prijavljivanje i od nje zahtijeva da poduzme potrebne korektivne mjere, što prema potrebi uključuje i povlačenje prijave.

Komisija ažurira popis prijavljenih tijela iz članka 57. stavka 2. u roku od dva tjedna od prijavljivanja korektivnih mjera koje je poduzela država članica koja je provela prijavljivanje u skladu s prvim podstavkom ovog stavka.

*Članak 60.*

**Operativne obveze prijavljenih tijela**

1. Prijavljena tijela provode ocjenjivanje sukladnosti u skladu s postupcima ocjenjivanja sukladnosti predviđenima u delegiranim aktima donesenima na temelju članka 4.

2. Ocjenjivanje sukladnosti provodi se razmjerno, izbjegavajući nepotrebno opterećivanje gospodarskih subjekata. Prijavljena tijela provode svoje aktivnosti uzimajući u obzir veličinu društva, sektor u kojem posluje, njegovu strukturu, stupanj složenosti dotične tehnologije proizvoda te masovnu ili serijsku prirodu proizvodnog procesa.

Prijavljena tijela pritom ipak poštuju stupanj strogosti i razinu zaštite potrebne za sukladnost proizvoda s odgovarajućim zahtjevima.

3. Ako prijavljeno tijelo ustanovi da proizvođač ne ispunjava relevantne zahtjeve ili odgovarajuće usklađene norme, zajedničke specifikacije ili druge tehničke specifikacije, od tog proizvođača zahtijeva da poduzme odgovarajuće korektivne mjere s obzirom na završno ocjenjivanje sukladnosti, osim u slučaju da se nedostatci ne mogu ispraviti, u kojem slučaju ne izdaje potvrdu ili odluku o odobrenju.

4. Ako tijekom praćenja sukladnosti nakon izdavanja potvrde u skladu s postupcima ocjenjivanja sukladnosti predviđenima u delegiranim aktima donesenima na temelju članka 4. ili odluke o odobrenju prijavljeno tijelo ustanovi da proizvod ili proizvođač nije sukladan ili više nije sukladan, zahtijeva od proizvođača da poduzme odgovarajuće korektivne mjere i suspendira ili povlači potvrdu ili odluku o odobrenju, prema potrebi.

5. Ako se korektivne mjere ne poduzmu ili ne proizvedu traženi učinak, prijavljeno tijelo ograničava, suspendira ili povlači sve potvrde ili odluke o odobrenju, prema potrebi.

*Članak 61.*

**Obveze prijavljenih tijela u pogledu obavješćivanja**

1. Prijavljena tijela obavješćuju tijelo koje provodi prijavljivanje o sljedećem:

(a) svakom odbijanju, ograničenju, suspenziji ili povlačenju potvrde;

(b) svim okolnostima koje utječu na područje primjene prijavljivanja i uvjete za prijavljivanje;

(c) svim zahtjevima za dostavu informacija koje su primila od tijelâ za nadzor tržišta u vezi s aktivnostima ocjenjivanja sukladnosti;

(d) na zahtjev, aktivnostima ocjenjivanja sukladnosti provedenima u okviru njihove prijave i svim drugim provedenim aktivnostima, uključujući prekogranične aktivnosti i ugovore s podugovarateljima.

2. Prijavljena tijela drugim tijelima prijavljenima u skladu s ovom Uredbom koja provode slične aktivnosti ocjenjivanja sukladnosti koje obuhvaćaju istu skupinu proizvoda osiguravaju relevantne informacije o pitanjima koja se odnose na negativne i, na zahtjev, pozitivne rezultate ocjenjivanja sukladnosti.

3. Ako Komisija ili tijelo za nadzor tržišta države članice podnese zahtjev prijavljenom tijelu s poslovnim nastanom na državnom području druge države članice u vezi s ocjenjivanjem sukladnosti koje je provelo to prijavljeno tijelo, primjerak tog zahtjeva šalje tijelu koje provodi prijavljivanje te druge države članice. Predmetno prijavljeno tijelo na zahtjev odgovara bez odgode, a najkasnije u roku od 15 dana. Tijelo koje provodi prijavljivanje osigurava da takve zahtjeve riješi prijavljeno tijelo.

4. Ako prijavljena tijela imaju ili prime dokaze o sljedećem, upozoravaju relevantno tijelo za nadzor tržišta ili tijelo koje provodi prijavljivanje i dijele te dokaze s relevantnim tijelom za nadzor tržišta ili tijelom koje provodi prijavljivanje, prema potrebi:

(a) da drugo prijavljeno tijelo ne ispunjava zahtjeve utvrđene u članku 52. ili svoje obveze;

(b) da proizvod stavljen na tržište nije u skladu sa zahtjevima za ekološki dizajn utvrđenima u primjenjivim delegiranim aktima donesenima na temelju članka 4.; ili

(c) da je vjerojatno da će proizvod stavljen na tržište zbog svojeg fizičkog stanja prouzročiti ozbiljan rizik.

*Članak 62.*

**Razmjena iskustava**

Komisija organizira razmjenu iskustava među tijelima država članica odgovornima za politiku prijavljivanja.

*Članak 63.*

**Koordinacija prijavljenih tijela**

1. Komisija osigurava odgovarajuću koordinaciju i suradnju među tijelima prijavljenima u skladu s ovom Uredbom te pravilno upravljanje u obliku skupine ili skupina prijavljenih tijela, prema potrebi uključujući skupine tijela prijavljene na temelju istog delegiranog akta donesenog na temelju članka 4. ili u vezi sa sličnim zadaćama ocjenjivanja sukladnosti.

Prijavljena tijela izravno ili putem imenovanih zastupnika sudjeluju u radu svake relevantne skupine.

2. Prijavljena tijela kao opće smjernice primjenjuju sve relevantne dokumente koji su nastali kao rezultat rada skupina iz stavka 1.

3. Koordinacijom i suradnjom u skupinama iz stavka 1. nastoji se osigurati usklađena primjena ove Uredbe i delegiranih akata donesenih na temelju članka 4. Pritom te skupine uzimaju u obzir relevantne smjernice i preporuke koje su izdali nadležni tehnički odbori europskih tijela za normizaciju.

POGLAVLJE X.

**POTICAJI**

*Članak 64.*

**Poticaji država članica**

1. Ako države članice daju poticaje za proizvode obuhvaćene delegiranim aktom donesenim na temelju članka 4., ti poticaji moraju biti usmjereni na najviša dva razreda učinkovitosti koji su definirani na razini Unije ili, prema potrebi, na proizvode sa znakom za okoliš EU-a.

2. Odstupajući od stavka 1. ovog članka, ako države članice pružaju poticaje za proizvode povezane s energijom ili za gume koji su obuhvaćeni delegiranim aktom donesenim na temelju članka 4. koji također podliježu zahtjevima za označivanje energetske učinkovitosti ili učinkovitosti potrošnje goriva, primjenjuje se članak 7. stavak 2. Uredbe (EU) 2017/1369 odnosno članak 11. Uredbe (EU) 2020/740.

*Članak 65.*

**Zelena javna nabava**

1. Javni naručitelji i naručitelji, u skladu s Direktivom 2014/24/EU ili Direktivom 2014/25/EU, dodjeljuju javne ugovore u skladu s minimalnim zahtjevima utvrđenima u skladu sa stavkom 2. ovog članka za kupnju proizvoda obuhvaćenih delegiranim aktima donesenima na temelju članka 4. ili za radove ili usluge ako se ti proizvodi upotrebljavaju za djelatnosti koje su predmet tih ugovora („minimalni zahtjevi”).

2. Minimalni zahtjevi utvrđuju se prema potrebi kako bi se potaknula ponuda i potražnja za okolišno održivim proizvodima obuhvaćenima delegiranim aktima donesenima na temelju članka 4., uzimajući u obzir vrijednost i opseg javnih ugovora dodijeljenih za određenu skupinu proizvoda i ekonomsku izvedivost za javne naručitelje i naručitelje da kupuju okolišno održivije proizvode, a da to ne podrazumijeva nerazmjerne troškove.

3. Komisija je ovlaštena za utvrđivanje, putem provedbenih akata, minimalnih zahtjeva u obliku tehničkih specifikacija, kriterija za dodjelu, uvjeta ili ciljeva izvršenja ugovora.

Minimalni zahtjevi utvrđuju se u odnosu na aspekte proizvoda navedene u delegiranom aktu na temelju članka 4. koji se primjenjuju na predmetne skupine proizvoda, prema potrebi za te skupine proizvoda.

Minimalni zahtjevi temelje se na dvama najvišim razredima učinkovitosti, najvišim ocjenama ili, ako nisu dostupni, na najboljim mogućim razinama učinkovitosti kako je utvrđeno u delegiranom aktu donesenom na temelju članka 4. koji se primjenjuje na predmetne skupine proizvoda.

Kriteriji za dodjelu u postupku dodjele uključuju, prema potrebi, minimalnu težinu, između 15 % i 30 %, što omogućuje da znatno utječu na ishod natječajnog postupka kojim se daje prednost odabiru ekološki najodrživijih proizvoda.

Ciljevima, na godišnjoj ili višegodišnjoj osnovi, zahtijeva se da najmanje 50 % javne nabave koja se provodi na razini javnih naručitelja ili naručitelja ili na zajedničkoj nacionalnoj razini predstavljaju okolišno najodrživiji proizvodi iz četvrtog podstavka.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 73. stavka 3.

POGLAVLJE XI.

**NADZOR TRŽIŠTA**

*Članak 66.*

**Planirane aktivnosti nadzora tržišta**

1. Svaka država članica u nacionalnoj strategiji nadzora tržišta iz članka 13. Uredbe (EU) 2019/1020 navodi odjeljak o planiranim aktivnostima nadzora tržišta kako bi se osiguralo provođenje odgovarajućih provjera, uključujući, prema potrebi, fizičke i laboratorijske provjere, u odgovarajućem opsegu u odnosu na ovu Uredbu i delegirane akte donesene na temelju članka 4. ove Uredbe.

Odjeljak iz prvog podstavka mora uključivati barem:

(a) proizvode ili zahtjeve koji su utvrđeni kao prioriteti za nadzor tržišta, uzimajući u obzir zajedničke prioritete koje je utvrdila skupina za administrativnu suradnju (ADCO) uspostavljena u skladu s člankom 30. stavkom 2. Uredbe (EU) 2019/1020, u skladu s člankom 68. stavkom 1. točkom (a) i izvješćima u skladu s člankom 67. stavkom 2.;

(b) planirane aktivnosti nadzora tržišta kako bi se smanjila ili uklonila nesukladnost tih proizvoda ili zahtjeva koji su utvrđeni kao prioriteti, uključujući prirodu provjera koje se moraju provesti tijekom razdoblja obuhvaćenog nacionalnom strategijom nadzora tržišta.

2. Prioriteti za nadzor tržišta iz stavka 1. drugog podstavka točke (a) utvrđuju se na temelju objektivnih kriterija, uključujući:

(a) razine neusklađenosti koja je opažena na tržištu koje je u nadležnosti tijela za nadzor tržišta;

(b) utjecaj neusklađenosti na okoliš;

(c) ako je dostupan, broj pritužbi zaprimljenih od krajnjih korisnika ili organizacija potrošača ili druge informacije zaprimljene od gospodarskih subjekata ili medija;

(d) broj relevantnih proizvoda koji su stavljeni na raspolaganje na tržištu koje je u nadležnosti tijela za nadzor tržišta; i

(e) broj relevantnih gospodarskih subjekata koji djeluju na tržištu koje je u nadležnosti tijela za nadzor tržišta.

3. Za kategorije proizvoda za koje je utvrđeno da predstavljaju visok rizik od nesukladnosti provjere iz stavka 1. prema potrebi uključuju fizičke i laboratorijske provjere na temelju odgovarajućih uzoraka.

U slučaju neusklađenosti s delegiranim aktima donesenima na temelju članka 4. tijela za nadzor tržišta imaju pravo od odgovornog gospodarskog subjekta zatražiti povrat troškova pregleda dokumenata i fizičkog ispitivanja proizvoda.

*Članak 67.*

**Izvješćivanje i utvrđivanje referentnih vrijednosti**

1. Tijela za nadzor tržišta unose u informacijski i komunikacijski sustav iz članka 34. Uredbe (EU) 2019/1020 informacije o prirodi i težini svih sankcija izrečenih zbog neusklađenosti s ovom Uredbom.

2. Komisija svake četiri godine do 30. lipnja sastavlja izvješće na temelju informacija koje su tijela za nadzor tržišta unijela u informacijski i komunikacijski sustav iz članka 34. Uredbe (EU) 2019/1020.

To izvješće sadržava:

(a) informacije o prirodi i broju provjera koje su tijela za nadzor tržišta provela tijekom četiri prethodne kalendarske godine u skladu s člankom 34. stavcima 4. i 5. Uredbe (EU) 2019/1020;

(b) informacije o utvrđenim razinama neusklađenosti te o prirodi i težini izrečenih sankcija za četiri prethodne kalendarske godine u vezi s proizvodima obuhvaćenima delegiranim aktima donesenima na temelju članka 4. ove Uredbe;

(c) usporedbu informacija iz točaka (a) i (b) ovog stavka s aktivnostima planiranima u kontekstu odjeljka o aktivnostima nadzora tržišta sastavljenog u skladu s člankom 66. stavkom 1.;

(d) okvirne referentne vrijednosti za tijela za nadzor tržišta s obzirom na učestalost provjera te prirodu i težinu izrečenih sankcija;

(e) popis prioriteta za tijela za nadzor tržišta u pogledu proizvodâ i zahtjevâ.

3. Komisija objavljuje izvješće iz stavka 2. ovog članka u informacijskom i komunikacijskom sustavu iz članka 34. Uredbe (EU) 2019/1020 i stavlja to izvješće na raspolaganje javnosti. Prvo od tih izvješća objavljuje se do 19. srpnja 2028.

*Članak 68.*

**Koordinacija nadzora tržišta i potpora nadzoru tržišta**

1. Za potrebe ove Uredbe ADCO sastaje se u pravilnim vremenskim razmacima i, prema potrebi, na obrazloženi zahtjev Komisije ili dvaju ili više sudjelujućih tijela za nadzor tržišta.

U kontekstu obavljanja svojih zadaća iz članka 32. Uredbe (EU) 2019/1020 ADCO podupire provedbu odjeljka o aktivnostima nadzora tržišta sastavljenog na temelju članka 66. stavka 1. i utvrđuje:

(a) zajedničke prioritete za nadzor tržišta iz članka 66. stavka 1. točke (a) na temelju objektivnih kriterija iz članka 66. stavka 2.;

(b) prioritete za potporu Unije na temelju stavka 2.;

(c) zahtjeve utvrđene u delegiranim aktima donesenima na temelju članka 4. koji se primjenjuju ili tumače drukčije i koji bi trebali biti prioritet za organizaciju zajedničkih programa osposobljavanja ili donošenje smjernica u skladu sa stavkom 2. ovog članka.

2. Na temelju prioriteta koje je utvrdio ADCO, Komisija:

(a) organizira zajedničke projekte nadzora i ispitivanja tržišta u područjima od zajedničkog interesa;

(b) organizira zajedničko ulaganje u kapacitete za nadzor tržišta, uključujući opremu i alate informacijske tehnologije;

(c) organizira zajedničke programe osposobljavanja za osoblje tijela za nadzor tržišta, carinskih tijela, tijela koja provode prijavljivanje i prijavljenih tijela, uključujući programe osposobljavanja o ispravnom tumačenju i primjeni zahtjeva utvrđenih u delegiranim aktima donesenima na temelju članka 4. te o metodama i tehnikama relevantnima za primjenu ili provjeru sukladnosti s tim zahtjevima;

(d) sastavlja smjernice za primjenu i izvršavanje zahtjeva utvrđenih u delegiranim aktima donesenima na temelju članka 4., uključujući zajedničke prakse i metodologije za djelotvoran nadzor tržišta;

(e) prema potrebi, provodi savjetovanja s dionicima i stručnjacima.

Unija, prema potrebi, financira aktivnosti iz prvog podstavka točaka (a), (b) i (c).

3. Komisija pruža tehničku i logističku potporu kako bi osigurala da ADCO ispunjava svoje zadaće iz ovog članka i članka 32. Uredbe (EU) 2019/1020 ako se takve zadaće odnose na ovu Uredbu.

POGLAVLJE XII.

**ZAŠTITNI POSTUPCI**

*Članak 69.*

**Postupak za postupanje s proizvodima koji predstavljaju rizik na nacionalnoj razini**

1. Ako tijela za nadzor tržišta imaju dovoljno razloga smatrati da proizvod obuhvaćen delegiranim aktom donesenim na temelju članka 4. predstavlja rizik, provode evaluaciju kako bi utvrdila ispunjava li proizvod sve zahtjeve relevantne za rizik i utvrđene u ovoj Uredbi ili u tom delegiranom aktu.

Ako tijekom te evaluacije tijela za nadzor tržišta utvrde da proizvod nije u skladu sa zahtjevima utvrđenima u ovoj Uredbi ili u primjenjivim delegiranim aktima donesenima na temelju članka 4., bez odgode zahtijevaju da relevantni gospodarski subjekt poduzme odgovarajuću i razmjernu korektivnu mjeru, u razumnom roku koji odrede tijela za nadzor tržišta i razmjerno prirodi i, prema potrebi, stupnju neusklađenosti, kako bi se nesukladnost uklonila. Ta korektivna mjera može uključivati među ostalim mjere navedene u članku 16. stavku 3. Uredbe (EU) 2019/1020.

Tijela za nadzor tržišta o tome na odgovarajući način obavješćuju relevantno prijavljeno tijelo.

2. Ako smatraju da neusklađenost nije ograničena samo na njihovo državno područje, tijela za nadzor tržišta obavješćuju Komisiju i druge države članice o rezultatima evaluacije i korektivnim mjerama čiju su provedbu zatražila od gospodarskog subjekta.

3. Relevantni gospodarski subjekt osigurava provedbu svih odgovarajućih korektivnih mjera u pogledu svih predmetnih proizvoda koje je stavio na raspolaganje na tržište u cijeloj Uniji.

4. Ako relevantni gospodarski subjekt ne poduzme korektivne mjere unutar razdoblja navedenog u stavku 1. drugom podstavku ili se neusklađenost nastavi, tijela za nadzor tržišta poduzimaju sve prikladne privremene mjere kako bi zabranila ili ograničila stavljanje predmetnog proizvoda na raspolaganje na svojem nacionalnom tržištu, povukla ga s tržišta ili ga opozvala.

O tim mjerama bez odgode obavješćuju Komisiju i druge države članice.

5. Informacije koje se moraju dostaviti Komisiji i drugim državama članicama u skladu s člankom 4. ovog stavka priopćuju se putem informacijskog i komunikacijskog sustava iz članka 34. Uredbe (EU) 2019/1020 i uključuju sve dostupne pojedinosti, posebno podatke potrebne za identifikaciju nesukladnog proizvoda, podrijetlo proizvoda, prirodu navodne nesukladnosti i predmetne nesukladnosti, vrstu i trajanje poduzetih nacionalnih mjera te argumente koje je iznio relevantni gospodarski subjekt. Tijela za nadzor tržišta posebno navode je li neusklađenost posljedica:

(a) toga što proizvod ne ispunjava zahtjeve utvrđene u odgovarajućem delegiranom aktu donesenom na temelju članka 4. ove Uredbe; ili

(b) nedostataka u usklađenim normama ili zajedničkim specifikacijama iz članaka 41. i 42. ove Uredbe kojima se stvara pretpostavka sukladnosti.

6. Države članice, osim države članice koja pokreće postupak, bez odgode obavješćuju Komisiju i druge države članice o svim donesenim mjerama i o svim dodatnim informacijama koje su im na raspolaganju, a odnose se na nesukladnosti predmetnog proizvoda te, u slučaju neslaganja s prijavljenom nacionalnom mjerom, o svojim prigovorima.

7. Ako u roku od tri mjeseca od primitka informacija navedenih u stavku 4. nijedna država članica ni Komisija ne podnese prigovor u pogledu privremene mjere koju je poduzela država članica, ta se mjera smatra opravdanom. Privremenom mjerom može se odrediti razdoblje koje nije tri mjeseca kako bi se uzele u obzir posebnosti predmetnih proizvoda ili zahtjeva.

8. Države članice osiguravaju da se bez odgode poduzmu prikladne mjere ograničavanja u vezi s predmetnim proizvodom, kao što je povlačenje proizvoda s tržišta.

*Članak 70.*

**Zaštitni postupak Unije**

1. Ako se nakon završetka postupka iz članka 69. stavaka 3. i 4. ulože prigovori na mjeru koju je poduzela država članica ili ako Komisija smatra da je neka nacionalna mjera u suprotnosti s pravom Unije, Komisija bez odgode započinje savjetovanje s državama članicama i relevantnim gospodarskim subjektom ili gospodarskim subjektima i provodi evaluaciju te nacionalne mjere. Na temelju rezultata te evaluacije Komisija provedbenim aktom odlučuje je li nacionalna mjera opravdana.

Taj se provedbeni akt donosi u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 73. stavka 3.

Komisija svoju odluku upućuje svim državama članicama te je odmah priopćuje i njima i relevantnom gospodarskom subjektu ili relevantnim gospodarskim subjektima.

2. Ako se nacionalna mjera smatra opravdanom, sve države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se neusklađen proizvod povuče s njihova tržišta te o tome obavješćuju Komisiju.

Ako se nacionalna mjera smatra neopravdanom, predmetna država članica mora povući mjeru.

3. Ako se nacionalna mjera smatra opravdanom i ako se nesukladnost proizvoda pripisuje nedostatcima u usklađenim normama iz članka 41. ove Uredbe, Komisija primjenjuje postupak iz članka 11. Uredbe (EU) br. 1025/2012.

4. Ako se nacionalna mjera smatra opravdanom i ako se nesukladnost proizvoda pripisuje nedostatcima u zajedničkim specifikacijama iz članka 42., Komisija bez odgode donosi provedbene akte o izmjeni ili stavljanju izvan snage predmetnih zajedničkih specifikacija.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 73. stavka 3.

*Članak 71.*

**Formalna nesukladnost**

1. Država članica od relevantnog gospodarskog subjekta zahtijeva da ukloni predmetnu nesukladnost ako utvrdi jedno od sljedećeg:

(a) oznaka CE stavljena je na način kojim se krši članak 30. Uredbe (EZ) br. 765/2008 ili članak 46. ove Uredbe;

(b) oznaka CE nije stavljena;

(c) identifikacijski broj prijavljenog tijela stavljen je na način kojim se krši članak 46. ili nije stavljen, a morao se staviti;

(d) EU izjava o sukladnosti nije sastavljena;

(e) EU izjava o sukladnosti nije ispravno sastavljena;

(f) tehnička dokumentacija nije dostupna, nije potpuna ili sadržava pogreške;

(g) informacije iz članka 27. stavka 6. i članka 29. stavka 3. nedostaju, netočne su ili nepotpune;

(h) nije ispunjen neki drugi administrativni zahtjev predviđen u članku 27. ili članku 29. ili u primjenjivom delegiranom aktu donesenom na temelju članka 4.

2. Ako se neusklađenost iz stavka 1. nastavi, predmetna država članica poduzima sve prikladne mjere kako bi ograničila ili zabranila stavljanje proizvoda na raspolaganje na tržištu ili kako bi osigurala njegov opoziv ili povlačenje s tržišta.

POGLAVLJE XIII.

**DELEGIRANJE OVLASTI I POSTUPAK ODBORA**

*Članak 72.*

**Izvršavanje delegiranja ovlasti**

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.

2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 4., članka 10. stavka 1. drugog podstavka, članka 11. trećeg stavka, članka 12. stavka 4. i članka 25. stavaka 3. i 5. dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od pet godina počevši od 18. srpnja 2024. Komisija izrađuje izvješće o delegiranju ovlasti najkasnije devet mjeseci prije kraja razdoblja od pet godina. Delegiranje ovlasti prešutno se produljuje za razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.

3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 4., članka 10. stavka 1. drugog podstavka, članka 11. trećeg stavka, članka 12. stavka 4. i članka 25. stavaka 3. i 5. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.

4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.

5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.

6. Delegirani akt donesen na temelju članka 4., članka 10. stavka 1. drugog podstavka, članka 11. trećeg stavka, članka 12. stavka 4. ili članka 25. stavka 3. ili stavka 5. stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

*Članak 73.*

**Postupak odbora**

1. Komisiji pomaže odbor. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.

2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 4. Uredbe (EU) br. 182/2011.

3. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

POGLAVLJE XIV.

**ZAVRŠNE ODREDBE**

*Članak 74.*

**Sankcije**

1. Države članice utvrđuju pravila o sankcijama koje se primjenjuju na kršenja ove Uredbe i poduzimaju sve potrebne mjere radi osiguranja njihove provedbe. Predviđene sankcije moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće. Države članice bez odgode obavješćuju Komisiju o tim pravilima i tim mjerama te je obavješćuju o svim naknadnim izmjenama koje na njih utječu.

2. Države članice osiguravaju da se pri određivanju sankcija u skladu s ovim stavkom prema potrebi uzima u obzir sljedeće:

(a) narav, težinu i trajanje kršenja;

(b) prema potrebi, je li kršenje počinjeno namjerno ili iz nehaja;

(c) financijsku situaciju odgovorne fizičke ili pravne osobe;

(d) gospodarske koristi koje proizlaze iz kršenja koje je počinila fizička ili pravna osoba koja se smatra odgovornom ako ih je moguće utvrditi;

(e) štetu u okolišu uzrokovanu kršenjem;

(f) sve radnje za ublažavanje ili ispravljanje nastale štete koje je poduzela fizička ili pravna osoba koja se smatra odgovornom;

(g) je li kršenje jednokratno ili se ponavlja;

(h) sve ostale otegotne ili olakotne čimbenike primjenjive na okolnosti slučaja.

3. Države članice moraju moći odrediti barem sljedeće sankcije u slučaju kršenja ove Uredbe:

(a) novčane kazne;

(b) vremenski ograničeno isključivanje iz postupaka javne nabave.

*Članak 75.*

**Praćenje i evaluacija**

1. Među relevantnim pripremnim dokumentima za ažuriranje plana rada u skladu s člankom 18. stavkom 3. Komisija sastavlja izvješće o zahtjevima za ekološki dizajn u cilju praćenja poboljšanja okolišne održivosti i kružnosti proizvoda obuhvaćenih ovom Uredbom.

2. Komisija do 19. srpnja 2030. i svakih šest godina nakon toga provodi evaluaciju ove Uredbe i njezina doprinosa funkcioniranju unutarnjeg tržišta, uključujući u pogledu sektora ponovne uporabe i obnove, vozila iz članka 1. stavka 2. točke (h) i obveza utvrđenih u Poglavlju VI., posebno izuzeća za mala i mikropoduzeća, i poboljšanju okolišne održivosti proizvoda. U okviru te evaluacije Komisija procjenjuje izvedivost uključivanja automatske prilagodbe zahtjeva za ekološki dizajn na temelju poboljšanja svojstava proizvoda u proizvodima koji se stavljaju na tržište. Komisija dostavlja izvješće o glavnim nalazima svoje evaluacije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija te ga stavlja na raspolaganje javnosti.

3. Države članice dostavljaju Komisiji informacije potrebne za pripremu izvješćâ iz stavaka 1. i 2.

4. Komisija do 19. srpnja 2028. evaluira moguće koristi uključivanja zahtjeva u pogledu socijalne održivosti u područje primjene ove Uredbe. Komisija dostavlja izvješće o glavnim nalazima svoje evaluacije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija te ga stavlja na raspolaganje javnosti.

5. Prema potrebi Komisija izvješćima iz stavaka 2. i 4. prilaže zakonodavni prijedlog za izmjenu ove Uredbe.

*Članak 76.*

**Pravna zaštita potrošača**

U slučaju nesukladnosti proizvoda sa zahtjevima za ekološki dizajn utvrđenima u delegiranim aktima donesenima na temelju članka 4., za štetu koju je pretrpio potrošač odgovorni su sljedeći gospodarski subjekti:

(a) proizvođač; ili

(b) ako proizvođač nema poslovni nastan u Uniji i ne dovodeći u pitanje njegovu odgovornost, uvoznik ili ovlašteni zastupnik proizvođača; ili

(c) ako uvoznik nema poslovni nastan u Uniji ili ako proizvođač nema ovlaštenog zastupnika, pružatelj usluge provođenja narudžbi.

Odgovornošću tih gospodarskih subjekata za naknadu štete ne dovodi se u pitanje primjena drugih pravnih sredstava dostupnih potrošačima u skladu s pravom Unije ili nacionalnim pravom.

*Članak 77.*

**Izmjena Direktive (EU) 2020/1828**

Točka 27. Priloga I. Direktivi (EU) 2020/1828 zamjenjuje se sljedećim:

„27. Uredba (EU) 2024/1726 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. lipnja 2024. o uspostavi okvira za utvrđivanje zahtjeva za ekološki dizajn održivih proizvoda, izmjeni Direktive (EU) 2020/1828 i Uredbe (EU) 2023/1542 te stavljanju izvan snage Direktive 2009/125/EZ (SL L, 2024/1726, 28.6.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1726/oj).”

*Članak 78.*

**Izmjena Uredbe (EU) 2023/1542**

U članku 77. Uredbe (EU) 2023/1542 dodaje se sljedeći stavak:

„10. Gospodarski subjekt koji stavlja bateriju na tržište ili ju stavlja u uporabu, učitava jedinstveni identifikator u registar iz članka 13. stavka 1. Uredbe (EU) 2024/1726 Europskog parlamenta i Vijeća (*).

(*) Uredba (EU) 2024/1726 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. lipnja 2024. o uspostavi okvira za utvrđivanje zahtjeva za ekološki dizajn održivih proizvoda, izmjeni Direktive (EU) 2020/1828 i Uredbe (EU) 2023/1542 te stavljanju izvan snage Direktive 2009/125/EZ (SL L, 2024/1726, 28.6.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1726/oj)”.

*Članak 79.*

**Odredbe o stavljanju izvan snage i prijelazne odredbe**

1. Direktiva 2009/125/EZ stavlja se izvan snage s učinkom 18. srpnja 2024., uz iznimku:

(a) članaka 1. i 2., članka 8. stavka 2., članaka 11., 14., 15., 18. i 19. Direktive 2009/125/EZ te priloga I., II., IV., V. i VII. Direktivi 2009/125/EZ u verziji koja se primjenjuje na dan 17. srpnja 2024. koji se nastavljaju primjenjivati umjesto članaka 1., 2., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 19. i 20. ove Uredbe te priloga I., II., III. i IV. ovoj Uredbi:

   i. do 31. prosinca 2026. u pogledu fotonaponskih ploča, grijača prostora i kombiniranih grijača, grijača vode, uređaja za lokalno grijanje prostora na kruto gorivo, klimatizacijskih uređaja, uključujući dizalice topline zrak-zrak i velike ventilatore, kotlova na kruta goriva, ventilacijskih jedinica za proizvode za grijanje i hlađenje, usisavača, uređaja za kuhanje, crpki za vodu, industrijskih ventilatora, cirkulacijskih uređaja, vanjskog napajanja, računala, poslužitelja i proizvoda za pohranjivanje podataka, energetskih transformatora, profesionalne opreme za hlađenje i opreme za prikaz slike;

   ii. do 31. prosinca 2030. u pogledu proizvoda uređenih provedbenim mjerama donesenima u skladu s člankom 15. Direktive 2009/125/EZ, ali samo u mjeri u kojoj su potrebne izmjene kako bi se riješila tehnička pitanja u vezi s tim provedbenim mjerama;

(b) članka 1. stavka 3., članka 2., članka 3. stavka 1., članaka 4., 5. i 8., članka 9. stavka 3., članaka 10., 14. i 20. Direktive 2009/125/EZ te priloga IV., V. i VI. Direktivi 2009/125/EZ u verziji koja se primjenjuje na dan 17. srpnja 2024., koji se nastavljaju primjenjivati umjesto članaka 1., 2., 27. i 29., članka 41. stavka 4., članka 43. stavka 2., članaka 44., 45. i 46. i članka 74. ove Uredbe te priloga IV. i V. ovoj Uredbi u pogledu proizvoda uređenih provedbenim mjerama donesenima u skladu s člankom 15. te direktive sve dok se te mjere ne stave izvan snage ili proglase zastarjelima.

Točka (b) ovog stavka primjenjuje se nakon što Komisija donese provedbene mjere u skladu s člankom 15. Direktive 2009/125/EZ za proizvode iz točke (a) podtočaka i. i ii.

2. Članci 3. i 40. te članci od 66. do 71. ove Uredbe primjenjuju se na proizvode uređene provedbenim mjerama donesenima u skladu s člankom 15. Direktive 2009/125/EZ.

3. Upućivanja na direktivu stavljenu izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Uredbu i čitaju se u skladu s korelacijskom tablicom iz Priloga VIII.

4. Za proizvode koji su stavljeni na tržište ili su stavljeni u uporabu u skladu s Direktivom 2009/125/EZ prije datuma početka primjene delegiranog akta donesenog na temelju članka 4. ove Uredbe kojim su obuhvaćeni isti proizvodi proizvođač u roku od 10 godina od datuma kada je proizveden posljednji od tih proizvoda stavlja elektroničku verziju dokumentacije koja se odnosi na ocjenu sukladnosti i izjavu o sukladnosti na raspolaganje za pregled u roku od 10 dana od primitka zahtjeva tijelâ za nadzor tržišta ili Komisije.

*Članak 80.*

**Stupanje na snagu**

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 13. lipnja 2024.

| *Za Europski parlament* | *Za Vijeće* |
|---|---|
| *Predsjednica* | *Predsjednica* |
| R. METSOLA | H. LAHBIB |

*PRILOG I.*

**Parametri proizvoda**

Za poboljšanje aspekata proizvoda kao osnova se prema potrebi primjenjuju, pojedinačno ili skupno, sljedeći parametri i prema potrebi dopunjuju drugima:

(a) trajnost i pouzdanost proizvoda ili njegovih sastavnih dijelova izraženih kroz zajamčeni životni vijek proizvoda, tehnički vijek trajanja, srednje vrijeme između kvarova, prikaz stvarnih informacija o uporabi proizvoda, otpornost na naprezanja ili mehanizme starenja;

(b) jednostavnost popravka i održavanja izražena kroz karakteristike, dostupnost, vrijeme isporuke i cjenovnu pristupačnost rezervnih dijelova, modularnost, kompatibilnost sa široko dostupnim alatima i rezervnim dijelovima, dostupnost uputa za popravak i održavanje, broj upotrijebljenih materijala i sastavnih dijelova, uporabu standardnih sastavnih dijelova, uporabu standarda kodiranja sastavnih dijelova i materijala za identifikaciju sastavnih dijelova i materijala, broj i složenost potrebnih procesa i specijaliziranih alata ako su potrebni, jednostavnost nerazornog rastavljanja i ponovnog sastavljanja, uvjete za pristup podatcima o proizvodu, uvjete za pristup ili uporabu potrebnog hardvera i softvera;

(c) jednostavnost nadogradnje, ponovne uporabe, ponovne proizvodnje i obnove izražena kroz broj upotrijebljenih materijala i sastavnih dijelova, uporabu standardnih sastavnih dijelova, uporabu standarda kodiranja sastavnih dijelova i materijala za identifikaciju sastavnih dijelova i materijala, broj i složenost potrebnih procesa i alata, jednostavnost nerazornog rastavljanja i ponovnog sastavljanja, uvjete za pristup podatcima o proizvodu, uvjete za pristup ili uporabu potrebnog hardvera i softvera, uvjete pristupa protokolima za ispitivanje ili opremi za testiranje koja nije široko dostupna, dostupnost jamstava specifičnih za ponovno proizvedene ili obnovljene proizvode, uvjete za pristup ili uporabu tehnologija zaštićenih pravima intelektualnog vlasništva, modularnost;

(d) dizajn za recikliranje, jednostavnost i kvaliteta recikliranja, izražene kroz uporabu materijala koji se lako recikliraju, siguran, lak i nerazoran pristup sastavnim dijelovima i materijalima koji se mogu reciklirati ili sastavnim dijelovima i materijalima koji sadržavaju opasne tvari, sastav i homogenost materijala, mogućnost sortiranja visoke čistoće, broj upotrijebljenih materijala i sastavnih dijelova, uporabu standarda kodiranja sastavnih dijelova i materijala za identifikaciju sastavnih dijelova i materijala, broj i složenost potrebnih procesa i alata, jednostavno nerazorno rastavljanje i ponovno sastavljanje, uvjete za pristup podatcima o proizvodu, uvjete za pristup ili uporabu potrebnog hardvera i softvera;

(e) izbjegavanje tehničkih rješenja štetnih za ponovnu uporabu, nadogradnju, popravak, održavanje, obnovu, ponovnu proizvodnju i recikliranje proizvoda i sastavnih dijelova;

(f) uporaba tvari, a posebno uporaba zabrinjavajućih tvari, pojedinačno, kao sastojaka tvari ili u smjesama, tijekom procesa proizvodnje proizvoda, ili koja dovodi do njihove prisutnosti u proizvodima, uključujući i kada ti proizvodi postanu otpad, te njihov utjecaj na zdravlje ljudi i okoliš;

(g) uporaba ili potrošnja energije, vode i drugih resursa u jednoj ili više faza životnog ciklusa proizvoda, uključujući učinak fizičkih čimbenika ili ažuriranja softvera i ugrađenog softvera na učinkovitost proizvoda uključujući utjecaj na krčenje šuma;

(h) uporaba ili sadržaj recikliranih materijala i oporaba materijala, uključujući kritične sirovine;

(i) uporaba ili sadržaj održivih obnovljivih materijala;

(j) težina i volumen proizvoda i njegove ambalaže te omjer proizvoda i pakiranja;

(k) uključenost rabljenih sastavnih dijelova;

(l) količina, značajke i dostupnost potrošnog materijala potrebnog za pravilnu uporabu i održavanje izraženo, između ostalog, u prinosu, tehnički životni vijek, mogućnost ponovne uporabe, popravka i ponovne proizvodnje, učinkovitost masovnih resursa i interoperabilnost;

(m) ekološki otisak proizvoda, u skladu s primjenjivim delegiranim aktom, izražen kao kvantifikacija utjecaja na okoliš životnog ciklusa proizvoda, u odnosu na jednu ili više kategorija utjecaja na okoliš ili objedinjeni skup kategorija utjecaja;

(n) ugljični otisak proizvoda;

(o) materijalni otisak proizvoda;

(p) ispuštanje mikroplastike i nanoplastike izraženo ispuštanjem tijekom relevantnih faza životnog ciklusa proizvoda, uključujući faze proizvodnje, prijevoza, uporabe i kraja životnog vijeka;

(q) emisije u zrak, vodu ili tlo do kojih dolazi u jednoj ili više faza životnog ciklusa proizvoda, izražene količinama i obilježjima emisija, uključujući buku;

(r) količine nastalog otpada, uključujući plastični otpad i ambalažni otpad i njihovu jednostavnost ponovne uporabe, te količine nastalog opasnog otpada;

(s) funkcionalna svojstva i uvjeti uporabe, uključujući kako su izraženi sposobnošću ispunjavanja svoje namjene, mjerama opreza pri uporabi, potrebnim vještinama i kompatibilnosti s drugim proizvodima ili sustavima;

(t) lagani dizajn izražen smanjenjem potrošnje materijala, optimizacijom struktura u pogledu opterećenja i naprezanja, integracijom funkcija unutar materijala ili u sastavni dio jednog proizvoda, upotrebom materijala niže gustoće ili visoke čvrstoće i hibridnih materijala, u pogledu uštede materijala, recikliranja i drugih aspekata kružnosti te smanjenja nastanka otpada.

*PRILOG II.*

**Postupak za definiranje zahtjeva u pogledu svojstava**

Zahtjevi u pogledu svojstava specifični za proizvod i horizontalni zahtjevi u pogledu proizvoda utvrđuju se kako slijedi:

Tehničkom analizom, analizom utjecaja na okoliš i ekonomskom analizom odabire se broj reprezentativnih modela jednog ili više predmetnih proizvoda na tržištu i utvrđuju se tehničke mogućnosti za poboljšanje svojstava proizvoda u odnosu na parametre proizvoda navedene u Prilogu I., uzimajući u obzir ekonomsku održivost opcija i izbjegavajući bilo kakvo značajno povećanje drugih utjecaja na okoliš životnog ciklusa i značajan gubitak svojstava ili korisnosti za potrošače.

Na temelju analize iz prvog stavka među proizvodima i tehnologijama koji su dostupni na tržištu određuju se i oni s najboljim svojstvima u odnosu na odgovarajući parametar, kao i nova tehnološka poboljšanja.

Svojstva proizvoda koji su dostupni na međunarodnom tržištu i referentne vrijednosti koje su utvrđene u pravu drugih zemalja uzimaju se u obzir tijekom analize iz prvog stavka, kao i pri utvrđivanju zahtjeva.

Na temelju analize iz prvog stavka, te uzimajući u obzir ekonomsku i tehničku izvedivost, uključujući dostupnost ključnih resursa i tehnologija, kao i potencijal za poboljšanje, definiraju se razine ili nekvantitativni zahtjevi.

Sve granične vrijednosti koncentracije tvari iz Priloga I., točke (f), temelje se na detaljnoj analizi održivosti tvari i njihovih utvrđenih alternativa i ne smiju imati značajne štetne učinke na zdravlje ljudi ili okoliš. Svi zahtjevi u pogledu svojstava tvari iz Priloga I., točke (f), uzimaju u obzir postojeće procjene kemijske sigurnosti koje su provela mjerodavna tijela Unije za predmetne tvari, kao i sigurne i održive po kriterijima dizajna za kemikalije i materijale koji je izradila Komisija. Predložene granice koncentracije uzet će u obzir i aspekte izvršivosti, kao što su analitičke granice detekcije.

Prema potrebi, analiza iz prvog stavka uzima u obzir vjerojatne utjecaje klimatskih promjena na proizvod tijekom njegova očekivanog životnog vijeka i potencijal proizvoda za poboljšanje otpornosti na klimatske promjene tijekom njegova životnog ciklusa.

Mora se provesti analiza osjetljivosti koja obuhvaća relevantne čimbenike kao što su cijena energije ili drugih resursa, trošak sirovina i potrebnih tehnologija, proizvodni troškovi, diskontne stope i, prema potrebi vanjske ekološke troškove, uključujući izbjegnute emisije stakleničkih plinova.

Za razvoj analiza iz prvog podstavka u obzir se uzimaju relevantne informacije dostupne u okviru drugih aktivnosti Unije, uključujući, između ostalog, postojeće sektorske planove iz Uredbe (EU) 2021/1119, te on uključuje tehničke informacije upotrijebljene kao temelj za Uredbu (EZ) br. 66/2010, Direktivu 2010/75/EU, kriterije tehničke provjere donesene na temelju Uredbe (EU) 2020/852 i kriterije EU-a za zelenu javnu nabavu ili iz njih proizlaze.

To se odnosi i na informacije koje su na raspolaganju u drugim krajevima svijeta u okviru postojećih programa za utvrđivanje posebnih zahtjeva za ekološki dizajn za proizvode kojima trguju gospodarski partneri Unije.

*PRILOG III.*

**Digitalna putovnica za proizvode**

**(iz članaka od 9. do 12.)**

U zahtjevima utvrđenima delegiranim aktima donesenima na temelju članka 4. koji se odnose na digitalnu putovnicu za proizvode navodi se, među sljedećim elementima, koje podatke mora ili može sadržavati digitalna putovnica za proizvode:

(a) podatci koji se zahtijevaju člankom 7. stavkom 2. točkom (b) i člankom 7. stavkom 5. ili drugim pravom Unije koje se primjenjuje na relevantnu skupinu proizvoda;

(b) jedinstvena identifikacijska oznaka proizvoda na razini navedenoj u primjenjivom delegiranom aktu donesenom na temelju članka 4.;

(c) globalni trgovački identifikacijski broj proizvoda ili njihovih dijelova kako je predviđen u normi Međunarodne organizacije za normizaciju/Međunarodnog elektrotehničkog povjerenstva ISO/IEC 15459-6 ili ekvivalentnom dokumentu;

(d) relevantne oznake robe, kao što je oznaka TARIC prema definiciji iz Uredbe (EEZ) br. 2658/87;

(e) dokumentacija o sukladnosti i podatci u skladu sa zahtjevima ove Uredbe ili drugog prava Unije primjenjivog na proizvod, kao što je izjava o sukladnosti, tehnička dokumentacija ili potvrde o sukladnosti;

(f) korisnički priručnici, upute, upozorenja ili sigurnosne informacije, u skladu s ostalim pravom Unije koje se primjenjuje na proizvod;

(g) podatci koji se odnose na proizvođača, kao što je jedinstvena identifikacijska oznaka subjekta i podatci iz članka 27. stavka 7.;

(h) jedinstvene identifikacijske oznake subjekta, osim onih koje se odnose na proizvođača;

(i) jedinstvene identifikacijske oznake objekta;

(j) podatci koji se odnose na uvoznika, uključujući podatke iz članka 29. stavka 3. i njegov registracijski i identifikacijski broj gospodarskog subjekta (EORI broj);

(k) naziv, podatci za kontakt i jedinstvena identifikacijska oznaka subjekta s poslovnim nastanom u Uniji odgovornog za izvršavanje zadaća utvrđenih u članku 4. Uredbe (EU) 2019/1020 ili članku 15. Uredbe (EU) 2023/988 ili sličnim zadatcima u skladu s ostalim pravom Unije koje se primjenjuje na proizvod.

(l) upućivanje na pružatelja usluga digitalne putovnice za proizvode na kojem se nalazi sigurnosna kopija digitalne putovnice za proizvode.

Nosač podataka, jedinstvena identifikacijska oznaka proizvoda iz točke (b), jedinstvene identifikacijske oznake gospodarskih subjekata iz točaka (g), (h) i (k) te jedinstvene identifikacijske oznake objekta iz točke (i) moraju, ako je to relevantno za predmetne proizvode, biti u skladu s normama ISO/IEC 15459-1:2014, ISO/IEC 15459-2:2015, ISO/IEC 15459-3:2014, ISO/IEC 15459-4:2014, ISO/IEC 15459-5:2014 and ISO/IEC 15459-6:2014.

Delegiranim aktima donesenima na temelju članka 4. utvrđuju se informacije relevantne za zahtjeve za ekološki dizajn koje proizvođači mogu navesti u digitalnoj putovnici za proizvode uz informacije potrebne u skladu s člankom 9. stavkom 2. točkom (a), uključujući informacije o posebnim dobrovoljnim znakovima koji se primjenjuju na proizvod. To uključuje informaciju o tome je li proizvodu dodijeljen znak za okoliš EU-a u skladu s Uredbom (EZ) br. 66/2010.

*PRILOG IV.*

**Unutarnja kontrola proizvodnje**

**(modul A)**

1. Unutarnja kontrola proizvodnje predstavlja postupak ocjenjivanja sukladnosti pri kojem proizvođač ispunjava svoje obveze propisane točkama 2., 3. i 4. te kojim jamči i potvrđuje, na svoju vlastitu odgovornost, da proizvod zadovoljava zahtjeve delegiranog akta donesenog na temelju članka 4.

2. Tehnička dokumentacija

   Proizvođač sastavlja tehničku dokumentaciju. Dokumentacija omogućuje ocjenu sukladnosti proizvoda sa zahtjevima delegiranog akta donesenog na temelju članka 4. Tehničkom dokumentacijom određuju se primjenjivi zahtjevi i obuhvaća projektiranje, proizvodnju i rad proizvoda u mjeri u kojoj je to važno za ocjenjivanje. Tehnička dokumentacija sadrži, kada god je to primjenjivo, najmanje sljedeće elemente:

   — opći opis proizvoda i njegovu namjeravanu uporabu,

   — idejno rješenje te nacrte i shematski prikaz sastavnih dijelova, montažnih sklopova, strujnih krugova itd.,

   — opise i objašnjenja potrebne za razumijevanje tih nacrta, shematskih prikaza i rada proizvoda,

   — popis usklađenih normi, zajedničke specifikacije ili druge relevantne tehničke specifikacije, na koje su upućivanja objavljena u *Službenom listu Europske unije*, koje se primjenjuju u cijelosti ili djelomično, i opise rješenja donesenih kako bi se ispunili zahtjevi u slučaju kada se te usklađene norme nisu primijenile. U slučaju djelomične primjene usklađenih normi u tehničkoj dokumentaciji navode se dijelovi koji se primjenjuju,

   — rezultate obavljenih projektnih izračuna, obavljenih ispitivanja itd.,

   — rezultate mjerenja provedenih u skladu sa zahtjevima za ekološki dizajn, uključujući pojedinosti o sukladnosti tih mjerenja u usporedbi sa zahtjevima za ekološki dizajn koji su navedeni u delegiranom aktu donesenom na temelju članka 4.,

   — ispitna izvješća, i

   — primjerak podataka dostavljenih u skladu sa zahtjevima u pogledu informacija u skladu s člankom 7.

3. Proizvodnja

   Proizvođač poduzima sve potrebne mjere da se postupkom proizvodnje i njegovim praćenjem osigura sukladnost proizvoda s tehničkom dokumentacijom iz točke 2. i zahtjevima delegiranog akta donesenog na temelju članka 4.

4. Oznaka CE i EU izjava o sukladnosti

   Proizvođač stavlja potrebnu oznaku sukladnosti na svaki pojedinačni proizvod koji udovoljava zahtjevima delegiranog akta donesenog na temelju članka 4.

   Proizvođač za svaki model proizvoda sastavlja pisanu izjavu o sukladnosti u skladu s člankom 44. te je zajedno s tehničkom dokumentacijom čuva deset godina od stavljanja na tržište proizvoda ili stavljanja u uporabu kako bi bila na raspolaganju nadležnim nacionalnim tijelima. Izjava o sukladnosti služi za identifikaciju proizvoda za koji je sastavljena.

   Primjerak izjave o sukladnosti stavlja se na raspolaganje nadležnim tijelima na zahtjev.

5. Ovlašteni zastupnik

   Ako ih se navede u ovlaštenju, obveze proizvođača iz točke 4. u njegovo ime i na njegovu odgovornost može ispuniti njegov ovlašteni zastupnik.

*PRILOG V.*

**EU izjava o sukladnosti**

**(iz članka 44.)**

1. Br. … (jedinstvena identifikacija proizvoda):
2. Ime i adresa proizvođača i, ako je primjenjivo, ovlaštenog zastupnika proizvođača:
3. Ova izjava o sukladnosti izdana je pod vlastitom odgovornošću proizvođača:
4. Predmet izjave (opis proizvoda dovoljan za njegovu nedvosmislenu identifikaciju i omogućavanje sljedivosti; može, prema potrebi za identifikaciju proizvoda EU-a, uključivati sliku):
5. Predmet izjave iz točke 4., u skladu je s ovom Uredbom, delegiranim aktom donesenim na temelju članka 4. i, ako je primjenjivo, drugim zakonodavstvom Unije o usklađivanju:
6. Upućivanje na relevantne usklađene norme ili na zajedničke specifikacije koje se upotrebljavaju ili na upućivanja na druge tehničke specifikacije u odnosu na koje se deklarira sukladnost:
7. Ako je primjenjivo, prijavljeno tijelo … (naziv, broj) provelo je … (opis intervencije) i izdalo potvrdu ili odluku o odobrenju … (broj):
8. Prema potrebi, upućivanja na ostalo pravo Unije kojim se predviđa stavljanje oznake CE:
9. Ime i potpis osobe koja je ovlaštena da obveže proizvođača ili njegova ovlaštenog zastupnika:
10. Dodatne informacije:

    Potpisano za i u ime:

    (mjesto i datum izdavanja):

    (ime, funkcija) (potpis):

*PRILOG VI.*

**Kriteriji za mjere samoregulacije**

**(iz članka 21.)**

Sljedeći neiscrpan popis kriterija upotrebljava se za procjenu mjera samoregulacije u skladu s člankom 21.:

1. Mogućnost sudjelovanja

Mjere samoregulacije moraju biti otvorene za sudjelovanje svih subjekata koji stavljaju na tržište proizvod obuhvaćen mjerom samoregulacije, uključujući MSP-ove i subjekte iz trećih zemalja, kako u pripremnoj fazi tako i u fazi provedbe. Gospodarski subjekti zainteresirani za uspostavu mjere samoregulacije trebali bi objaviti svoju namjeru prije početka razvijanja mjere.

2. Održivost i dodana vrijednost

Mjere za samoregulaciju moraju odgovarati ciljevima politike ove Uredbe i biti u skladu su s ekonomskim i socijalnim dimenzijama održivog razvoja. Mjere samoregulacije moraju imati integrirani pristup zaštiti okoliša, interesa potrošača, zdravlja, kvalitete života i gospodarskih interesa.

3. Reprezentativnost

Industrija i s njom povezana udruženja koji sudjeluju u mjeri samoregulacije moraju predstavljati veliku većinu relevantnog gospodarskog sektora, u skladu s člankom 21. stavkom 3. prvim podstavkom točkom (b). Treba osigurati poštivanje prava Unije o tržišnom natjecanju, posebno članka 101. UFEU-a u vezi sa sporazumima kojima se narušava tržišno natjecanje.

4. Kvantificirani ciljevi i ciljevi po fazama

Ciljevi koje su definirali potpisnici u svojim mjerama samoregulacije moraju biti jasni, mjerljivi i jednoznačni počevši od jasno određenog ishodišta. Ako mjera samoregulacije obuhvaća dugačko vremensko razdoblje, treba uključiti privremene ciljeve. Mora biti moguće nadzirati usklađenost s ciljevima i privremenim ciljevima na dostupan i vjerodostojan način koristeći jasne i pouzdane pokazatelje.

5. Uključenost civilnog društva

U cilju osiguranja transparentnosti, mjere samoregulacije se objavljuju, među ostalim putem interneta na javno i slobodno dostupnoj internetskoj stranici i drugih elektroničkih sredstava širenja informacija.

Dionici uključujući države članice, industriju, nevladine organizacije iz područja zaštite okoliša i udruge potrošača pozivaju se da komentiraju mjeru samoregulacije.

6. Praćenje i izvješćivanje

Mora se odabrati i imenovati neovisni inspektor da bi nadzirao sukladnost potpisnika s mjerom samoregulacije. Neovisnog se inspektora u mjeri samoregulacije mora ovlastiti da provjerava sukladnost s njezinim zahtjevima. U mjeri samoregulacije također se moraju utvrditi postupak odabira neovisnog inspektora i pravila kojima će se osigurati da inspektor nije u sukobu interesa i da posjeduje potrebne vještine za provjeru usklađenosti s njezinim zahtjevima.

Svake godine svaki potpisnik mora dostaviti sve informacije i podatke potrebne neovisnom inspektoru kako bi pouzdano provjerio usklađenost potpisnika s mjerom samoregulacije.

Neovisni inspektor mora sastaviti izvješće o usklađenosti na kraju svakog jednogodišnjeg izvještajnog razdoblja.

Ako potpisnik ne ispunjava zahtjeve mjere samoregulacije, mora poduzeti korektivne mjere. Neovisni inspektor obavješćuje ostale potpisnike koji sudjeluju u mjeri samoregulacije o neispunjavanju zahtjeva potpisnika i korektivnim mjerama koje potpisnik namjerava poduzeti.

Neovisni inspektor uzima u obzir rezultate svih aktivnosti nadzora tržišta koje provodi tijelo za nadzor tržišta tijekom kojih je utvrđena nesukladnost sa zahtjevima mjera samoregulacije, posebno u izvješću o usklađenosti, te se poduzimaju korektivne mjere.

7. Troškovna ekonomičnost provođenja mjere samoregulacije

Trošak provođenja mjere samoregulacije, posebno što se tiče praćenja, ne smije dovesti do nerazmjernog administrativnog tereta, u usporedbi s njezinim ciljevima i drugim dostupnim instrumentima politike.

*PRILOG VII.*

**Proizvodi široke potrošnje za koje je gospodarskim subjektima zabranjeno da ih unište**

Oznake robe i opisi preuzeti su iz kombinirane nomenklature kako je navedena u članku 1. stavku 2. Uredbe (EEZ) br. 2658/87 te kako je utvrđena u njezinu Prilogu I., u verziji koja je na snazi 28. lipnja 2024.

| Oznaka robe | Opis |
|---|---|
| 1. Odjeća i modni dodatci | |
| 4203 | Odjeća i pribor za odjeću, od kože ili od umjetne kože: |
| 61 | Odjeća i pribor za odjeću, pleteni ili kukičani |
| 62 | Odjeća i pribor za odjeću, osim pletenih ili kukičanih |
| 6504 | Šeširi i ostala pokrivala za glavu, izrađeni uplitanjem ili sastavljanjem vrpca od bilo od kojeg materijala, neovisno jesu li podstavljeni ili ukrašeni ili ne |
| 6505 | Šeširi i ostala pokrivala za glavu, pleteni ili kukičani, ili izrađeni od čipke, pusta ili drugih tekstilnih metražnih materijala (ali ne od vrpca), neovisno jesu li podstavljeni ili ukrašeni ili ne; mreže za kosu od bilo kojeg materijala, neovisno jesu li podstavljene ili ukrašene ili ne |
| 2. Obuća | |
| 6401 | Nepromočiva obuća, s vanjskim potplatom i gornjim dijelom od gume ili plastične mase, čiji gornji dio nije pričvršćen za potplat niti je s njim spojen šivanjem, zakovicama, čavlima, vijcima, klinovima ili sličnim postupcima |
| 6402 | Ostala obuća, s vanjskim potplatom i gornjim dijelom, od gume ili plastične mase |
| 6403 | Obuća s vanjskim potplatom od gume, plastične mase, kože ili umjetne kože i s gornjim dijelom od kože |
| 6404 | Obuća s vanjskim potplatom od gume, plastične mase, od kože ili umjetne kože i gornjim dijelom od tekstilnog materijala |
| 6405 | Ostala obuća |

*PRILOG VIII.*

**Korelacijska tablica**

| Direktiva 2009/125/EZ | Ova Uredba |
|---|---|
| Članak 1. | Članak 1. |
| Članak 2. | Članak 2. |
| Članak 3. | — |
| Članak 4. | Članak 29. |
| Članak 5. | Članci 44., 45. i 46. |
| Članak 6. | Članak 3. |
| Članak 7. | Članci 69., 70 i 71. |
| Članak 8. | Članci 27. i 43. |
| Članak 9. | Članak 41. |
| Članak 10. | — |
| Članak 11. | Članak 38. |
| Članak 12. | Članak 68. |
| Članak 13. | Članak 22. |
| Članak 14. | Članak 7. |
| Članak 15. | Članci 4. i 5. |
| Članak 16. | Članak 18. |
| Članak 17. | Članak 21. |
| Članak 18. | Članak 19. |
| — | Članak 24. |
| — | Članak 28. |
| — | Članci od 30. do 40. |
| — | Članak 42. |
| — | Članci od 47. do 67. |
| — | Članak 72. |
| Članak 19. | Članak 73. |
| Članak 20. | Članak 74. |
| Članak 21. | Članak 75. |
| Članak 22. | — |
| Članak 23. | — |
| Članak 24. | Članak 79. |
| Članak 25. | Članak 80. |
| Članak 26. | — |
| Prilog I. | Članak 5. i 7., Prilog I. |
| Prilog II. | Prilog II. |
| — | Prilog III. |

| Direktiva 2009/125/EZ | Ova Uredba |
|---|---|
| Prilog III. | — |
| Prilog IV. | Prilog IV. |
| Prilog V. | — |
| Prilog VI. | Prilog V. |
| Prilog VII. | Članak 8. |
| Prilog VIII. | Prilog VI. |
| Prilog IX. | — |
| Prilog X. | Prilog VIII. |